

รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน
โดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

คำปิ่น ทีสุกะ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของคณะผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการทำผลงานเพื่อ ขอมือและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นในสายงานผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ขอขอบพระคุณ ดร.วีรพล สารบรรณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกท่าน ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน พระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในครั้งนี้เป็นอย่างดีส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

ผู้รายงานขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการให้ข้อมูลและร่วมจัดทำ เอกสารรายงานฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อ ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

คำปิ่น ทีสุกะ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 2) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 และ 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยศึกษาจากหลักการตามแนวคิดทฤษฎีและจากรายงานผลการวิจัยต่าง ๆ รวมถึงนโยบายและรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งจะได้รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมคิดร่วมทำและร่วมภาคภูมิใจในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสถานศึกษาอื่นทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

สรุปผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า

1. ผลการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS มีโครงการเด่นที่ใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบ GLISS ทั้งหมด 3 โครงการ ได้แก่ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และโครงการพัฒนาบุคลากร และ 6 กิจกรรมสนับสนุน ดังนี้

1.1 ผลการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.1 ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1. นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน คิดเป็นร้อยละ 90
2. นักเรียนได้ตระหนักถึงการออมและใช้เงินอย่างถูกวิธี คิดเป็นร้อยละ 90
3. นักเรียนมีความตระหนักว่าการออมเป็นการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 95
4. นักเรียนมีเงินออมทั้งหมด 689,495 บาท
5. นักเรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมการทำงานร่วมกัน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 100

6. นักเรียนนำความรู้และทักษะกระบวนการทำงานไปประยุกต์ในชีวิตจริงตามหลักการของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 95
 7. นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ และสามารถนำแนวคิดหลักการ และวิธีการสหกรณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและขยายผลสู่ชุมชน
 8. นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะในงานฝีมือหัตถกรรมจากก การเลี้ยงปลาตก การเลี้ยงกบ และการทำปุ๋ยหมัก
 9. นักเรียนทุกคนได้ฝึกนิสัยเอื้อเฟื้อแบ่งปันกัน เสียสละเวลา และทำตัวให้เป็นผู้บริการ
 10. นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงานในทุกขั้นตอน
 11. นักเรียนทุกคนได้ฝึกให้มีการวางแผนในการทำงาน
 12. นักเรียนทุกคนได้ฝึกระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน
 13. นักเรียนเกิดความรักความสามัคคีกัน
- 1.1.2 ผลที่เกิดกับสถานศึกษา
 1. เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ประจำปี 2555 และปี 2557 ของกรมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปี 2559 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 2. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสหกรณ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2
 3. เป็นเครือข่ายดำเนินงานสหกรณ์กับสหกรณ์จังหวัดนครพนม
 - 1.1.3 ผลที่เกิดกับครู
 1. ครูได้รับประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดความรู้เป็นวิทยากรด้านสหกรณ์ในระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
 2. ครูและนักเรียนเกิดความรักสามัคคีมีสัมพันธภาพที่ดี
 - 1.1.4 ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชนและท้องถิ่น
 1. ผู้ปกครองและประชาชนเกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
 2. ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการสหกรณ์โรงเรียน

3. เกิดการแลกเปลี่ยนรู้ทักษะและกระบวนการการทำงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน เช่น การจัดการความรู้ด้านสหกรณ์ การพัฒนาทักษะอาชีพจากก การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

1.2 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและ คะแนน O-NET สูงกว่าระดับชาติ ติดต่อกัน 4 ปี และนักเรียนได้รับรางวัลระดับชาติในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน

1.3 ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากร

1.3.1 บุคลากรทุกคนได้รับการอบรมพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 100

1.3.2 บุคลากรทุกคนมีความรู้และทักษะและสมรรถนะตรงตามสายงานและการจัดการเรียนการสอน Active learning

1.3.3 บุคลากรทุกคนได้รับประสบการณ์จากการไปศึกษาดูงานและนำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนางานให้เกิดคุณภาพ

1.3.4 บุคลากรทุกคนมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน

1.3.5 บุคลากรทุกคนเป็นครูมืออาชีพ

1.3.6 บุคลากรทุกคนมีความรักความสามัคคีกัน

1.4 ผลการดำเนินงานกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนให้โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการประสบผลสำเร็จ จำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่

1.4.1 กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม – จริยธรรมนักเรียน

1.4.2 ค่ายพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านคุณธรรม

1.4.3 โครงการงานคุณธรรม

1.4.4 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน

1.4.5 กิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

1.4.6 กิจกรรมความสัมพันธ์กับชุมชน

2. ผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพนักเรียน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง คิดเป็น ทำเป็นได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจัดกระบวนการเรียนรู้อย่าง หลากหลายจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้านนอกจากการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และ ความสามารถทางด้านวิชาการแล้วผู้เรียนยังได้พัฒนานตนเองตามความสนใจอย่างเต็มศักยภาพรวมทั้ง การเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมโดยมุ่งเน้นให้ ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการ

จัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถและเพิ่มศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น มีโครงการส่งเสริมทางวิชาการจัดส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการ จนได้รับรางวัลมาอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาจึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ เน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พัฒนาระบบ การวัดและประเมินผลการเรียน ส่งเสริมการผลิต การใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตามคุณภาพการจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ครบวงจร และนำผลสะท้อนจากการดำเนินการทั้งหมดมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเพื่อเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากที่สุด

2.3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาภายใต้การนำของนางคำปิ่น ทีสุกะ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบัน เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และอุทิศตนในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และได้พัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของชุมชนด้วยรูปแบบ GLISS ในการขับเคลื่อนภารกิจทั้ง 4 งาน เพื่อประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยอาศัยเครือข่ายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน กำหนดเป้าหมายร่วมกันและบริหารตามกรอบวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ได้แก่ ร่วมวางแผนพัฒนา ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาในรอบต่อไป นำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เข้มแข็ง และได้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ แก้ปัญหาและช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยเน้นความรวดเร็ว รอบคอบ และถูกต้องเป็นจริงมากที่สุด

2.4 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวยในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองด้วยกระบวนการ Active Learning และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

2.5 ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา

โรงเรียนได้ดำเนินการประชุมบุคลากรในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวิสัยทัศน์ และจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (แผนกลยุทธ์) ของโรงเรียนทุก ๆ 4 ปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “องค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีโครงการเด่นได้รับรางวัลระดับประเทศ จำนวน 3 โครงการ คือโครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และโครงการพัฒนาบุคลากร และมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนดังนี้ กิจกรรม English For You กิจกรรมประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กิจกรรมบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ กิจกรรมวิจัยในชั้นเรียน กิจกรรมสอนซ่อมเสริม กิจกรรมทะเบียนและวัดผล กิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน กิจกรรมส่งเสริมการคัดลายมือ กิจกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมโรงเรียนกับชุมชน กิจกรรมทัศนศึกษาและดูงาน กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพท้องถิ่นในสถานศึกษา กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมอาหารกลางวัน กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมพัฒนาระบบการเงิน บัญชีและพัสดุ และกิจกรรมพัฒนางานธุรการและสารสนเทศ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ข
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
เป้าหมายการดำเนินงาน.....	4
ขอบเขตการดำเนินงาน.....	5
กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 บริบทของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา.....	10
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	21
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ GLISS.....	25
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนพระราชทาน.....	63
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	73
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน.....	90
ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	90
กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน.....	94
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน.....	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	100
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน.....	104
ตอนที่ 1 ผลการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS	104
ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน.....	120
ตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยใช้รูปแบบ GLISS.....	158
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	161
วัตถุประสงค์.....	161
กลุ่มเป้าหมาย.....	161
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน.....	162
สรุปผล.....	162
อภิปรายผล.....	167
ข้อเสนอแนะ.....	175
บรรณานุกรม.....	177
ภาคผนวก.....	186
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	187
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	189
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน.....	193
ภาคผนวก ง คุณภาพเครื่องมือ.....	219
ภาคผนวก จ เอกสารเผยแพร่ผลงาน.....	238
ประวัติย่อผู้รายงาน.....	252

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษา.....	15
2	แสดงจำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาและการจัดชั้นเรียน ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562.....	16
3	แสดงบัญชีรายชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	18
4	สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ระดับการศึกษาปฐมวัย.....	19
5	สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ระดับการศึกษาประถมศึกษา...	19
6	สรุปภาพรวมขอบเขตการประเมิน วิธีการประเมิน และแหล่งข้อมูล.....	70
7	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของสถานศึกษามี พัฒนาการอย่างต่อเนื่อง 3 ปี หรือมีค่าเฉลี่ยของสถานศึกษาในปีที่ขอรับ การประเมินสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ.....	107
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา 2560 – 2563.....	108
9	แสดงโครงการคุณธรรม.....	111
10	แสดงร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลการเรียน 3 – 4	124
11	เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา 2560 – 2563.....	124
12	แสดงจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อปีการศึกษา 2560 - 2563.....	125
13	ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับดีขึ้นไป ปีการศึกษา 2561.....	126
14	ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีขึ้นไป ปีการศึกษา 2562.....	127
15	ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีขึ้นไป ปีการศึกษา 2563.....	127
16	สถานศึกษาได้รับรางวัล/ยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ขึ้นไป.....	149
17	ประเภท : ผู้อำนวยการโรงเรียน.....	151
18	ประเภท : ครูผู้สอน.....	152
19	ประเภท : นักเรียน.....	155

20	แสดงจำนวนร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบประเมิน.....	159
21	การประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา	160

สารบัญแผนภาพ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน.....	6
2	โครงสร้างการบริหารโรงเรียน.....	17
3	องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของทฤษฎีเชิงระบบ.....	59
4	องค์ประกอบของระบบ.....	61
5	ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมิน วัตถุประสงค์และการ ตัดสินใจตามรูปแบบการประเมินของซีปป์.....	82
6	วงจรเดมมิ่ง.....	88
7	บูรณาการรูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ที่พัฒนาขึ้นกับการบริหารคุณภาพตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (The Deming cycle).....	89
8	ขั้นตอนการสร้างแบบนิเทศ.....	95
9	ขั้นตอนการสร้างแบบรายงานผลการดำเนินงาน.....	97
10	แสดงโครงสร้างการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.....	112
11	แสดงองค์ประกอบในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว.....	114

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของสถานศึกษามีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง 3 ปี ปีการศึกษา 2560 - 2562.....	107
2	แสดงการเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา 2560 - 2562.....	108

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ทุกภูมิภาคของโลกสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและเชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน ซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่งภายใต้สังคมที่เปลี่ยนแปลง การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างในการพัฒนาความเจริญเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเฉพาะกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษายุคใหม่ต้องเตรียมคนให้มีความสมบัติเหมาะสมกับเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้การศึกษาจะต้องบรรลุเป้าหมายในการสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศให้สามารถเข้าสู่การแข่งขันกับนานาชาติได้ อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาคือสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนและทุกคนต้องมีส่วนร่วมผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผลผลิตทางการศึกษามีคุณภาพ ซึ่งในสถานการณ์ที่โลกเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วนั้น ระบบการจัดการศึกษาไทยไม่สามารถปรับตัวได้ทัน จึงจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน และคนไทยในอนาคตให้มีคุณธรรม เป็นคนเก่ง คิดดี ทำงานได้ดี มีคุณภาพ และด้วยความสำคัญดังกล่าวนี้ จึงได้มีการปฏิรูปกระบวนการพัฒนาประเทศและการบริหารราชการแผ่นดินขึ้นเพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 20 พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 65 กำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาคือ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ที่กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 2 - 6)

คุณภาพการศึกษาของคนในประเทศเป็นสิ่งที่จะขึ้นำการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ และการเมืองในอนาคต การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข คุณภาพการศึกษาจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดประเด็นหนึ่งของสังคม ซึ่งสังคมไทยและกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญและเน้นย้ำการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งให้สูงขึ้น ดังนั้นองค์การทางการศึกษาต้องมองเรื่องการปรับปรุงคุณภาพว่าจำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ (จรรยา จัรบั้ง และคณะ, 2555, หน้า 61) โดยเฉพาะคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังอยู่ในระดับที่ต้องการการพัฒนาอย่างจริงจัง คุณภาพการศึกษาทั้งระบบของประเทศถือเป็นประเด็นที่สังคมเรียกร้องและให้ความสนใจมานาน จากงานวิจัยที่ผ่านมาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ชี้ให้เห็นว่าเป้าหมายของการปฏิรูประบบการศึกษาไทยที่สำคัญ ประการแรก คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอนเพื่อเติมเต็มศักยภาพให้นักเรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 3R8C2L ประกอบด้วย 3Rs ได้แก่ 1) Reading (การอ่าน) 2) (W) Riting การเขียน และ 3) (A) Rithmetic คณิตศาสตร์ ทั้งหมดไม่ได้หมายความว่าอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็นเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการเกิดนิสัยรักการอ่าน อ่านแล้วเกิดสุนทรีย์ เกิดความสุข อ่านแล้วจับใจความเป็น สำหรับการเขียนต้องเขียนสื่อสารได้ ย่อความเป็น สรุปใจความสำคัญได้ รู้วิธีการเขียน หลาย ๆ แบบ ส่วนการคิดนั้นควรเน้นให้เกิดทักษะการคิดแบบนามธรรม 8Cs ได้แก่ Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) Collaboration Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Cross-Cultural Understanding (ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Communication Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computer & ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Skill (ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) Change (ทักษะการเรียนรู้กับการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงได้ด้วย) 2Ls ได้แก่ Learning (ทักษะการเรียนรู้) Leadership (ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ) (เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และคณะ, 2559, หน้า 208 ; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, หน้า 2)

การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาหลายด้านด้วยกัน ทั้งนี้คุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการศึกษา (Hayden and Thomson, 2007, p. 7) และแนวคิด ของฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2008, p. 294) ที่พบว่าประสิทธิภาพขององค์การหรือโรงเรียน

เป็นผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งพิจารณาจากการบรรลุเป้าหมาย การบริหารภายใน การปรับตัวและความพึงพอใจ และผลผลิตที่สำคัญคือ คุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Owens, 2004 ; Hoy & Miskel, 2008) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ โดยการศึกษาจะต้องมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ให้มีมาตรฐานสูงเทียบเท่าสากล อีกทั้งยังต้องสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา เศรษฐกิจ การเมืองและความคาดหวังของสังคมไทยในการพัฒนาประเทศมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก ซึ่งเป็นความท้าทายของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนเป็นอย่างมากในการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์ที่มีข้อจำกัดและความเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามมีหน่วยงานและสถานศึกษาหลายแห่งด้วยกันที่มีผลการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ดังนั้นเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร นักเรียนและสถานศึกษา จึงได้มีการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน โดยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ.2506 ตามพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานรางวัลให้แก่นักเรียนที่มีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนจนได้ผลดี รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาดีจนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ในการคัดเลือกกำหนดให้ใช้แบบประเมินและคู่มือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง โดยได้จัดการศึกษาโดยอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบท ผู้รายงานจึงมีความสนใจในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ได้ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมภาคภูมิใจในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความสามัคคีเกื้อกูลช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพ รวมทั้งเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาอื่นทั่วไปในการนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิผลและเกิดคุณภาพที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. เชิงปริมาณ

- 1.1 โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน
- 1.2 โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นผลงานความสำเร็จ

2. เชิงคุณภาพ

- 2.1 โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีนโยบายและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน
- 2.2 โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีแผนงาน และกิจกรรมดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 2.3 สถานศึกษาได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานประเภท สถานศึกษาประถมศึกษาขนาดเล็ก

ขอบเขตการดำเนินงาน

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานโดยใช้โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาเป็นหน่วยข้อมูล โดยเลือก

กลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 131 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา จำนวน 16 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (เป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการตอบแบบสอบถามได้ดี และมีความสมบูรณ์) จำนวน 54 คน คณะกรรมการสถานศึกษา (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้แทนครู) จำนวน 7 คน และผู้ปกครองนักเรียน (ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) จำนวน 54 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS

2.2 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยใช้รูปแบบ GLISS

5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

2.2.2 ด้านการบริหารหลักสูตรและวิชาการ

2.2.3 ด้านการบริหารและจัดการศึกษา

2.2.4 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.5 ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของมีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยมีการศึกษา 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

1. ด้านบริบท (Context Evaluation)

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

4. ด้านผลลัพธ์ (Output)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

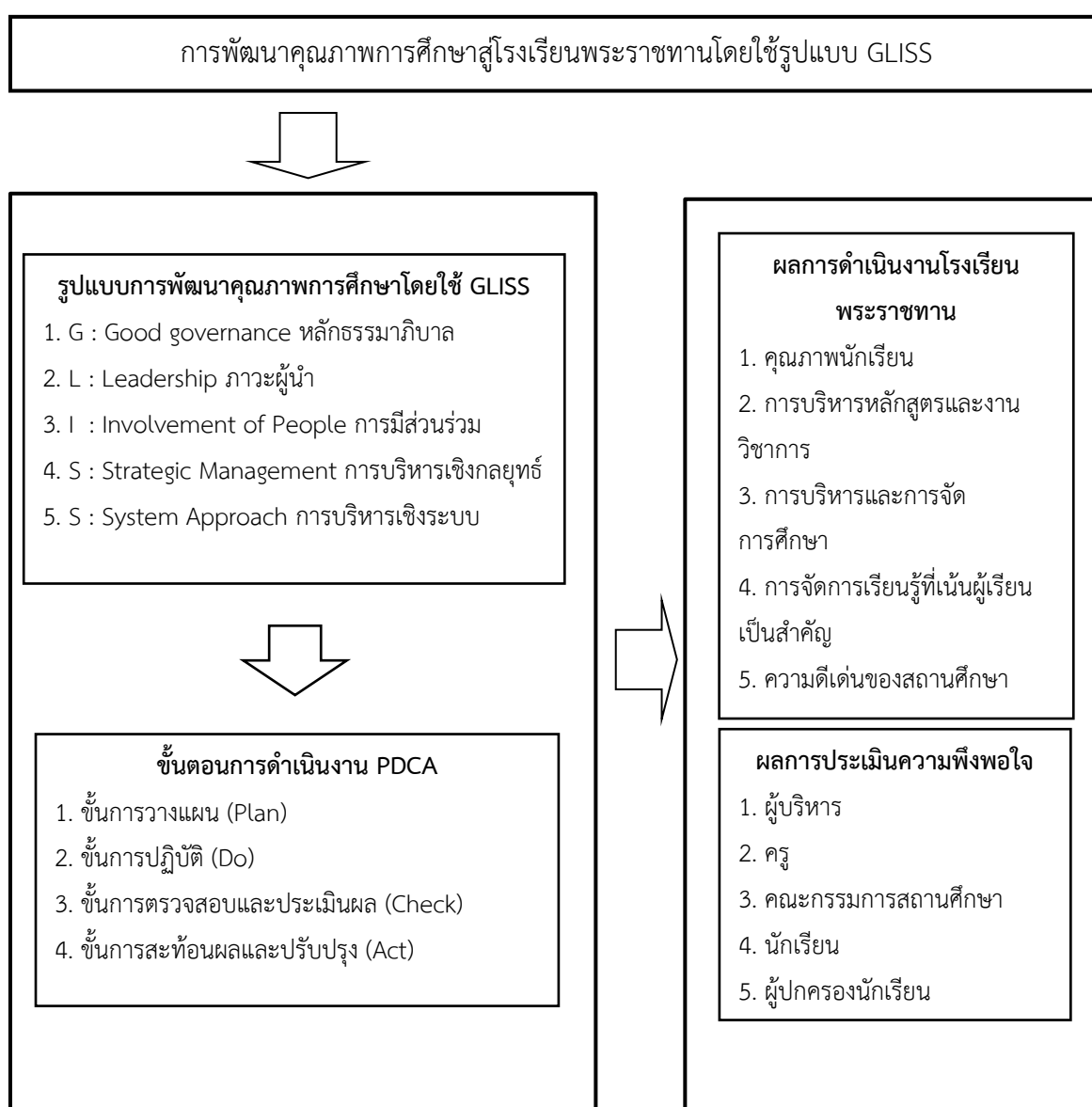
ใช้ระยะเวลาการดำเนินงานตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562 ถึงเดือนกรกฎาคม 2564

กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 นั้น ผู้รายงานได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ GLISS
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโรงเรียนพระราชทาน
4. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ผู้รายงานได้สรุปความสัมพันธ์ของแนวคิดข้างต้นและได้เชื่อมโยงแนวคิดรวมทั้งประยุกต์แนวคิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้รายงานได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน การดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกันของทุกฝ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยใช้รูปแบบการพัฒนา GLISS ซึ่งเป็นกระบวนการ ขั้นตอน หรือวิธีการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ

2.1 G: Good governance หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การนำหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มาบูรณาการเข้ากับการทำงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

2.2 L: Leadership ภาวะผู้นำ หมายถึง ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา มีภาวะผู้นำ สามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิผล

2.3 I : Involvement of People การมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทุกขั้นตอน ทั้งการพัฒนา การแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหา โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ

2.4 S: Strategic Management การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกส่วนเพื่อดำเนินการวางแผน นำสู่การนำไปปฏิบัติ และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

2.5 S: System Approach การบริหารเชิงระบบ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองด้วยการใช้ข้อมูลที่สัมพันธ์กัน พร้อมสัมพันธ์สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียน มาประกอบการตัดสินใจในการบริหาร การจัดการ และการปฏิบัติงาน โดยจัดข้อมูลเหล่านั้น

ให้เป็นระบบโดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ โดยประกอบด้วย กลุ่มที่เป็นปัจจัยนำเข้า กลุ่มที่เป็นกระบวนการ ดำเนินการเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ และกลุ่มที่เป็นผลผล

3. ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้รูปแบบ GLISS จำนวน 5 องค์ประกอบ ผ่านขั้นตอนของเดมมิ่ง (PDCA) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และสามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพตามเกณฑ์ของการประเมินเพื่อรับรางวัล โรงเรียนพระราชทาน จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านคุณภาพนักเรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

3.2 ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ และระบบ การวัดและประเมินผล

3.3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาองค์กร เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายใน และ ระบบข้อมูลและสารสนเทศ

3.4 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การนำผลการประเมินไปใช้

3.5 ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา ประกอบด้วย โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของ สถานศึกษา

4. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน พระราชทาน หมายถึง ระดับความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการดำเนินงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 4 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัย นำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านวิชาการ

1.1 มีรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้

1.2 ได้ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่เป็นองค์ความรู้ใหม่เพื่อการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาหรือสถานศึกษาทั่วไป สามารถนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาต่อยอดได้

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีแนวทางในการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้

2.3. สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปเป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเพื่อการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้

2.4 ผู้สนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 นี้ ผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยและแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากรอบแนวคิดในการดำเนินงาน โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 บริบทของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
- ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพโดยใช้ GLISS
- ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโรงเรียนพระราชทาน
- ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 บริบทของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

1.1 ที่ตั้งของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ที่ตั้ง 131 หมู่ 5 ตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม 48180 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โทรศัพท์ 081-0475079 e-mail : laopat.s@gmail.com เปิดสอนระดับชั้น อนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อที่ทั้งหมด 16 ไร่ 43 ตารางวา พื้นที่เขตบริการของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา คือ หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 9 ตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 117 คน เป็นนักเรียนในเขตบริการ จำนวน 89 คน และนอกเขตบริการ จำนวน 28 คน

1.2 ข้อมูลด้านการบริหาร

ผู้อำนวยการโรงเรียนชื่อ นางคำปิ่น ที่สุกะ วุฒิการศึกษาสูงสุด ศษ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 10 ปี 3 เดือน โทรศัพท์ 081-0475079 e-mail: kampin3@gmail.com

1.3 ประวัติโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนชื่อ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2482 ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ซึ่งเดิมเป็นหมู่บ้านหนึ่งขึ้นกับตำบลบ้านเสียว อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ครั้งแรกเมื่อก่อตั้งโรงเรียนได้อาศัยศาลา การเปรียญวัดสิริมงคล บ้านเหล่าพัฒนา เป็นที่เปิดทำการสอน ใช้ชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนประชาบาลตำบลบ้านเสียว 5 (วัดบ้านเหล่า)” เปิดรับนักเรียนจาก 2 หมู่บ้านเข้าเรียน คือ นักเรียนจากบ้านเหล่าพัฒนาและบ้านหนองดุด มีนักเรียนเมื่อแรกเปิด 110 คน ครู 2 คน เปิดสอนในระดับชั้น ป.1-ป.4 โดยมี นายไสย วะเกิดเป็ม เป็นครูใหญ่คนแรก

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2496 ชาวบ้านได้บริจาคที่ดิน เนื้อที่ 9 ไร่ ให้จัดตั้งโรงเรียนโดยการนำของ นายเสาร์ ท้าวนาง ครูใหญ่ และได้ช่วยกันจัดหาทุนทรัพย์ร่วมกับชาวบ้านสร้างอาคารให้เป็นเอกเทศ ขนาดกว้าง 8.50 เมตร ยาว 18 เมตร จำนวน 1 หลัง และในการก่อสร้างอาคารหลังนี้ ได้งบประมาณสนับสนุนจากทางราชการเล็กน้อยคือ 1,000 บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) เพื่อจัดซื้อสังกะสีมุงหลังคา และเมื่อทำการก่อสร้างอาคารเรียนเสร็จแล้ว ได้ย้ายมาเรียนที่อาคารหลังใหม่ แล้วเปลี่ยนชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนบ้านเหล่าหนองดุด” จนกระทั่ง พ.ศ.2509 ชาวบ้านหนองดุด โดยการนำของ นายยงยาร สารคำ ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านหนองดุด จึงได้ขอแยกนักเรียนไปเรียนที่โรงเรียนบ้านหนองดุดที่ตั้งขึ้นใหม่ หลังจากนั้นนายสิทธิศักดิ์ คະสุดใจ ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาขณะนั้น ได้ขอเปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่ว่า “โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา” ซึ่งทางราชการได้อนุญาตให้ใช้ชื่อนี้มาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2512 จนถึงปัจจุบัน

1.4 ทิศทางและแนวการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียน

1.4.1 วิสัยทัศน์

องค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2 พันธกิจ

1.4.2.1 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.2.2 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสู่โรงเรียนมาตรฐาน

1.4.2.3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มาตรฐาน

1.4.2.4 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีทักษะในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2.5 พัฒนาอาคารสถานที่ให้มีความร่มรื่นสวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน มีความปลอดภัย เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นแหล่งเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจ

1.4.2.6 จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2.7 ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.4.3 เป้าประสงค์

1.4.3.1 โรงเรียนมีหลักสูตรและการสอนที่มีคุณภาพมาตรฐาน

1.4.3.2 ระบบประกันคุณภาพภายในมีคุณภาพและมาตรฐาน

1.4.3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ

1.4.3.4 ครูสามารถจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมี

คุณภาพ

1.4.3.5 ผู้เรียน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีทักษะในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.3.6 ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.3.7 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีความภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.4.3.8 โรงเรียนมีอาคารสถานที่ที่มีความร่มรื่นสวยงาม น่าอยู่น่าเรียนมีความปลอดภัย เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นแหล่งเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.3.9 โรงเรียนมีมีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.3.10 โรงเรียนมีการวิจัย และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน

1.4.3.11 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.4.3.12 นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีความพึงพอใจการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.4.3.13 ชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.4.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1.4.4.1 ร้อยละของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับปฐมวัย ประถมศึกษา/รุ่น

1.4.4.2 ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประกวดแข่งขัน ความรู้ ความสามารถที่ได้รับรางวัลจากหน่วยงานนอกสถานศึกษาต่อปีการศึกษา

1.4.4.3 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการให้บริการทางการศึกษาของสถานศึกษาในระดับดี

1.4.4.4 ร้อยละของครูที่เข้ารับการนิเทศ อบรม ประชุม สัมมนาการปฏิบัติการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์การประเมินใบประกอบวิชาชีพครูต่อปี

1.4.4.5 ร้อยละของครูที่ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติด้านการปฏิรูปการศึกษา

1.4.4.6 ร้อยละของระดับคุณภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในระดับ

ดี

1.4.4.7 ร้อยละของระดับความพอใจของทุนและทรัพยากรทางการศึกษาที่ได้จากการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชนในระดับดี

1.4.4.8 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

1.4.4.9 ร้อยละของนักเรียนที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิต

1.4.5 ยุทธศาสตร์หลัก

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1.1) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

1.2) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

1.3) โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1.4) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

1.5) โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติด และอบายมุข

กลยุทธ์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

2.1) โครงการวิจัยในชั้นเรียน

2.2) โครงการ English For You

2.3) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางการศึกษา

2.4) โครงการส่งเสริมการคัดลายมือ

2.5) โครงการทัศนศึกษาและดูงาน

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

3.1) โครงการกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน

3.2) โครงการห้องสมุดโรงเรียน

3.3) โครงการสอนซ่อมเสริม

3.4) โครงการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพท้องถิ่นในสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา ประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 4.1) โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 4.2) โครงการงานแนะแนวและระบบช่วยเหลือนักเรียน
- 4.3) โครงการอาหารกลางวันนักเรียน

กลยุทธ์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 5.1) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง
- 5.2) โครงการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน
- 5.3) โครงการทัศนศึกษานักเรียน
- 5.4) โครงการพัฒนาอาคารสถานที่
- 5.5) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน
- 5.6) โครงการพัฒนางานธุรการและสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้
- 5.7) โครงการโรงเรียนกับชุมชน

กลยุทธ์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 6.1) โครงการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
- 6.2) โครงการทะเบียนและวัดผล
- 6.3) โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 6.4) โครงการพัฒนาระบบการเงินบัญชีและพัสดุ
- 6.5) โครงการนิเทศภายใน
- 6.6) โครงการพัฒนาบุคลากร

1.4.6 จุดเน้นการบริหาร

1.4.6.1 เร่งรัดพัฒนาประสิทธิผลที่เกิดกับนักเรียนให้บรรลุผลผลิตตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.4.6.2 ส่งเสริมให้บริการทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.6.3 พัฒนาสังคมฐานความรู้ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารจัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้เกิดความประหยัดคุ้มค่า

1.5 สีประจำโรงเรียน สีฟ้า – สีเหลือง

สีฟ้า หมายถึง ความร่าเริงแจ่มใส ความสดชื่นของวัยเด็ก

สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง มีคุณธรรมของเด็ก

1.6 อักษรย่อ ล.พ.

1.7 สัญลักษณ์ของโรงเรียน

ตราประจำโรงเรียน

1.8 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตาราง 1 แสดงจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา

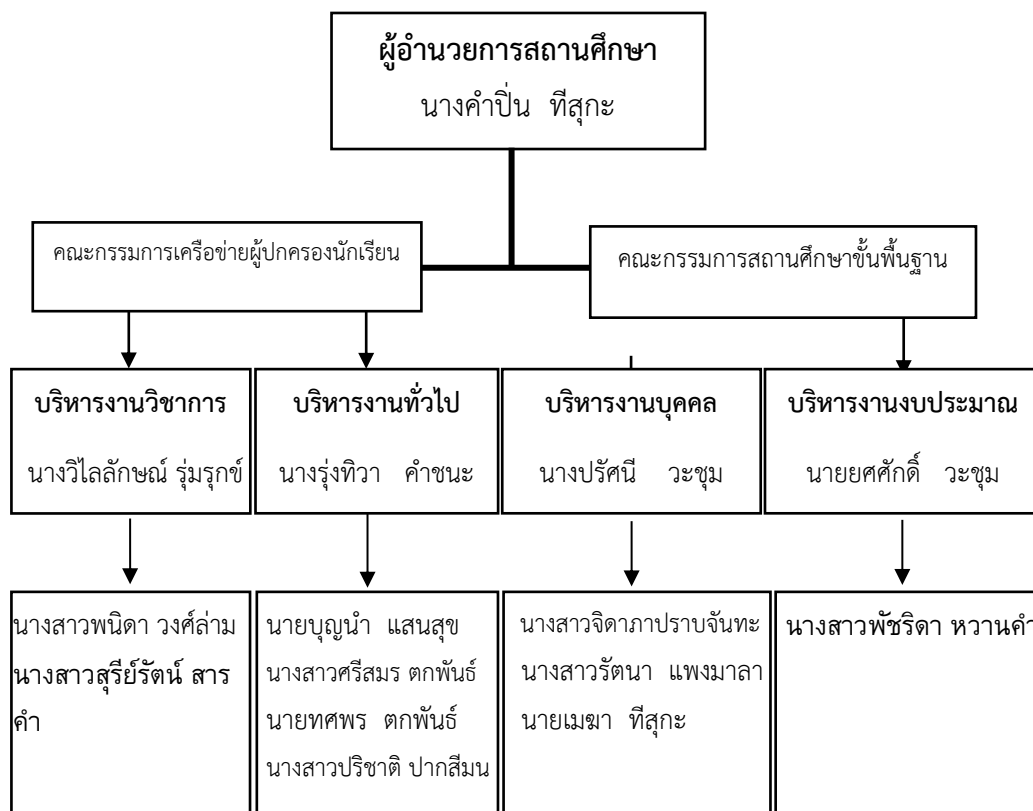
ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	อันดับ	เลขที่ ตำแหน่ง	วัน/เดือน/ปี เกิด	เริ่มรับราชการ
1	นางคำปิ่น ทีสุกะ	ผู้อำนวยการ	ค.ศ.3	3229	16 เม.ย. 2513	2 พ.ย. 2535
2	นายยศศักดิ์ วะชุม	ครู	ค.ศ.3	3243	25 ม.ค. 2506	15 พ.ค. 2524
3	นายบุญนำ แสนสุข	ครู	ค.ศ.3	3239	9 ก.ย. 2503	9 ม.ค. 2523
4	นางปรศนีย์ วะชุม	ครู	ค.ศ.3	3242	2 ก.พ. 2505	21 มิ.ย. 2525
5	นางรุ่งทิวา คำชนะ	ครู	ค.ศ.3	3240	5 มิ.ย. 2507	1 มิ.ย. 2532
6	นางสาวสุรีย์รัตน์ สารคำ	ครู	ค.ศ.3	4968	2 มิ.ย. 2510	1 ก.ค. 2536
7	นางวิไลลักษณ์ ร่มรุกข์	ครู	ค.ศ.3	3238	22 ก.ค. 2520	17 พ.ค. 2544
8	นางสาวศรีสมร ตกพันธ์	ครู	ค.ศ.1	3233	2 พ.ค. 2529	16 ก.พ. 2558
9	นางสาวพนิดา วงศ์ล้ำม	ครู	ค.ศ.1	3232	14 เม.ย. 2535	25 ต.ค. 2559
10	นางสาวพัชรिता หวานคำ	ครู	ค.ศ.1	3230	16 ก.พ. 2537	2 ต.ค. 2560
11	นางสาวจิตาภา ปราบจันทะ	ครูอัตราจ้าง	-	-	16 ก.พ. 2539	1 ก.พ. 2562
12	นายทศพร ตกพันธ์	ครูอัตราจ้าง	-	-	30 ธ.ค. 2539	7 ก.ย. 2563
13	นายเมฆา ทีสุกะ	ครูอัตราจ้าง	-	-	17 พ.ค. 2539	30 ก.ย. 2563
14	นางสาวรัตนา แพงมาลา	พี่เลี้ยงฯ	-	-	19 เม.ย. 2536	24 ก.พ. 2563
15	นางสาวปรีชาติ ปากสีมณ	ธุรการ	-	-	5 เม.ย. 2539	1 ต.ค. 2562
16	นายพุทธศิลป์ ศักดิ์ศรีวัน	นักการฯ	-	-	3 ม.ค. 2511	24 มิ.ย. 2543

1.9 ข้อมูลนักเรียน

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาและการจัดชั้นเรียน ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

ชั้น	จำนวนนักเรียน			ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา
	ชาย	หญิง	รวม	
ชั้นอนุบาลปีที่ 2	12	9	21	นางสาวรัตนา แพงมาลา
ชั้นอนุบาลปีที่ 3	8	13	21	นางสาวสุรีย์รัตน์ สารคำ
รวมระดับก่อนประถมศึกษา	20	22	42	
ประถมศึกษาปีที่ 1	11	9	20	นางปรัดณี วะชุม
ประถมศึกษาปีที่ 2	12	11	23	นายศศศักดิ์ วะชุม
ประถมศึกษาปีที่ 3	9	11	20	นางสาวจิตาภา ปราบจันทะ
ประถมศึกษาปีที่ 4	11	10	21	นางรุ่งทิวา คำชนะ
ประถมศึกษาปีที่ 5	8	5	13	นางสาวศรีสมร ตกพันธ์
ประถมศึกษาปีที่ 6	10	10	20	นางสาวพนิดา วงศ์ล้ำ
รวมระดับประถมศึกษา	60	57	117	นางสาวพัชรีดา หวานคำ นางวิไลลักษณ์ รมรุกข์
รวมทั้งสิ้น	79	79	159	(ทศพร,ปรีชาติ,พุทธศิลป์,เมฆา)

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ปีการศึกษา 2562

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารโรงเรียน

1.10 แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ห้องสมุด มีห้องสมุดขนาด 54 ตารางเมตร มีหนังสือทั้งหมดประมาณ 1,472 เล่ม

- แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน (นอกจากห้องสมุด) ได้แก่

1) ห้องวิทยาศาสตร์	อัตราการใช้ต่อปี	46 ครั้ง
2) โรงอาหาร	อัตราการใช้ต่อปี	98 ครั้ง
3) ห้องกก	อัตราการใช้ต่อปี	56 ครั้ง
4) ห้องสื่อและคอมพิวเตอร์	อัตราการใช้ต่อปี	129 ครั้ง
5) ห้องสหกรณ์	อัตราการใช้ต่อปี	52 ครั้ง
6) กลุ่มเลี้ยงปลาตุก - กบ	อัตราการใช้ต่อปี	60 ครั้ง
7) การทำปุ๋ยหมัก	อัตราการใช้ต่อปี	60 ครั้ง
8) สนามเด็กเล่น	อัตราการใช้ต่อปี	120 ครั้ง
9) สนามกีฬา	อัตราการใช้ต่อปี	60 ครั้ง

10) แปลงเกษตร	อัตราการใช้ต่อปี 120 ครั้ง
- แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่	
1) การทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้	อัตราการใช้ต่อปี 16 ครั้ง
2) การทอเสื่อกก	อัตราการใช้ต่อปี 56 ครั้ง
3) วัดศิริมงคล	อัตราการใช้ต่อปี 25 ครั้ง
4) ศูนย์หัตถกรรมจากกก	อัตราการใช้ต่อปี 45 ครั้ง
5) ศูนย์รอกไม้	อัตราการใช้ต่อปี 20 ครั้ง
6) สถานีอนามัย	อัตราการใช้ต่อปี 11 ครั้ง
7) หนองโคก	อัตราการใช้ต่อปี 8 ครั้ง

ตาราง 3 แสดงบัญชีรายชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความสำคัญ - ความเชี่ยวชาญ
1. นางอภิญญา อ้อยรักษา	163 หมู่5 ต.เหล่าพัฒนา อ.นาหว้า จ.นครพนม	1. หัตถกรรมจากกก
2. นายประกอบศิลป์ โคตรมิตร	15 หมู่5 ต.เหล่าพัฒนา อ.นาหว้า จ.นครพนม	2. หัตถกรรมรอกไม้
3. นายจันทร์ ศักดิ์ศรีวัน	159 หมู่5 ต.เหล่าพัฒนา อ.นาหว้า จ.นครพนม	3. การทำปุ๋ยหมัก
4. นายพุทธศิลป์ ศักดิ์ศรีวัน	48 หมู่5 ต.เหล่าพัฒนา อ.นาหว้า จ.นครพนม	4. ไม้ดัด

1.11 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบที่ 4

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจาก สมศ. รอบที่ 4 เมื่อวันที่ 26 - 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยมีผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ดังนี้

ระดับการศึกษาปฐมวัย

ตาราง 4 สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ระดับการศึกษาปฐมวัย

ด้าน		ระดับคุณภาพ
1	คุณภาพของเด็ก	ดีมาก
2	กระบวนการบริหารและการจัดการ	ดีมาก
3	การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ	ดีมาก

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถม

ตาราง 5 สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ระดับศึกษาประถมศึกษา

ด้าน		ระดับคุณภาพ
1	คุณภาพของผู้เรียน	ดีมาก
2	กระบวนการบริหารและการจัดการ	ดีมาก
3	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ดีมาก

1.12 ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

1) กรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/การบริหารจัดการ

โรงเรียนมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมผู้ปกครองนักเรียนและครู สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาที่มีคุณภาพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ ได้แก่ ให้ความเห็นชอบหลักสูตร เสนอแนะทิศทางการพัฒนา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ จัดทำแผนปฏิบัติการ ประสานงานกับชุมชน เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุน โรงเรียนให้มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีอาคารสถานที่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน ร่วมคิด ร่วมดำเนินงาน กับคณะครูในโรงเรียนตามโอกาสต่าง ๆ จนทำให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการศึกษาได้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการประเมินสถานศึกษาแบบอย่าง การจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประสบการณ์ ในการทำงานสูง มีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีคุณธรรมจริยธรรม และ

ทักษะในองค์กรการบริหารจัดการ โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักการและแนวทางในการปฏิบัติงานใช้หลักการบริหารตามศาสตร์พระราชา (เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) ขับเคลื่อนกลยุทธ์มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และคุณภาพโรงเรียน โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มสาระ/งานตามแผนงานโครงการที่เสนอขออนุมัติและสามารถจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนได้ตามความต้องการ โดยคำนึงถึงการประหยัด คุ่มค่า และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ทำให้ทุกหน่วยงานมีวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกพอเพียง และพร้อมใช้ในการปฏิบัติงานการจัดบรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีศูนย์การเรียนรู้ และห้องปฏิบัติการให้นักเรียนได้ใช้ประกอบการเรียนรู้ เช่น ศูนย์หัตถกรรมจากกห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ เป็นต้น โรงเรียนจัดระบบให้บริการแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และบุคคลภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพมีขั้นตอนการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบชัดเจนโรงเรียนมีระบบไฟฟ้า ประปา สมบูรณ์มีบ่อเก็บสำรองน้ำกรณีฉุกเฉิน มีการคมนาคม สะดวกมีการจัดให้บริการ Internet ทั่วทุกอาคาร จัดระบบโทรศัพท์ภายในติดต่อทั่วถึงทุกอาคาร ห้องน้ำห้องส้วมมีจำนวนเพียงพอได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน น้ำดื่มน้ำใช้มีหลายจุดกระจายทั่วทั้งบริเวณโรงเรียน มีการจัดเวรรักษาความปลอดภัย มีครูเวรดูแลความปลอดภัยทั้งในและนอกเวลาราชการมีกล้องวงจรปิดในจุดที่เสี่ยงทั่วบริเวณโรงเรียนมีลานกีฬากลางแจ้งให้นักเรียนได้ออกกำลังกายมีเกมละเล่นต่าง ๆ ณ จุดนั่งพักที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาสมองและผ่อนคลาย มีหอประชุมสำหรับให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างพอเพียง มีห้องสมุดที่มีหนังสือจำนวนมากมายหลากหลายชนิด บริการให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า จากผลการบริหารจัดการ ทำให้ผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 4 ปี พ.ศ.2562 อยู่ในระดับดีมาก จุดเด่นของการดำเนินงาน คือ

- 1.1) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนมีระเบียบวินัย ใฝ่เรียน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.2) ผู้เรียนมีทักษะทางอาชีพและการใช้ชีวิตสามารถเรียนรู้และสร้างอาชีพเสริมให้กับตนเองได้ดี
- 1.3) ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถออกแบบสินค้าและผลิตภัณฑ์จากต้นกก เพื่อการจำหน่ายเป็นรายได้เสริม
- 1.4) ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน สามารถกำหนดหน้าที่รับผิดชอบงานในแต่ละกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้

2) ครูและบุคลากรอื่น

โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเป็นแบบอย่างที่ดีจนได้รับรางวัลและการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ ได้แก่ รางวัลครูผู้สอนยอดเยี่ยม ครูดีในดวงใจ สุดยอดครูดี และครูชำนาญการพิเศษ สามารถให้คำปรึกษาและนิเทศภายในของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งงานวิจัยของครูทุกคนได้ ทำให้ครูทุกคนมีความรักองค์กรและเสียสละ เพื่อองค์กร มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ รักความก้าวหน้า เป็นกำลังสำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีความตั้งใจในการทำงานสูงด้วยวิญญาน ความเป็นครู

3) นักเรียน

โรงเรียนจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้แก่ผู้เรียน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันฝึกปฏิบัติตามกฎระเบียบหลักการสหกรณ์ในโรงเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักประหยัดและออมทรัพย์ มีความรู้ มีทักษะกระบวนการทำงาน มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพที่สุจริต และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัล ต้นแบบสหกรณ์ โรงเรียน

4) ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน

ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีความพร้อมและสนใจทางด้านการศึกษา พร้อมให้การสนับสนุนโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล สนับสนุนเงินโครงการระดมทรัพยากรของโรงเรียนทุกครั้งด้วยความเต็มใจ นอกจากนี้ ยังเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอ และมีความเข้มแข็งในการเข้ามาดูแลช่วยเหลือจนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และโรงเรียนส่งครูและนักเรียนทำกิจกรรมนอกสถานที่ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่ออาชีพในท้องถิ่น ตั้งแต่ก่อตั้งโรงเรียนมาจนถึงปัจจุบัน โรงเรียนมีผู้บริหารที่เอาใจใส่ต่อการพัฒนาโรงเรียน มีความรู้ความสามารถในการบริหารการศึกษากำกับดูแลครู ให้จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น และอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม โดยมีบุคลากรต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดีอีกทั้งยังมีผู้ปกครอง และชุมชนที่เห็นประโยชน์ของการศึกษาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนส่งผลให้โรงเรียนมีความโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนสังคมในวงกว้าง

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่า

บรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ และทำให้สามารถนำผลการประเมิน ไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทีเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้รายงานได้ศึกษาแนวความคิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

2.1 ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จำรัส นองมาก (2544, หน้า 2) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ยุทธศาสตร์สำคัญในการบริหารงานในระบบโรงเรียนให้บรรลุถึงคุณประโยชน์ของการจัดการศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมั่นใจว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานตามความคาดหวัง

อำรุง จันทวานิช (2545, หน้า 1-17 อ้างถึงใน ประพนอม หันทะยุง, 2558, หน้า 18) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่อานาคตโดยมีความเป็นสากล เนื้อหาสาระมีความสมดุลระหว่างปัญญาท้องถิ่น พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ครูมีความรู้ความสามารถและเทคนิควิธีในการปฏิบัติวิชาชีพที่ยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลาง มีคุณธรรม มีความสำนึกและมีจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและเป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบตามกรอบแนวคิดกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา เอกชน ชุมชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 12) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติ การจัดระบบโครงสร้าง การวางแผนและดำเนินการตามแผน รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

วนิดา ศิริบุรณ (2560, หน้า 21) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตลอดจนความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้เด็กไทยเป็นพลเมืองที่ดี เก่ง ฉลาด มีศักยภาพและมีความสุข

Ofsted (1994, p. 6 อ้างใน รัตนา ดวงแก้ว, 2556, หน้า 12) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การยกระดับมาตรฐาน (raise standards) เพิ่มคุณภาพ (enhance quality) เพิ่มประสิทธิภาพ (increase efficiency) และบรรลุเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนทั้งด้าน คุณธรรมและจริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม

ISO 9000 (Hoyle, 2009 อ้างถึงใน กุลพัทธ์ กุลาชาติติกและเมธิชญ์ ปรัชญ์ชญากร, 2562, p. 5) กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหมายถึงการดำเนินการทั่วทั้งองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรมและกระบวนการเพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ทั่วทั้งองค์กร ผู้ปกครอง และชุมชน

สรุปว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินการตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกฝ่าย

2.2 ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

แนวคิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นักวิชาการและนักวิจัยทางการศึกษาได้เสนอแนวคิด การพัฒนาคุณภาพไว้หลากหลาย ดังนี้

นภาพรรณ โกจารย์ศรี (2556, หน้า 42) อธิบายว่า ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การมุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการบริหารจัดการการดำเนินงานที่เน้นคุณภาพ เป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บุษบา ศรีมี (2560, หน้า 24) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกลไกที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหลักการ และแนวการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการบริหารจัดการทั้งการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริการและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

จากความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องคำนึงถึงกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ได้ครบถ้วน ตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงตามความมุ่งหวังของสังคม ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียจะมีความมั่นใจได้ว่าสถานศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูงเท่าเทียมกัน

2.3 องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วิเชียร เย็นกาย (2554, หน้า 19) ได้ทำวิจัยเรื่ององค์ประกอบในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การพัฒนาบุคลากร การสร้างทีมงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม การวิเคราะห์และประเมินองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ การประกันคุณภาพ และการนิเทศการศึกษา

อุดม ชูสิวรรณ (2560, หน้า 36) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล พบว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามแนวการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Malcolm Baldrige Nation Quality Award: MBNQA) ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก คือ การนำองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ การเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การมุ่งเน้นการปฏิบัติ และผลลัพธ์ด้านผู้เรียน

ดำรงค์ บุญกลาง (2560, หน้า 163-164) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ ผลวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย การบริหาร 7 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์

สรุปว่า องค์ประกอบในการพัฒนาคุณภาพศึกษามีหลากหลายด้วยกัน ซึ่งผู้รายงานได้ใช้ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มาเป็นองค์ประกอบหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี 5 องค์ประกอบคือ หลักธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม การบริหารเชิงกลยุทธ์ และการบริหารเชิงระบบ โดยใช้ตัวอักษร GLISS เป็นชื่อย่อของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ GLISS

จากการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มี 5 องค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ได้แก่ หลักธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม การบริหารเชิงกลยุทธ์ และการบริหารเชิงระบบ ดังนั้นผู้รายงานจึงได้ใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบ GLISS มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน ผู้รายงานจึงสรุปรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

1.1 ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล มีการนิยามชื่อเรียกอย่างหลากหลาย เช่น การจัดการปกครอง การปกครองที่ดี ธรรมรัฐ ธรรมราชา การบริหารจัดการที่ดี ธรรมาภิบาล บรรษัทภิบาล บรรษัทภิบาล นักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120, ตอนที่ 100 ก, หน้า 2) ในมาตรา 6 ให้ความหมายว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

1. เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน
2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ
3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

เสน่ห์ จุ้ยโต (2557, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การบริหารองค์การภาครัฐมีความสอดคล้องต่อวิสัยทัศน์ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ได้แก่ มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม มีความเสมอภาคในการรณรงค์หาเสียง มีฝ่ายค้านที่เข้มแข็ง มีอิสระในการตัดสินใจ ปลอดภัยจากการคุกคาม มีเสรีภาพของสื่อมวลชน มีเสรีภาพในการประชุม ประท้วง มีเสรีภาพในการตั้งกลุ่มการเมืองและสมาคม มีเสรีภาพทางศาสนา ปลอดภัยจากภัยคุกคามทางการเมือง มีความเสมอภาคในกฎหมาย และมีรัฐบาลที่

ข้อสัถยัตถิถื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ จึงนับได้ว่าธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือ และแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อย่างแท้จริงและต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานระบบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพ มีโครงสร้างและกระบวนการการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 597) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาลหมายถึง วิธีการปกครองที่ดี (Good Governance)

ปธาน สุวรรณมงคล (2558, หน้า 3-4) กล่าวว่าหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครองหรือการบริหารที่ดีที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสังคมประเทศชาติหรือองค์การนั้น

Soren and others (2007, p. 111) กล่าวว่าหลักธรรมาภิบาล หมายถึง ความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ในสังคม เป็นการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์กับภาครัฐ รวมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ

สรุปว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้จักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ

1.2 องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาล

คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (UNESCAP, 2009, p.1-3) ซึ่งเป็นอีกองค์การหนึ่งของสหประชาชาติได้กำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ 8 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นหลักการสำคัญของธรรมาภิบาล อาจเป็นการมีส่วนร่วม โดยตรงหรือผ่านสถาบันตัวแทน ถือเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นประชาธิปไตย เป็นการแสดงออกถึงเสรีภาพของการรวมกลุ่ม

2. นิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง หลักธรรมาภิบาลที่ดำเนินต้องถูกต้องตามกฎหมาย ถูกต้องตามกรอบที่บังคับใช้อย่างยุติธรรม นอกจากนี้ยังรวมถึงการคุ้มครองตามสิทธิมนุษยชนอย่างเต็มที่ และในการบังคับใช้กฎหมายก็ต้องมีความเป็นกลาง

3. ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การตัดสินใจหรือการกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ จะต้องทำให้ถูกต้องตามระเบียบ รวมถึงประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้อย่างอิสระ

4. การตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง ในกระบวนการดำเนินงาน ต้องพยายามที่จะ ให้บริหารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดภายในเวลาที่เหมาะสม

5. การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การไกล่เกลี่ยความสนใจ ที่แตกต่างกันในสังคม เพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่ดีที่สุดร่วมกัน

6. ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม และการไม่กีดกัน (Equity and Inclusiveness) หมายถึง ประชาชนทุกคนมีความเป็นอยู่ที่ดีในสังคม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และมี ความมั่นใจว่าไม่ถูกกีดกันจากสิ่งต่าง ๆ

7. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) หมายถึง กระบวนการในการสร้างผลลัพธ์ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในขณะที่เดียวกันก็ใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ยั่งยืนและป้องกันสิ่งแวดล้อม

8. ภาระรับผิดชอบ (Accountability) เป็นสิ่งสำคัญของการปกครอง ไม่ได้หมายถึง หน่วยงานภาครัฐเพียงอย่างเดียว แต่ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ต้องรับผิดชอบต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับผิดชอบต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการตัดสินใจหรือการกระทำของหน่วยงาน ความรับผิดชอบไม่สามารถทำได้ หากขาดการดำเนินงานตามหลักนิติธรรมและความโปร่งใส

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development, 2009, p.63) ได้กำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

1. การสร้างความมั่นใจในการมีกรอบโครงสร้างของการกำกับดูแลกิจการที่มี ประสิทธิภาพ

2. สิทธิของผู้ถือหุ้นและบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้เป็นเจ้าของ

3. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

4. บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลกิจการ

5. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

6. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), Practical Guide to Corporate Governance (Washington, DC: Pennsylvania Ave, 2009), 63.

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank, 2008, p.14) ได้กำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาล ไว้ดังนี้

1. ความสำนึกรับผิดชอบ (accountability) หมายถึง ความสำนึกรับผิดชอบเป็นสิ่ง เชิงบังคับที่ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องตอบคำถามในการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐและตอบสนองต่อองค์การที่ให้อำนาจหน้าที่แก่ตนเอง ความสำนึกรับผิดชอบยังอาจหมายถึงหลักเกณฑ์ที่จัดทำไว้เพื่อวัดผล

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ตลอดจนถึงกลไกในการกำกับเพื่อให้แน่ใจว่า มีผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. การมีส่วนร่วม (participation) หมายถึง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมมาจากการยอมรับว่า ประชาชนเป็นหัวใจของการพัฒนาโดยที่ประชาชนไม่เพียงเป็นผู้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวแทนของการพัฒนาอีกด้วย โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มสมาคม กลุ่มหอการค้า กลุ่มอาสาสมัคร เป็นต้น และร่วมในฐานะปัจเจกบุคคลก็ได้ เช่น การลงคะแนนเสียง การแสดงความคิดเห็นผ่านสถานีวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น และในฐานะที่เป็นตัวแทนของการพัฒนา ประชาชนต้องมีช่องทางเข้าถึงสถาบันที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอีกด้วย เช่น สถาบันตัวแทนต่างๆ

3. การคาดการณ์ได้ (predictability) หมายถึง การมีอยู่ของกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายที่กำกับดูแลสังคมอยู่ และการปฏิบัติที่ยุติธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งทำให้สามารถคาดการณ์ได้ถึงผลการกระทำที่จะเกิดขึ้นอย่างถูกต้อง

4. ความโปร่งใส (transparency) หมายถึง การมีอยู่ของข้อมูลข่าวสารสำหรับสาธารณะและความชัดเจนของกฎ ระเบียบ และการตัดสินใจของรัฐ ความยากลำบากในการทำให้เกิดความโปร่งใส คือ มีเพียงเจ้าของข้อมูลข่าวสารเท่านั้นที่รู้เรื่อง และมีช่องทางเข้าถึงข้อมูลที่จำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นในการส่งเสริมสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนโดยการบังคับให้มีอย่างจริงจัง

จากการศึกษาแนวคิดจึงสรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ผู้รายงานได้นำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ประกอบในการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (P) ยึดกรอบการพิจารณาโดยใช้ 6 หลักในการวิเคราะห์งาน วิเคราะห์คน การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน การจัดทำแผนการดำเนินงาน การสร้างทีมงาน เพื่อให้เกิดความถูกต้องตามกฎหมาย เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกฝ่าย และโดยเฉพาะประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

2. ภาวะผู้นำ (Leadership)

2.1 ความหมายภาวะผู้นำ

ผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของงานและองค์การ ปัจจุบันมีความเชื่อว่า ผู้นำไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิด การเป็นผู้นำสามารถพัฒนาขึ้นได้ การเป็นผู้นำจึงเป็นเรื่องที่สามารถเรียนรู้และลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำได้ ภาวะผู้นำเป็นคำที่มีผู้ให้นิยามมากมาย ดังนี้

Schermerhorn (2002, p.336) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการดลบันดาลใจให้บุคคลอื่นทำงานให้สำเร็จ

Yual (2002, p.46) ได้สังเคราะห์ผลงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเพื่อหาว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จสูงมีพื้นฐานของบุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดความมีประสิทธิผลได้ดังนี้

1. เป็นผู้มีระดับความมีพลังสูงและทนต่อความเครียดได้ดี
2. มีความมั่นใจตนเอง
3. มีความเชื่อมั่นต่อความสามารถภายในตนเอง
4. มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์
5. เป็นผู้มี ความสัตย์ซื่อถือคุณธรรมยึดมั่นในหลักการ
6. มีแรงจูงใจด้านอำนาจทางสังคม
7. ต้องการด้านมุ่งความสำเร็จในระดับสูงและปานกลาง
8. ต้องการได้รับความรักผูกพันจากผู้อื่นในระดับต่ำ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, หน้า 181) ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตนกระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป็นเป้าหมาย

ณัฐชานันท์ พูลแก้ว (2558, หน้า 9) ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ศิลปะหรือกระบวนการของผู้นำมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่มให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ สามารถปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ได้สำเร็จ

ประธาน ยศรุ่งเรือง (2559, หน้า 32) ได้อธิบายไว้ว่า บุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจได้โดยการเลือกจ้างหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่มสามารถที่จะจูงใจ ชักนำหรือชี้นำให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีอิทธิพลและอำนาจต่อพฤติกรรม หรือใช้อิทธิพลกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น เพื่อกระตุ้นชี้นำและโน้มน้าวใจให้บุคคลอื่นมีความเต็มใจ กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือองค์กร

2.2 องค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล

Peter F. Drucker (2006, pp.3-27) กล่าวว่า ภาวะผู้นำประกอบด้วย 1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน มีแผนการดำเนินงาน 2) มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา 3) มีความรับผิดชอบ 4) ให้โอกาสประเมินผลจากผลสำเร็จของงาน และ 5) มุ่งการทำงานเป็นทีม

Achua & Lussier (2010, pp. 33 - 37) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จและจากการวิจัยด้านบุคลิกภาพของคนที่เป็ผู้นำระดับสูงประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 5 ประการ (Big Five) ได้แก่ การโอนอ่อนผ่อนตาม (agreeableness) การมีสติและคุณธรรม (conscientiousness) วัฒนธรรม (culture) ความมั่นคงทางอารมณ์ (emotional) และ บุคลิกภาพเปิดเผย (extraversion) มาพัฒนาเพิ่มเติมเป็น 9 คุณลักษณะ ของผู้นำที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย ความโดดเด่น (dominance) มีพลังในการทำงานสูง (high energy) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence) ความซื่อสัตย์ (integrity) ความยืดหยุ่น (flexibility) การรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่น (sensitivity to other) เขาวนปัญญา (intelligence) ความมั่นคง (stability) การควบคุมภายในตนเอง (internal locus of control)

Northouse (2012, p. 27) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะที่ทำให้ผู้นำประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) สติปัญญา (Intelligence) 2) ความมั่นใจ (Confidence) 3) ความสามารถพิเศษ (Charisma) 4) ความมุ่งมั่น (Determination) 5) ความเป็นกันเอง (Sociability) และ 6) ความซื่อสัตย์ (Integrity)

ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง (2559, หน้า 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) จินตนาการ (Imagination) 2) ความยืดหยุ่น (Flexibility) และ 3) วิสัยทัศน์ (Vision)

มณฑา ศิริวงษ์ (2559, หน้า 5) กล่าวว่าองค์ประกอบของผู้นำที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการสร้างเครือข่าย 4) ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความไว้วางใจ

สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี ได้ องค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ 2) องค์ประกอบด้านแรงจูงใจ และ 3) องค์ประกอบด้านทักษะและความสามารถ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2550, หน้า 36 - 40) ได้จำแนกคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้ที่มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ไว้ดังนี้ 1) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 2) การสร้างความไว้วางใจได้ 3) มีลักษณะที่เด่น 4) เป็นคนกล้าแสดงออกต่อบุคคลอื่น 5) เป็นคนที่แสดงออกอย่างเหมาะสม 6) มีความมั่นคงทางอารมณ์ 7) มีความกระตือรือร้น 8) มีอารมณ์ขัน 9) ความเป็นคนดูอบอุ่นหรือมีความเอื้ออารี 10) มีความอดทนสูงต่อความ ตึงเครียด ความผิดหวังหรือความคับข้องใจ และ 11) การรู้จักตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน

Yukl (1998, p. 244 อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550, หน้า 121) ได้ศึกษาวิวัฒนาการและคุณลักษณะที่สำคัญของภาวะผู้นำในตัวผู้บริหารในหน่วยงาน ระดับต่างๆ ที่เชื่อว่าจะเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงานโดยจำแนกคุณลักษณะภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านบุคลิกภาพ (Personality) ประกอบด้วย ความมีพลังสูง ความทนทานต่อความเครียด ความมั่นใจในตนเอง เชื่ออำนาจภายในตน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความซื่อสัตย์มีคุณธรรมยึดมั่นหลักการ

Kotter (1999, p. 33) ได้ทำการศึกษาวิจัยทางลึก ด้านคุณลักษณะเด่น ของผู้ที่มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลและได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ ดังนี้ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มองโลกในแง่ดี มีรูปลักษณ์ดีและดึงดูดใจผู้พบเห็นมอง ผลประโยชน์ขององค์กรในมุมกว้าง สามารถร่วมมือกับบุคลากรส่วนใหญ่ขององค์กร สามารถร่วมมือกับบุคคลที่อยู่ในองค์กรประเภทเดียวกัน

Achua & Lussier (2010, pp. 33 - 37) ได้เสนอคุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จที่รวบรวมจากข้อมูลเชิงประจักษ์จากผู้บริหารที่มีประสิทธิผลและจากการวิจัยด้านบุคลิกภาพของคนที่เป็ผู้นำระดับสูงที่ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 5 ประการ (Big Five) ได้แก่ การโอนอ่อนผ่อนตาม (agreeableness) การมีสติและคุณธรรม (conscientiousness) วัฒนธรรม (culture) ความมั่นคงทางอารมณ์ (emotional) และ บุคลิกภาพเปิดเผย (extraversion) มาพัฒนาเพิ่มเติมเป็น 9 คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย ความโดดเด่น (dominance) มีพลังในการทำงานสูง (high energy) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence) ความซื่อสัตย์ (integrity) ความยืดหยุ่น (flexibility) การรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่น (sensitivity to other) ความเฉลียวฉลาด (intelligence) ความมั่นคง (stability) การควบคุมภายในตนเอง (internal locus of control)

Northouse (2012, p. 27) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่ทำให้ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผล ได้แก่ 1) สติปัญญา (Intelligence) 2) ความมั่นใจ (Confidence) 3) ความสามารถพิเศษ (Charisma) 4) ความมุ่งมั่น (Determination) 5) ความเป็นกันเอง (Sociability) และ 6) ความซื่อสัตย์ (Integrity)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพด้านบุคลิกภาพมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) มีความมั่นใจในตนเอง 2) มีพลังในการทำงานสูง 3) มีความมั่นคงทางอารมณ์ 4) มีคุณธรรม จริยธรรม และ 5) มีเชาวน์ปัญญา

1. ความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความมั่นใจและอารมณ์ที่สงบไม่ตื่นตกใจ สามารถปรับตัว ตัดสินใจในสถานการณ์ที่กดดันตริ้งเครียด มองตนเชิงบวกว่าตนมีความสามารถและศักยภาพ มีความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ว่าจะสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การมีพลังในการทำงานสูง หมายถึง ความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวทุ่มเท มีความความกระตือรือร้น มีความผิตชอบแน่วแน่ตั้งใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ และมีความอดทนสูง ต่อความขัดแย้ง ยอมรับในผลการทำงานทั้งใน ทางบวกและทางลบมีความคิดสร้างสรรค์พัฒนางานให้ก้าวหน้า

3. ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการ ทำความเข้าใจความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล ควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การตระหนักรู้ตนเอง การบริหารจัดการตนเอง การตระหนักรู้ทางสังคมและการบริหาร จัดการสัมพันธภาพ

4. การมีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การแสดงออกถึง ความซื่อสัตย์ รักษาความสัตย์สุภาพ ปฏิบัติงานได้อย่างโปร่งใส ชัดเจน มีความไว้วางใจซื่อใจ จากผู้อื่นและเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้

5. การมีเชาวน์ปัญญา หมายถึง ความสามารถในการตระหนักรู้ตนเอง และสังคม มีการตัดสินใจที่ดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และใช้เหตุผล สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว มองโลกในแง่ดี มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในการทำงาน

2. ด้านแรงจูงใจ

Yulk (1998, p. 133) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงจูงใจของผู้นำ (Motivational Traits) ว่าเป็นพลังอำนาจที่เกิดขึ้นจากภายในและที่เหนือกว่าจากภายในของแต่ละบุคคลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานและทำให้กำหนดรูปแบบ ทิศทาง ความเข้มข้นและระยะเวลา โดยหลักการพื้นฐานแล้ว แรงจูงใจ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการอธิบายทั้งการเลือกวิถีปฏิบัติและระดับความสำเร็จ กล่าวโดยทั่วไปแล้ว ผู้นำที่มีแรงจูงใจสูงมักจะมีประสิทธิภาพมากกว่า บุคคลที่มีความคาดหวังต่ำที่มีเป้าหมายปานกลางและที่มีประสิทธิภาพจำกัด แรงจูงใจที่สำคัญสำหรับผู้นำ 4 ลักษณะ ดังนี้ 1) ภาระหน้าที่และความต้องการระหว่างบุคคล (Task and Interpersonal Needs) สองสิ่งนี้เป็นพื้นฐานของความพร้อมที่กระตุ้นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพมีบุคลิกลักษณะเป็นไปตามแรงขับเพื่องานในหน้าที่และความหวังโยต่อผู้อื่น 2) ความต้องการอำนาจ

(Power Needs) เป็นแรงขับของบุคคลที่จะหาตำแหน่ง ที่มีอำนาจและเพื่อที่จะใช้อิทธิพลเหนือคนอื่น

3) การมุ่งความสำเร็จ (Achievement Orientation) เป็นความต้องการที่จะทำงานให้บรรลุผล ต้องการมุ่งสู่ความเป็นเลิศเป็นแรงขับที่จะให้เกิดผลสำเร็จเป็นความเต็มใจที่จะรับผิดชอบและมีความเป็นห่วงจุดประสงค์ของภาระหน้าที่ 4) ความคาดหวังที่สูง (High Expectations) เพื่อความสำเร็จของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ความเชื่อของผู้บริหารโรงเรียนที่เชื่อว่าสามารถปฏิบัติงานและจะได้รับผลลัพธ์ที่มีคุณค่าอันเกิดจากความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่นั้น

Kotter (1999, p. 33) ได้ทำการศึกษาวิจัยทางลึกด้านคุณลักษณะเด่นของผู้ที่มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลและได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้ ด้านแรงจูงใจ หมายถึง ชอบอำนาจ ชอบความสำเร็จ มีความทะเยอทะยาน

สุรินทร์ นานาผล (2554, หน้า 36 - 37) ได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของแรงจูงใจในการทำงาน ได้ดังนี้ 1) พลัง (Energy) เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำงานใด ๆ ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานสูง ย่อมขยันขันแข็งและกระตือรือร้น กระทำให้สำเร็จ ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลที่ทำงานประเภทเช้าขามเย็นขามที่ทำเพื่อให้ผ่านไปวัน ๆ 2) ความพยายาม (Persistence) ทำให้บุคคลมีความมานะ อดทน บากบั่น คิดหาวิธีนำความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของตนเองมาใช้เพื่อประโยชน์ต่องานให้มากที่สุด ไม่ท้อถอยหรือละความพยายามง่าย ๆ แม้งานจะมีอุปสรรคขัดขวางและเมื่องานได้รับผลสำเร็จด้วยดีก็มักคิดหาวิธีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ 3) การเปลี่ยนแปลง (Variability) รูปแบบการทำงานหรือวิธีการทำงาน ในบางครั้งก่อให้เกิดการค้นพบช่องทางดำเนินงานที่ดีกว่าหรือประสบผลสำเร็จมากกว่า นักจิตวิทยาบางคนเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นเครื่องหมายของความเจริญก้าวหน้าของบุคคล แสดงให้เห็นว่า บุคคลกำลังแสวงหาการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้ชีวิต บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงานสูง เมื่อตื่นนอนเพื่อจะบรรลุวัตถุประสงค์ใด ๆ หากไม่สำเร็จบุคคลมักจะพยายามค้นหาสิ่งผิดพลาดและพยายามแก้ไขให้ดีขึ้นทุกวิถีทาง ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำงานในที่สุด ทำให้ค้นพบแนวทางที่เหมาะสมซึ่งอาจต่างไปจากแนวทางเดิม 4) บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงานจะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นทำงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและมุ่งมั่นทำงานที่ตนรับผิดชอบให้เจริญก้าวหน้า จัดว่าบุคคลผู้นั้นมีจรรยาบรรณในการทำงานจะเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ มั่นคงในหน้าที่ มีวินัยในงาน

สรุปองค์ประกอบย่อยภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านแรงจูงใจมี 3 องค์ประกอบย่อย คือ

1) ความต้องการความสำเร็จ 2) ความต้องการอำนาจ 3) มีพลังมุ่งมั่นในการทำงาน

1. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) หมายถึง การแสดงถึงพฤติกรรมที่ต้องการที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ ต้องการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ เป็นแรงขับที่จะให้เกิดผลสำเร็จ เป็นความเต็มใจที่จะรับผิดชอบและมีความเป็นห่วงจุดประสงค์ของภาระหน้าที่ มีลักษณะชอบการแข่งขันชอบงานที่ทำหายและต้องการได้รับข้อมูลป้อนกลับ เพื่อประเมินผลงานของตนเอง

มีความชำนาญในการวางแผน มีความรับผิดชอบสูงและกล้าที่จะเผชิญกับความล้มเหลว

2. ความต้องการอำนาจ หมายถึง เป็นแรงขับของบุคคลที่จะหาตำแหน่งที่มีอำนาจ และเพื่อที่จะใช้อิทธิพลเหนือคนอื่น ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับหรือยกย่องต้องการความเป็นผู้นำ ต้องการทำงานให้เหนือกว่าบุคคลอื่นและจะกังวลเรื่องอำนาจมากกว่าการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3. มีพลังมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ ในการทำงานใด ๆ ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานสูง ย่อมขยันขันแข็งและกระตือรือร้นกระทำให้สำเร็จ ทำให้บุคคลมีความมานะ อดทนบากบั่นคิดหาวิธีนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของตนเองมาใช้เพื่อประโยชน์ต่องานให้มากที่สุด

3. ด้านทักษะและความสามารถ

Davis (1992 อ้างถึงใน สมคิด บางโม, 2548, หน้า 175) ได้กล่าวถึงทักษะความสามารถของผู้นำที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 1) ความเฉลียวฉลาด 2) มีความสามารถด้านสังคม 3) มีทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

Yukl (1998, p. 244 อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550, หน้า 121) ได้กล่าวถึงทักษะด้านความสามารถ (Ability) ประกอบด้วย มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะด้านเทคนิค มีทักษะด้านเกลี้ยกล่อมชักชวน

Stephan, Lina, Michelle, and Debra (2005, p.67 - 71) ได้กล่าวถึงทักษะความสามารถของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 1) ความสามารถในการส่งเสริมพัฒนาการ 2) สามารถใช้กระบวนการบริหาร ที่มีประสิทธิผล 3) สามารถปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น 4) มีความรอบรู้ 5) มีทักษะ และ 6) มีบุคลิกภาพที่ดี

สรุปได้ว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ด้านทักษะและความสามารถ มี 4 องค์ประกอบย่อย คือ 1) มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2) มีทักษะด้านการบริหาร 3) มีทักษะด้านเทคนิค และ 4) มีทักษะด้านการจูงใจ

1. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจความรู้สึกและทัศนคติของผู้อื่นและสามารถสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในงาน โดยมุ่งหวังให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความไว้วางใจและความเชื่อถือ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ การรับรู้ทางสังคม การแสดงออกถึงวุฒิภาวะทางอารมณ์ และการจัดการความขัดแย้งระหว่างบุคคล

2. ทักษะความสามารถทางการบริหาร หมายถึง ความสามารถในการวางแผน การจัดการองค์กร การมอบหมายงาน การจัดคนเข้าทำงานที่เหมาะสม การประสานงานและการให้คำปรึกษาและดำเนินการประชุม

3. ทักษะทางเทคนิค หมายถึง ความสามารถด้านการทำงาน มีความรู้ ความเข้าใจในงาน เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้เฉพาะขั้นตอนและวิธีการที่จะทำให้ภาระงานเกิดผลสำเร็จ ทักษะหรือความสามารถในด้านนี้หาได้ด้วยการศึกษาอบรม การฝึกงานหรือการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรงของตนเอง

4. การจูงใจ หมายถึง คุณลักษณะพฤติกรรมของผู้นำที่สามารถสื่อสารกับผู้ตาม เพื่อให้ผู้ตามปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำ ผู้รายงานได้นำมาประกอบในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในชั้นตอนที่ 2 การลงมือปฏิบัติ (D) โดยได้พัฒนาบุคลากร ให้มีความเป็นผู้นำ ใช้กระบวนการสร้างทีมงานและการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีความเชื่อว่าบุคลากรทุกคนมีศักยภาพและพัฒนาภาวะผู้นำได้

3. การมีส่วนร่วม (Involvement of people)

การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง การมีส่วนร่วมเป็นการเอื้อให้ทุกส่วนของสังคมได้มีโอกาสเข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น แนวทางการพัฒนาการศึกษาโดยให้คนในชุมชนเขามามีส่วนร่วมนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะการมีส่วนร่วมจะทำให้ชุมชนและโรงเรียนมีความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกัน และมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การสร้างคุณลักษณะของโรงเรียน เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และนโยบายของรัฐ

3.1 ความหมายการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของชุมชนหรือความร่วมมือของชุมชน มีนักการศึกษาของไทยและนักการศึกษาของต่างประเทศหลายคน ผู้รายงานได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2544, หน้า 36) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชุมชน หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลส่งเสริมชักนำ สนับสนุนและสร้างโอกาส ให้ประชาชนในชุมชนในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน สมาคม มูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วม (Participation) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Involvement) และการมีความผูกพัน (Commitment) ให้เขามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ร่วมกันทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนความต้องการของชุมชน

2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไข ปัญหา และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีประโยชน์ต่อส่วนร่วม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนและหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2544, หน้า 178-215) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารประสิทธิผลขององค์กร ขึ้นอยู่กับการรวมพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น ในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายวิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิดสติปัญญา ก็คือ การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์กรนั้นบุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับผูกพันต่อกิจกรรมและองค์การในที่สุดสกล

สกล สกลเดช (2545, หน้า 11-13) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การเข้ามาเกี่ยวข้องกับประการใด ๆ ของประชาชนในการร่วมรู้เห็น ตัดสินใจ ควบคุม ดูแลตลอดจนการตรวจสอบให้การกระทำนั้น ๆ เกิดความถูกต้องสุจริตและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม

ทัศนาศาสตร์ (2549, หน้า 15-16) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง ความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคนที่มีต่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของกลุ่มหรือเป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยทำให้มีความสำเร็จ ซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่มหรือเป็นความรับผิดชอบต่อกิจกรรมร่วมกันด้วยการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement) การช่วยเหลือ (Contribution) และความรับผิดชอบต่อ (Responsibility) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกัน 3 ลักษณะ คือ การให้การช่วยเหลือ การให้อำนาจ และเป็นงานขององค์กร

อาคม ตรีเจริญ (2549, หน้า 11) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การดำเนินกิจกรรมในชุมชนวางโครงการร่วมปฏิบัติในรูปของการเสียสละแรงงานเสียสละเวลาและการบริจาค โดยตรงหรือผ่านองค์กรในชุมชนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของชุมชน โดยมีการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์

Likert (อ้างถึงใน สมยศ นาวิการ 2548, หน้า 191) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น ผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ด้วยการให้เจ้าหน้าที่ระดับตนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อพวกเขาบรรลุถึงการประสานงานได้ดีกว่า แรงจูงใจสูงกว่า และประสิทธิภาพสูงกว่า

McGregor (อ้างถึงใน เจริญผล สุวรรณโชติ 2549, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้นประกอบด้วยเงื่อนไขสถานะที่เหมาะสม บุคคลใช้สำหรับให้บุคคลมีโอกาสเข้าไปมีอิทธิพล (Influence) ในการตัดสินใจซึ่งจะเป็นผลกระทบต่อตนเอง โดยระดับของการมีอิทธิพลมีมากและน้อยต่างกันออกไป บุคคลจะมีเสรีภาพในการเลือกกระทำในสิ่งที่บุคคลนั้น ๆ รับผิดชอบอยู่ การมีส่วนร่วม ประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ หรือส่วนประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในกระบวนการตัดสินใจมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของอิทธิพล การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) และการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร (Information Sharing)

Gustavo (2002, p. 4) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเข้าไปมีหน้าที่หรือมีความรับผิดชอบในบางสิ่งบางอย่าง ต่อมาความหมายของการมีส่วนร่วมมีความชัดเจนและลงลึกไปกว่าเพียงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ เมื่อการมีส่วนร่วมนี้เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการในการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบของแต่ละบุคคลหรือกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม

Oakley (2003, pp. 8-9) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน 3 ลักษณะต่อไปนี้ 1) เป็นการให้การช่วยเหลือ 2) เป็นการให้อำนาจ และ 3) เป็นงานขององค์การ โดยย้ำความสำคัญของการให้อำนาจว่าหมายถึง การมีส่วนร่วมการให้อำนาจเป็นการเพิ่มหรือพัฒนาทักษะขีดความสามารถในการบริหาร การมีส่วนร่วมจึงมีความสัมพันธ์กับการให้อำนาจองค์การเป็นปัจจัยพื้นฐานของการให้อำนาจและเป็นรากฐานสำคัญของการให้ความช่วยเหลือด้วย

สรุปว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น รับผิดชอบหรือแสดงพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับโครงการหรืองานบางอย่างทั้งในระดับของการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์การ โดยร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3.2 ทฤษฎีแนวคิดและหลักการการมีส่วนร่วม

การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายบุคคล หลายฝ่ายหรือหลายหน่วยงาน ในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน ผู้รายงานได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ดังนี้

วรรณิการ์ ภูมิงค์พิทักษ์ (2540, หน้า 9–10) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมร่วมเกิดจากแนวคิดสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วงกังวลส่วนบุคคลซึ่งบังเอิญพ้องต้องกัน กลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนร่วม
2. ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้น

ผลักดันให้ไปสู่การรวมกลุ่มวางแผนและลงมือกระทำร่วมกัน

3. การตกลงใจที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา

การตัดสินใจร่วมกันนี้จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดความริเริ่มกระทำที่สนองตอบความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น

รุ่ง แก้วแดง (2542, หน้า 277–278) กล่าวถึง แนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนไว้ว่า การจัดการศึกษาเป็นสิทธิและหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน จึงต้องกระจายความรับผิดชอบไปให้ผู้ปกครองและชุมชน ต้องส่งเสริมสมาคมผู้ปกครองและชุมชนในทุกสถานศึกษา เพื่อให้มีบทบาทความร่วมมือทางวิชาการ กิจกรรมนักเรียน สามารถแสดงความคิดเห็นในการประชุมผ่านผู้แทนที่อยู่ในคณะกรรมการโรงเรียน เป็นวิธีให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542, หน้า 42) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีเป้าหมายสูงสุดคือ การทำให้คนที่ถูกละเลยหรือถูกกีดกันอยู่นอกจากนี้ ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการพัฒนา หรือการที่ให้คนที่อยู่นอกของการพัฒนาเคลื่อนย้ายเข้ามาอยู่ภายในเพื่อกระจายผลการพัฒนาให้ครอบคลุมถ้วนทั่ว ให้ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะมีส่วนร่วมในการบริโภคผลผลิตทางสังคม ทั้งในส่วนที่เป็นกิจกรรม โครงการ หรือการดำเนินงานของรัฐ รวมทั้งกิจกรรม โครงการและการดำเนินชีวิตของประชาชนหรือชุมชน มีเป้าหมายให้ร่วมดำเนินการอย่างมีศักดิ์ศรีและมีสถานภาพ เท่าเทียมกัน โดยเน้นที่การตัดสินใจในการเริ่มดำเนินการ การร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินการ และร่วมกันประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนา

สรุปว่า หลักการมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชนตัวแทนศิษย์เก่าและตัวแทนนักเรียนการที่บุคคล มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

3.3 ลักษณะการมีส่วนร่วม

ลักษณะการมีส่วนร่วมของมนุษย์ มีนักการศึกษาของไทยหลายคนได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ และผู้รายงานได้สรุปดังต่อไปนี้

เมตต์ เมตต์การุญจิต (2544, หน้า 24-25) ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วม โดยพิจารณาได้หลายมุมมอง ดังนี้

1. จำแนกตามกระบวนการบริหาร
 - 1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน
 - 1.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 - 1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดองค์กร
 - 1.4 การมีส่วนร่วมในการสื่อสาร
 - 1.5 การมีส่วนร่วมในการใช้อิทธิพล
 - 1.6 การมีส่วนร่วมในการประสานงาน
 - 1.7 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล
2. จำแนกตามประเภทของกิจกรรมที่เข้าร่วม
 - 2.1 การมีส่วนร่วมในการประชุม
 - 2.2 การมีส่วนร่วมในการเสียสละทรัพยากรสิ้น
 - 2.3 การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ
 - 2.4 การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน
 - 2.5 การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงาน
3. จำแนกตามระดับความเข้มข้นของการมีส่วนร่วม
 - 3.1 ระดับของการมีส่วนร่วมเทียบ
 - 3.2 ระดับของการมีส่วนร่วมบางคน
 - 3.3 ระดับของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง
4. จำแนกตามวิธีการมีส่วนร่วม
 - 4.1 การมีส่วนร่วมโดยตรง
 - 4.2 การมีส่วนร่วมโดยอ้อม

นรินทร์ จงวุฒิเวศย์ (2547, หน้า 185) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาว่าควรมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก การเข้าร่วมประชุมการเป็นสมาชิกที่ บริจาคเงินช่วยเหลือเป็นกรรมการและเป็นประธานกรรมการ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง (Direct Participation) โดยผ่านองค์กรที่จัดตั้งของประชาชนของกลุ่มชุมชน หรือกลุ่มเยาวชนกลุ่มต่าง ๆ
2. การมีส่วนร่วมทางอ้อม (Indirect Participation) โดยผ่านองค์กรผู้แทนประชาชน เช่น กรรมการของกลุ่มหรือชุมชน หรือกรรมการหมู่บ้าน

3. การมีส่วนร่วมโดยการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม (Open Participation) โดยผ่านองค์กรที่ไม่ใช่ผู้แทนของประชาชนโดยตรง เช่น สถาบันหรือหน่วยงานที่เชิญชวน หรือเปิดโอกาสให้เข้ามาได้ตลอดเวลาและกล่าวถึงเงื่อนไขการมีส่วนร่วมไว้ว่า ประชาชนต้องมีอิสรภาพในการมีส่วนร่วม โดยมีเงื่อนไข 5 ประการ ดังนี้

- 3.1 ต้องมีเวลา
- 3.2 ต้องไม่เสียเงินทองมาก
- 3.3 ต้องมีความสนใจ
- 3.4 ต้องสามารถสื่อสารรู้เรื่องกันทั้งสองฝ่าย
- 3.5 ต้องไม่รู้สึกกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่หรือสถานภาพทาง

สังคม

ทัศนาศาสตร์ (2549, หน้า 12) ได้สรุปวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วม 8 รูปแบบ คือ

1. การวางแผนแบบสแกนลอน (The Scanlon Plan) เป็นแนวทางที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดแนวทางหนึ่ง เป็นการทำงานแบบที่มีระหว่างคนงานกับผู้บริหาร เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตค่าจ้างและกำไร

2. เจเคกรุป (Jishu Kanri-JK) เป็นการจัดตั้งกลุ่มอิสระเล็ก ๆ ที่มีอำนาจเด็ดขาด กลุ่มเหล่านี้จะพิจารณาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน แล้วพยายามที่จะหาข้อยุติ อย่างสร้างสรรค์ ผู้นำกลุ่มอาจได้รับการเลือกตั้งหรือสับเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม กลุ่มจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. การปรึกษาตามสายบังคับบัญชา (Consultative Hierarchy) เป็นวิธีการที่ให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยเครือข่ายคณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ภายในบริษัท

4. T-Group Approach or Sensitivity เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและพัฒนามนุษยสัมพันธ์ของฝ่ายบริหาร เทคนิคนี้ใช้ทำเพื่อเข้าใจคนอื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้ถึงค่านิยม แรงจูงใจ จุดอ่อนและจุดแข็งของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยที่แต่ละคน จะต้องเข้าใจตนเองเสียก่อน

5. การบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับต่าง ๆ ในองค์กร (Multiple Management) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยมีความตั้งใจที่จะแก้ไขบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเพียงคนเดียว จึงต้องการที่จะให้บุคคลในระดับต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการบริหารด้วย

6. ระบบ Q.C.C. (Quality Control Circle) เป็นการทำงานของกลุ่มเล็ก ๆ

ซึ่งมีบุคลากร 3-5 คน โดยมีวัตถุประสงค์ที่แก้ปัญหารวมกัน โดยวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานจากนั้นจะหาแนวทางแก้ไข

7. แนวทางการใช้คณะกรรมการในการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Committee Approach or Participation) คณะกรรมการเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำความคิด การบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับที่สูงกว่าพนักงานปฏิบัติ คณะกรรมการจะเป็นกลุ่มที่จัดตั้งชั่วคราวเพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้า

8. การมีส่วนร่วมและการสร้างทีมงาน (Participation and Team Building) กิจกรรมการมีส่วนร่วมและการสร้างทีมงานมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เมื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของบุคลากรในองค์กรมีความมั่นคง สมาชิกของกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.4 กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม

มีนักการศึกษาและรายงานการวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษากระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้หลากหลายและแตกต่างกัน ผู้รายงานได้สรุปไว้ดังนี้

อนเนก เหล่าธรรมทัศน์ (2557, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคล กลุ่มคน ประชาชนหรือองค์กรได้ร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนโดยร่วมกันวางแผนโครงการร่วมกันปฏิบัติงาน ประเมินผลงานพิจารณาตัดสินใจและร่วมกันรับผิดชอบด้วยความสมัครใจ

วิद्या เทียงธรรม 12 ได้ให้ความหมายของกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมไว้ว่า “การสร้างการมีส่วนร่วม” (participation) ประกอบด้วยคำ 2 คำ คือ “การเป็นหุ้นส่วน” (partnership) และ “การเข้าไปเกี่ยวข้อง” (involvement) ซึ่งเป็นส่วนประกอบภายใต้ความหมายของ “การมีส่วนร่วม” ที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เสมือนเป็นส่วนผสมหลักที่สำคัญของอาหารจานหนึ่ง หากขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไปจะทำให้อาหารจานนั้นเปลี่ยนรูปไปเป็นอาหารชนิดอื่นทันที ดังนั้นเพื่อป้องกันความสับสน ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพื่อประโยชน์ของการนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม จึงขอเพิ่มเติมคำอธิบายและรายละเอียดของ “การเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือการเข้าไปพัวพัน”(involvement)

วีระ นิยมวัน (2547, หน้า 11) กล่าวถึง กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้กระบวนการ AIC ไว้ว่า เป็นวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีการระดมพลังสมอง พลังความคิดสร้างสรรค์ของสมาชิกในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาในเชิงสร้างสรรค์อย่างเป็นขั้นตอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ วิเคราะห์ปัญหา และหาทางเลือกร่วมกัน อันจะนำไปสู่ความเข้าใจถึงสภาพปัญหา ข้อจำกัด ความต้องการ และ

ศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีศักยภาพในการสร้างพลัง และมีการกระตุ้นการยอมรับให้มาร่วมพัฒนาชุมชน โดยให้ความสำคัญต่อความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน บนพื้นฐานความเสมอภาคอย่างเป็นประชาธิปไตย เป็นกระบวนการนำเอาคนเป็นศูนย์กลางแล้วนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการวางแผนพัฒนาชุมชนและวางแผนปฏิบัติมีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ข้อมูลข่าวสาร เปิดโอกาสให้ผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Stakeholder) มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนและตัดสินใจ จะเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนได้เหมาะสมและยั่งยืน (Sustainable Development) เพราะเป็นการสร้างความเข้าใจสร้างการยอมรับสร้างความ เป็นเจ้าของความรับผิดชอบร่วมกัน

กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วยเทคนิค AIC ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างองค์ความรู้ (Appreciation : A) 2) การสร้างแนวทางพัฒนา (Influence : I) 3) การสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control : C) โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (วีระ นิยมวัน, 2547, หน้า 13-14 ; นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2547, หน้า 53-58)

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างองค์ความรู้ (Appreciation : A) ขั้นตอนนี้ให้ทุกภาคส่วน เข้าร่วมประชุมแล้วสร้างบรรยากาศเพื่อลดความตึงเครียดของที่ประชุม โดยการย้าว่าเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงออกอย่างเท่าเทียมกัน จากนั้นเป็นขั้นตอนในการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยมีการประชุมแบบไม่เป็นทางการ เริ่มจากการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น พร้อมรับฟังผู้อื่นและหาข้อสรุปร่วมกันแบบเป็นประชาธิปไตย อาจใช้การวาดภาพเป็นสื่อหรือข้อความใด ๆ ที่ทำให้ชาวบ้านมีบทบาทสูงในการประชุม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางพัฒนา (Influence : I) ขั้นตอนนี้เป็นการจำแนกประเภทกิจกรรมในโครงการและจัดลำดับความสำคัญ ควรเริ่มด้วยการสร้างบรรยากาศ และจัดกิจกรรมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมคิดและจำแนกประเภทกิจกรรมหรือโครงการที่ทำได้เอง กิจกรรมหรือโครงการที่ต้องขอความช่วยเหลือจากที่อื่นให้ที่ประชุม จัดลำดับความสำคัญก่อนหลังโดยการให้คะแนน

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ(Control : C) เป็นขั้นตอนการมอบหมายภารกิจและมีการจัดทำแผนงานโครงการให้ละเอียดว่าใครรับผิดชอบเรื่องใด ทำร่วมกันเมื่อไหร่ ใครมีส่วนช่วยเหลือได้บ้าง และมอบหมายให้มีผู้ติดตามแผนงาน โครงการ โดยให้กลุ่มเขียนโครงการตามแนวทางต่อไปนี้ 1) ทำอะไร (ชื่อโครงการ) 2) ทำแล้วจะได้อะไร (ผลที่คาดว่าจะได้รับ) 3) ทำอย่างไร (กิจกรรม วิธีดำเนินงาน) 4) ต้องใช้ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์อะไร งบประมาณเท่าไร 5) ทำที่ไหน (สถานที่ที่จะดำเนินโครงการ) 6) ทำเมื่อไร (วันเวลาที่ดำเนินโครงการ) 7) ใครบ้างจะช่วยทำ (ชื่อผู้ที่จะช่วยงานในโครงการ) 8) ใครรับผิดชอบ (ผู้ดูแลประสานโครงการ) ลำดับขั้นการจัดประชุมและปฏิบัติการตามกระบวนการ AIC ใช้ระยะเวลาประมาณ 1-2 วัน

สรุปได้ว่ากระบวนการ AIC เป็นกระบวนการพัฒนาที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมใน กิจกรรม ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจถึง สภาพปัญหาความต้องการข้อจำกัดและศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ช่วยให้เกิดการระดมสมองใน การศึกษาวิเคราะห์และพัฒนาทางเลือกเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาเกิดการตัดสินใจร่วมกัน ช่วยให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ ร่วมสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานสร้างการ ยอมรับมีความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกของชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของและ เกิดความรู้สึกรักภาคภูมิใจในผลงานที่ตนมีส่วนร่วมเกิดพลังของการสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อ การพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง

วัชรยุทธ บุญมา (2551, บทคัดย่อ) พบว่า กระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีขั้นตอนที่สำคัญ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างศรัทธาและการให้โอกาส
2. การระดมความคิดวิเคราะห์ปัญหา
3. การวางแผนร่วมกัน
4. การดำเนินการตามแผน
5. การประเมินผลและปรับปรุง
6. การแสดงความรับผิดชอบและร่วมรับผล

พิสิฐ เทพไกรวัล (2554, หน้า153-155) กล่าวว่า กระบวนการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือ มีดังนี้

1. ชั้นตระหนักถึงความจำเป็น
 - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนต้องสร้างความตระหนักแก่สมาชิกในองค์กรเพื่อการพัฒนา
 - 1.2 องค์กรต้องมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง
 - 1.3 สมาชิกต้องมีความซื่อสัตย์และจริงจังต่อกันและกัน
 - 1.4 สมาชิกที่เข้าร่วมต้องศรัทธาเครือข่ายด้วยความเต็มใจ
 - 1.5 สมาชิกต้องยอมรับในวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน
 - 1.6 สมาชิกต้องตระหนักถึงความสำคัญของเครือข่ายอยู่เสมอ
 - 1.7 เครือข่ายต้องมีความพร้อมและควรมีการเตรียมกลุ่มหรือเตรียม เครือข่าย
 - 1.8 กลุ่มบุคคลหน่วยงาน/องค์กรที่จะรวมตัวเป็นเครือข่ายต้องมี เป้าหมาย และความต้องการเหมือนกัน
2. ชั้นประสานหน่วยงาน/องค์กร
 - 2.1 มีการประชาสัมพันธ์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทักษะความรู้

- 2.2 มีการเชื่อมโยงสมาชิกที่ไม่มีโอกาสติดต่อกันเพื่อให้เข้ากันได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ
- 2.3 สื่อสารให้สมาชิกเครือข่ายสนใจทำกิจกรรมร่วมกัน
- 2.4 ชี้ให้สมาชิกเครือข่ายเห็นสภาพปัญหาและประเด็นการพัฒนาร่วมกัน
- 2.5 ประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายที่เป็นแหล่งวิชาการและแหล่งทุนเพื่อ
 การให้ความช่วยเหลือ
- 2.6 เสนอโครงการความร่วมมือเพื่อการแบ่งปันทักษะและประสบการณ์ แก่
 เครือข่าย
3. **ชั้นสร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกัน**
- 3.1 กำหนดและสร้างข้อตกลงเป็นพันธมิตรสัญญาร่วมกัน
- 3.2 สมาชิกเครือข่ายต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีความจริงใจต่อเพื่อน
 ร่วมงานในเครือข่าย
- 3.3 สมาชิกเครือข่ายควรกำหนดวัตถุประสงค์และข้อตกลงในการทำงาน
 ร่วมกัน
- 3.4 ควรมีบุคลากรฝ่ายกำกับติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม
- 3.5 ควรกำหนดบทบาทของสมาชิกให้ชัดเจน
- 3.6 สมาชิกควรสร้างส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีต่อกัน
- 3.7 ต้องมีการสื่อสารแบบสองทางและสื่อสารอย่างทั่วถึง
- 3.8 จะต้องเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีศักยภาพ
- 3.9 สมาชิกควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และดำเนินงานตามแผนอย่างเป็น
 ระบบ
4. **ชั้นบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือ**
- 4.1 เครือข่ายควรมีกระบวนการดำเนินงานและพัฒนางานอย่างเป็น ระบบ
- 4.2 เครือข่ายควรมีการกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่
- 4.3 ควรมีการกำหนดกฎกติกาของเครือข่าย
- 4.4 ควรมีการสื่อสารระหว่างผู้นำกับสมาชิกเครือข่ายอย่างหลากหลาย
 รูปแบบ
- 4.5 ควรมีการควบคุมตรวจสอบ
5. **ชั้นพัฒนาความสัมพันธ์**
- 5.1 เครือข่ายควรมีการสร้างนวัตกรรมใหม่และการจัดการความรู้ที่ต่อเนื่อง

- ที่แท้จริง
- 5.2 สมาชิกในเครือข่ายต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะของกัลยาณมิตร
- 5.3 ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกมีอิสระในความคิดให้เกียรติกันยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน
- 5.4 เครือข่ายควรมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมเครือข่ายเพื่อขจัดความขัดแย้ง
- 5.5 ต้องมีการสร้างผู้นำทั้งองค์กรและสมาชิกเครือข่าย
- 5.6 องค์กรเครือข่ายควรมีการเสริมสร้างกิจกรรมสาธารณะและเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 5.7 องค์กรเครือข่ายควรสรุปและทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน
- 5.8 มีบรรยากาศแบบพลังเกื้อกูลสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นลักษณะที่ดีของการทำงานเป็นทีม
- 5.9 มีกระบวนการทำงานที่เชื่อมประสานจุดเล็กและขยายไปสู่จุดใหญ่
- 5.10 เครือข่ายควรมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้
- 5.11 ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายเป็นระยะ
- สม่ำเสมอ
6. ชั้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
- 6.1 ควรมีการเสริมสร้างผู้นำรุ่นใหม่ในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- 6.2 ควรมีการให้ความช่วยเหลือและการแก้ปัญหาภายในเครือข่าย
- 6.3 เครือข่ายควรมีการบริหารจัดการข้อมูลที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการใช้งาน
- 6.4 ควรมีการรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่ายทุกระดับ
- 6.5 เครือข่ายต้องมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นต่อกัน
- 6.6 เครือข่ายควรมีการกำหนดและสร้างระบบแรงจูงใจในการทำงาน
- 6.7 เครือข่ายต้องส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศ
- 6.8 เครือข่ายต้องมีการสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ
- 6.9 ควรสร้างบรรยากาศการทำงานแบบสมานฉันท์
- 6.10 ควรนำระบบเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในระบบการประสานงานของเครือข่าย

จากการศึกษากระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวข้างต้น ผู้รายงานสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัด

การศึกษาขั้นพื้นฐานควรมี 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การสร้างความรู้ (Appreciation) ระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence) ระยะที่ 3 การร่วมมือปฏิบัติ (Control)

- 1) สร้างความตระหนักการมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษา
- 2) สร้างบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) เพื่อสร้างความผูกพันที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาหรือแก้ปัญหาาร่วมกัน
- 3) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการจัดการศึกษาและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
- 4) ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
- 5) ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของการพัฒนาการจัดการศึกษา
- 6) กำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษา
- 7) การจัดทำแผนปฏิบัติงาน/จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา
- 8) การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานและภาระงานการมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษา
- 9) การประเมินผลสำเร็จของการมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษา
- 10) การรายงานผลโครงการพัฒนาการจัดการศึกษา

4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์

จากสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันที่มีอย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ผู้บริหารและผู้นำองค์กรทุกระดับต้องมีกลยุทธ์และเทคนิคทางการบริหารจัดการทุกรูปแบบมาใช้ให้สอดคล้องกับปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคมและการเมือง องค์กรสมัยใหม่จึงมุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการบริหารจัดการของผู้นำองค์กรให้เข้ากับสถานการณ์และการแข่งขันที่เกิดขึ้น เพื่อให้องค์กรอยู่รอดและก้าวต่อไปอย่างมั่นคงยั่งยืน ซึ่งผู้บริหารองค์กรในปัจจุบันต้องหันมาทบทวนถึงกลยุทธ์หรือวิธีการที่ใช้ในการดำเนินงาน ว่ามีประสิทธิภาพและความเหมาะสมต่อสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงใด ผู้บริหารขององค์กรต้องเพิ่มพูนทักษะและความสามารถในการวิเคราะห์และตัดสินใจทางด้านกลยุทธ์อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร ทำให้ปัจจุบันแนวคิดทางการจัดการเชิงกลยุทธ์กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ซึ่งการจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการรวบรวมเอาความรู้และทักษะต่างๆ ที่ได้ศึกษามาหล่อหลอมและรวมเข้าไว้ด้วยกันและทำให้มองเห็นถึงภาพรวมต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับ การวิเคราะห์และการตัดสินใจ เพื่อให้้องค์กรบรรลุผลตามเป้าหมายทั้งในระดับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

4.1 ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ “การบริหารเชิงกลยุทธ์” ไว้อย่างหลากหลาย ผู้รายงานได้สรุปไว้ดังนี้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การวางแผนการดำเนินการและควบคุมในแนวทางเชิงกลยุทธ์ซึ่งช่วยให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จินตนา บุญบงการ (2544, หน้า 44) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และข้อมูลสำคัญของธุรกิจที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจ การวางแผนทางการดำเนินงานและควบคุมการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ขององค์กร

สมชาย ภคภาสนวิวัฒน์ (2546, หน้า 31) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การบริหารหรือการจัดการในลักษณะที่มีการวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและธุรกิจ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้มีความสอดคล้องกับจุดอ่อนและจุดแข็งของธุรกิจ

เสนาะ ตีเยาว์ (2546, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การตัดสินใจและดำเนินการเพื่อทำให้ได้ผลตามที่องค์กรกำหนดไว้ ซึ่งเน้นที่กระบวนการตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปใช้ และการประเมินผลกลยุทธ์

สมยศ นาวิการ (2548, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการของการกำหนดทิศทางระยะยาว ซึ่งได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ การดำเนินกลยุทธ์ และการประเมินกลยุทธ์องค์กร

ธงชัย สันติวงษ์ (2550, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ชุดของการตัดสินใจและการกระทำต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ได้

Certo and Peter (1991, p.5) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการทำซ้ำอย่างต่อเนื่องที่จะให้บรรลุผลเพื่อให้องค์กรมีการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

David (1997, p.5) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการประเมินกลยุทธ์

Thomson and Strickland (2003, p.6) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ขั้นตอนของการบริหารที่ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเริ่มจากวิสัยทัศน์ จุดประสงค์ และการกำหนดกลยุทธ์แล้วบริหารให้เหมาะสม

สรุปว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและมีการกำหนดทิศทางองค์การเป็นขั้นตอน เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4.2 กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์

การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารอย่างมีระบบที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้นำและอาศัยการวางแผนอย่างมีขั้นตอน โดยผ่านการตัดสินใจและการประเมินแล้วว่าเหมาะสมกับองค์การ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อันจะนำความสำเร็จมาสู่องค์การได้ การจัดการเชิงกลยุทธ์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดทิศทางขององค์การ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์การ ช่วยกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับองค์การ เพื่อที่จะนำกลยุทธ์เหล่านั้นไปประยุกต์ปฏิบัติและควบคุม ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การได้ ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ไว้ ดังนี้

Hill & Jones (1995, pp. 7-14) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การเลือกพันธกิจและเป้าประสงค์ขององค์กร 2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการแข่งขันภายนอกเพื่อหาโอกาสและอุปสรรค 3) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อหาจุดอ่อนและจุดแข็ง 4) การเลือกกลยุทธ์จากจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนโดยใช้โอกาสจากภายนอกและการตอบโต้กับอุปสรรคภายนอก และ 5) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

Hunger & Wheelen (1995, pp. 7-16) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การดำเนินกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539, หน้า 10) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและการควบคุมเชิงกลยุทธ์

ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2544, หน้า 1-19) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินผลแผนกลยุทธ์

เจด็จ ทางเจริญ (2545, หน้า 43-52) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย การประเมินองค์กรและสภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การดำเนินกลยุทธ์ และ 4) การประเมินและการควบคุม

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2546, หน้า 20-25) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การจัดวางทิศทางขององค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ 5) การควบคุมเชิงกลยุทธ์

กาญจนา ศิริวงศ์ (2552, หน้า 6) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์

ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

ชัตติยา ด้วงสำราญ (2552, หน้า 16) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินกลยุทธ์

กุหลาบ เกลี้ยงชุม (2557, หน้า 175-177) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การประเมินสภาพขององค์กร 3) การกำหนดทิศทางขององค์กร 4) การกำหนดกลยุทธ์ 5) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 6) การประเมินกลยุทธ์

ณัฐนันท์ พิทยะภัทร์ (2557, หน้า 9-10) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์มี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร
 2. การกำหนดทิศทางขององค์กร หมายถึง การนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์มากำหนดทิศทางขององค์กร โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ขององค์กร
 3. การกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารและบุคลากรพิจารณาออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับองค์กร เพื่อเป็นแนวทางวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้องค์กรบรรลุถึงภารกิจและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
 4. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง การนำกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดขึ้นไปดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้าง บุคลากรและการประสานงาน
 5. การควบคุมและประเมินผล หมายถึง การติดตามและตรวจสอบ วิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานเพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง
- สรุปว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การควบคุมกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) หมายถึง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อให้ได้ผลสรุปสำหรับการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์จุดแข็ง เป็นการวิเคราะห์สิ่งที่โรงเรียนดำเนินการได้ดี 2) การวิเคราะห์จุดอ่อน เป็นการวิเคราะห์สิ่งที่โรงเรียนยังทำไม่ได้หรือทำไม่ได้ดี 3) การวิเคราะห์โอกาส เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และ 4) การวิเคราะห์อุปสรรค เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยและสถานการณ์

ภายนอกที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยมีการดำเนินการวิเคราะห์ SWOT Analysis ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอก สภาวะแวดล้อมภายนอก

ประกอบด้วย 1) สภาวะแวดล้อมการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยที่กระทบและถูกกระทบโดยตรง ต่อการดำเนินงาน เช่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รัฐบาล ชุมชน คู่แข่งขัน และกลุ่มผลประโยชน์ และ 2) สภาวะแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่กระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานระยะสั้นแต่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในระยะยาว เช่น เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี การเมืองและกฎหมาย

1.1.1 โอกาส (Opportunities) หมายถึง สภาวะแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งต้องคาดคะเนการเปลี่ยนแปลง สภาวะแวดล้อมภายนอก เช่น สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และการแข่งขัน

1.1.2 อุปสรรค (Treats) หมายถึง สภาวะแวดล้อมภายนอกที่คุกคามต่อการดำเนินงานขององค์กร สภาวะแวดล้อมภายนอกเหล่านี้ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และการแข่งขัน

1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment Analysis)

สภาวะแวดล้อมภายในคือ ปัจจัยที่อยู่ในองค์กร เช่น โครงสร้าง วัฒนธรรมและทรัพยากรขององค์กร สภาวะแวดล้อมภายใน มีดังนี้

1.2.1 จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง สิ่งที่เอื้อต่อการดำเนินงานภายในองค์กร เช่น การบริหาร การเงิน ทรัพยากร เป็นต้น

1.2.2 จุดอ่อน (Weakness) หมายถึง การดำเนินงานภายในองค์กรที่ไม่สามารถกระทำได้ดี จะเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จขององค์กร

2. การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นการกำหนดจุดหมายปลายทางของโรงเรียนที่ต้องการจะเป็นไปในอนาคต 2) การกำหนด พันธกิจ เป็นการกำหนดกรอบและขอบเขตการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นจริง 3) การกำหนดเป้าประสงค์ เป็นความคาดหวังหรือผลงานที่โรงเรียนต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์หลังจากได้ดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่วางไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) คือ ภาพในอนาคตที่องค์กรต้องการเห็น ต้องการเป็นวิสัยทัศน์ จึงเป็นภาพความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งหน่วยงานสามารถบรรลุได้ เมื่อมีการพัฒนาองค์กรและมีการดำเนินการเต็มศักยภาพของบุคลากรในการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรนั้น ควรทราบว่าปัจจุบันองค์กรมีสถานะภาพเป็นอย่างไร ลักษณะการดำเนินงานหรือขอบข่ายงานเป็นอย่างไร มีหลักสำคัญในการดำเนินงาน ลักษณะระบบและกระบวนการบริหาร

จัดการและภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ ซึ่ง ตฤณ ศุภโชคอุดมชัย (2557, หน้า 32-33) กล่าวถึงลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดีและประโยชน์ของวิสัยทัศน์ไว้ว่า

2.1.1 ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี

2.1.1.1 มีขอบเขตของการปฏิบัติงาน

2.1.1.2 มีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้

2.1.1.3 เป็นภาพเชิงบวกที่ทุกคนในองค์กรมุ่งมั่นศรัทธาและสะท้อนถึง

ความเป็นเลิศขององค์กร

2.1.1.4 เป็นข้อความในเชิงบวก ปลูกเร้า และดึงดูดใจ

2.1.1.5 ทั้งผู้นำและสมาชิกทุกคนในองค์กรมุ่งมั่นศรัทธาและสะท้อน

ถึงความเป็นเลิศขององค์กร

2.1.1.6 คำนี้ถึงความต้องการของผู้มารับบริการเป็นสำคัญ

2.1.1.7 มีความสอดคล้องกับค่านิยมและนโยบายขององค์กร

2.1.1.8 มีความสอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคต

2.1.2 ปัจจัยในการกำหนดวิสัยทัศน์

2.1.2.1 ข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2.1.2.2 องค์กรความรู้ของบุคลากรในองค์กรนั้น ๆ

2.1.2.3 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ปราศจากการยึดติดกับรูปแบบหรือ

วิธีการเดิม ๆ

2.1.2.4 ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

2.1.2.5 การผสมผสานจินตนาการและดุลยพินิจในด้านศักยภาพและ

ความสามารถของบุคลากร ตลอดจนทักษะและประสบการณ์ในการเรียนรู้

2.1.2.6 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์กร

และแนวโน้มต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำด้วยวิธีการเชิงระบบ

2.1.2.7 เป็นการกำหนดทางเลือกขององค์กรในการเดินไปสู่อนาคตว่า

จะใช้กลยุทธ์ใดเป็นตัวนำ

2.1.2.8 เป็นการรวมพลังของความมุ่งมั่นต่อการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้

เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม

2.1.3 ประโยชน์ของวิสัยทัศน์ต่อการบริหารองค์กร

2.1.3.1 เป็นการกำหนดอนาคตที่ทุกคนศรัทธา

2.1.3.2 เป็นการฟันฝ่าความท้าทายใหม่

2.1.3.3 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม โดยมี ความมุ่งมั่นไปสู่จุดหมายเดียวกัน

2.2 การกำหนดพันธกิจ (Mission) เป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางและ ความเชื่อที่ระบุว่าวิสัยทัศน์จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยจะต้องแสดงให้เห็น 2 อย่าง คือ 1) จะทำอะไร และ 2) ระยะเวลาในการดำเนินการ พันธกิจองค์กร มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 ข้อความพันธกิจ เป็นการแสดงแนวคิดและวิธีการดำเนินงานเพื่อ บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนด ซึ่งจะระบุขอบเขตการปฏิบัติงานขององค์กรที่เกี่ยวกับการผลิตและการ ให้บริการ จะอธิบายถึงค่านิยมและลำดับความสำคัญต่าง ๆ ขององค์กร บ่งบอกถึงทิศทางในอนาคต ขององค์กรโดยจะเลือกแนวทางที่เป็นไปได้เพื่อไปสู่เป้าหมายและเป้าประสงค์ขององค์กร

2.2.2 ความสำคัญในการกำหนดพันธกิจให้ชัดเจน

2.2.2.1 เพื่อเป็นหลักสำคัญในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของ องค์กร

2.2.2.2 เพื่อเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานในการจัดสรร ทรัพยากร

2.2.2.3 เพื่อความสะดวกในการแปลความหมายของวัตถุประสงค์ใน โครงสร้างการทำงานการออกแบบงานและการกำหนดความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงต้นทุน เวลา และ ตัวชี้วัดการทำงานที่สามารถควบคุมและประเมินผลได้

2.2.3 แนวทางการกำหนดพันธกิจจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้

2.2.3.1 อะไรคือเหตุผลในการจัดตั้งหรือคงอยู่ขององค์กรและอะไรคือ เป้าหมายหลักขององค์กร

2.2.3.2 ลักษณะเด่นหรือเอกลักษณ์ขององค์กรคืออะไร

2.2.3.3 ผลผลิตที่สำคัญในปัจจุบันและอนาคตคืออะไร

2.2.4 ส่วนประกอบที่สำคัญของข้อความพันธกิจมีดังนี้

2.2.4.1 ใครคือลูกค้าขององค์กร

2.2.4.2 ผลผลิตที่สำคัญขององค์กรคืออะไร

2.2.4.3 องค์กรมีการแข่งขันในตลาดใด

2.2.4.4 เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานขององค์กรคืออะไร

2.2.4.5 องค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ในลักษณะใดเพื่อความอยู่รอด และความสำเร็จเติบโต

2.3 การกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการในอนาคตซึ่ง องค์กรจะต้องพยายามให้เกิดขึ้น หรือผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่องค์กรต้องการบรรลุเป้าหมาย จะระบุถึง

จุดหมายปลายทางขององค์กร ในการกำหนดเป้าหมายหน่วยงานจำเป็นต้องทราบว่าคุณค่าหลัก หรือกลุ่มผู้รับบริการของหน่วยงานนั้นคือใคร และต้องการให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร ลักษณะของ เป้าหมายที่ดี ดังนี้

- 2.3.1 ขยายหลักการสาระสำคัญที่ระบุไว้ในวิสัยทัศน์และพันธกิจให้มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น
- 2.3.2 ระบุกลุ่มเป้าหมายที่องค์กรจะมอบสิ่งที่มีคุณค่าให้
- 2.3.3 ระบุคุณค่าผลประโยชน์ ความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อกลุ่มเป้าหมาย
- 2.3.4 ต้องเป็นรูปธรรม สามารถแปลงเป็นกิจกรรมที่ง่ายต่อการมอบหมายและการกระเจายางาน
- 2.3.5 ต้องเป็นไปได้ด้วยทรัพยากรและบุคลากรที่มีอยู่จริง
- 2.3.6 ต้องสามารถจัดการกับเรื่องต่าง ๆ ได้หลาย ๆ เรื่องพร้อมกัน
- 2.3.7 มีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยขององค์กร

3. การกำหนดกลยุทธ์ เป็นผลจากการวิเคราะห์สถานการณ์หน่วยงานที่ได้ให้น้ำหนักความสำคัญของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก การกำหนดกลยุทธ์จะอยู่ในรูปแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดขึ้นโดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายผลงานสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปแผนปฏิบัติการจะเป็นแผนรายปี โดยหน่วยปฏิบัติต้องแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผลงานที่จะเกิดขึ้นอย่างน้อย 2 ระดับ ได้แก่ ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ดังนั้นรูปแบบของแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นจึงมักชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในระดับต่าง ๆ ตัวชี้วัดความสำเร็จและทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินงาน

3.1 การกำหนดกลยุทธ์ พิจารณาจาก 4 ลักษณะดังนี้

3.1.1 การกำหนดกลยุทธ์จากปัจจัย จุดอ่อน และโอกาส เป็นสถานการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายในไม่ดีแต่มีปัจจัยภายนอกดี (ภายในด้อยแต่ภายนอกเอื้อ) ในกรณีนี้กลยุทธ์ที่จะกำหนดขึ้นเรียกว่า กลยุทธ์พลิกฟื้น (Turn Around Strategies) มีแนวทาง คือ พัฒนา สร้าง เครือข่าย ร่วมทุน เร่งรัด หาแนวร่วม ฯลฯ

3.1.2 การกำหนดกลยุทธ์จากปัจจัย จุดอ่อน และอุปสรรค เป็นสถานการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในไม่ดี (ภายนอกขาดและภายในด้อย) ซึ่งเปรียบเสมือนหน่วยงานอยู่ในสถานการณ์สุญจวนตรอก กลยุทธ์ที่กำหนดเป็นกลยุทธ์ตัดทอน (Retrenchment Strategies) ซึ่งมีแนวทางคือ ทบทวน ลดกิจกรรม ชะลอการดำเนินงานถ่ายโอนภารกิจ ปรับเปลี่ยนกิจกรรม ฯลฯ

3.1.3 การกำหนดกลยุทธ์จากปัจจัย จุดแข็ง และโอกาส เป็นสภาวะการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายนอกและภายในดีหรือปัจจัยภายนอกและภายในเป็นเชิงบวก (ภายนอกเอื้อและภายในเด่น) กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นเป็นกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategies) ซึ่งโดยทั่วไปกลยุทธ์ที่กำหนดจะเป็นการขยายงาน การส่งเสริมสนับสนุน การเพิ่มเครือข่าย การเพิ่มเป้าหมาย การกระจายงาน ฯลฯ

3.1.4 การกำหนดกลยุทธ์จากปัจจัย จุดแข็ง และอุปสรรค เป็นสภาวะการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายในดีแต่มีปัจจัยภายนอกไม่เอื้ออำนวยหรือปัจจัยภายในเป็นเชิงบวกแต่มีปัจจัยภายนอกเป็นเชิงลบ ในกรณีนี้กลยุทธ์ที่จะกำหนดขึ้นเรียกว่า กลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ (Ability Strategies) คือใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของหน่วยงาน ให้เป็นประโยชน์มีแนวทาง คือ ขยายงานที่เป็นจุดแข็ง ควบคุมคุ้มครอง ป้องกัน ฯลฯ

3.2 ระดับของกลยุทธ์ ระดับของกลยุทธ์แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

3.2.1 กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) เป็นกลยุทธ์ระดับสูงที่ครอบคลุมและบ่งบอกถึงกลยุทธ์โดยรวม และทิศทางขององค์กรว่า องค์กรจะพัฒนาไปสู่ทิศทางใด จะดำเนินงานอย่างไร และจะจัดสรรทรัพยากรอย่างไร

3.2.2 กลยุทธ์ระดับกลางหรือระดับธุรกิจ (Business Strategy) เป็นการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ระดับสูง ในทางธุรกิจจะมุ่งปรับปรุงฐานะการแข่งขันขององค์กร ปรับปรุงฐานะการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น กลยุทธ์ระดับนี้จะมุ่งการเพิ่มกำไรและการเติบโตทางธุรกิจให้มากขึ้น บางครั้งจึงเรียกกลยุทธ์ในระดับนี้ว่า กลยุทธ์การแข่งขัน (Competitive Strategy)

3.2.3 กลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ (Operational Strategy) เป็นกลยุทธ์ระดับต้นที่กำหนดขึ้นในฝ่ายงานต่าง ๆ ขององค์กร ให้เป็นไปตามกลยุทธ์ระดับองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการกำหนดกลยุทธ์ที่ครอบคลุมวิธีการในการแข่งขันแก่ผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงาน เช่น แผนการผลิต แผนการตลาด แผนการดำเนินงานทั่วไป แผนการด้านทรัพยากรบุคคล แผนการเงิน เป็นต้น

3.3 การสร้างกลยุทธ์ในแต่ละระดับ

3.3.1 การสร้างกลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Level) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนการดำเนินงานให้เป็นไปตามภารกิจขององค์กร (Organization Mission) และการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น การวางแผนระดับนี้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูงในองค์กร

3.3.2 การสร้างกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน (Unit Level) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป็นไป

ตามนโยบายขององค์กร เป็นกระบวนการในการกำหนดวิธีการกำหนดงานของแต่ละหน่วยงานตามสายการบังคับบัญชา การวางแผนระดับนี้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับกลางซึ่งทำหน้าที่กึ่งนโยบายและกึ่งปฏิบัติ

3.3.3 การสร้างกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ (Function Level) หมายถึงกระบวนการในการกำหนดมาตรการปฏิบัติ เป็นการกำหนดรายละเอียดการดำเนินงานของแต่ละโครงการ เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานของบุคลากร รายละเอียดการจัดทำงบประมาณและอื่น ๆ เป็นต้น

4. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) หมายถึงกระบวนการนำกลยุทธ์หรือนโยบายไปดำเนินงานให้โรงเรียนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (action plan) ที่กำหนดไว้ให้เป็นอย่างดี โดยคำนึงถึงโครงสร้างขององค์กร (Organizational Structure) และวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจะต้องกระทำอย่างเปิดเผย มีขั้นตอนแจ้งให้คนรับรู้ มีกระบวนการ รูปแบบ และระยะเวลา การศึกษารวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์อย่างลึกซึ้ง

เกริกยศ ชลาชนเดชะ (2554, หน้า 3) ได้เสนอแนวคิดในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติดังนี้

1. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่ถือได้ว่าเป็นจุดหักเหของความสำเร็จของการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ประสบความสำเร็จได้มากที่สุด
2. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จในการบริหารเชิงกลยุทธ์แต่ผู้บริหารกลับไม่มีทักษะในการดำเนินงาน มักจะมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีประสบการณ์น้อยกว่าเป็นผู้รับผิดชอบกระบวนการ
3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจะมีแบบแผนในการดำเนินการซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือทางการบริหารหลายอย่าง เช่น การวิเคราะห์ช่องว่างทางกลยุทธ์ด้วยแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey's 7S Framework) การสร้างการรับรู้กลยุทธ์ด้วยแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) การสร้างความมุ่งมั่นและพันธะผูกพันต่อกลยุทธ์ด้วยรูปของสมรรถนะ (Competency Model) และการแปลงความเป็นนามธรรมของกลยุทธ์ไปสู่ความเป็นรูปแบบด้วย Balanced Scorecard
4. ความสำเร็จในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การปิดช่องว่างทางกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ การสร้างความมุ่งมั่น และพันธะผูกพันต่อกลยุทธ์ ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญ ประกอบด้วย บทบาทของผู้นำน้องค์กร การกำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุน การสร้างแรงจูงใจและวัฒนธรรมองค์กร

5. การควบคุมกลยุทธ์ (Strategic Control) หมายถึง กระบวนการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และนำผลการประเมินไปวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และกำหนดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติให้ดีขึ้นต่อไป เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานและประเมินผล สำเร็จขององค์กร โดยควบคุม กำกับ และติดตามความก้าวหน้าของงาน หากพบปัญหา/อุปสรรคต่าง ๆ จะได้แก้ไขได้ทันท่วงที มีการประเมิน ผลสำเร็จ ของแผนกลยุทธ์เป็นระยะ ๆ ด้วย การควบคุมและ ประเมินผลกลยุทธ์ที่ดีไม่ใช่การประเมินผล ด้วยความรู้สึกแต่จะต้องประเมินผลด้วยการวัดที่เชื่อถือได้ โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จจากการดำเนินงาน (KPI) กระบวนการควบคุมกลยุทธ์ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

5.1 การติดตามผลการดำเนินงาน (Track Status) เป็นการกำกับ ติดตาม สอบถามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามกลยุทธ์เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารที่จะสร้างความ มั่นใจได้ว่า การปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและสามารถสร้างผลงานที่สอดคล้อง ตามเป้าประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การติดตามผลการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารทราบ ข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์องค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

5.2 การวัดและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการ ตรวจสอบการดำเนินงานตามกลยุทธ์เพื่อประเมินผลความสำเร็จ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การ เก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล และการนำเสนอ เป็นการประเมินผลสำเร็จ ของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละรอบเวลาที่กำหนด ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูล พื้นฐานในการวางแผนกลยุทธ์ในรอบเวลาต่อไปขององค์กร การประเมินผลกลยุทธ์ที่ดีไม่ใช่ประเมิน ด้วยความรู้สึกแต่จะต้องประเมินด้วยการวัดที่เชื่อถือได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จใน การดำเนินงานเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานในกิจกรรมแผนงานหรือโครงการที่กำหนดขึ้นในแต่ละกล ยุทธ์ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือนโยบายขององค์กรหรือไม่บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายของ องค์กรที่กำหนดไว้เพียงไร การประเมินผลที่ได้นอกจากจะทำการวัดผลผลิต (Outputs) แล้วจะต้อง ทำการวัดผลลัพธ์ (Outcomes) ด้วย ดังนี้

5.2.1 การวัดผลผลิต (Outputs) เป็นการวัดผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น จริง โดยเปรียบเทียบผลที่ต้องการหรือตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยปกติแล้วการวัดผลผลิตจะแสดงให้เห็นผลใน 4 ลักษณะดังนี้

5.2.1.1 ปริมาณงานที่ทำสำเร็จโดยการเปรียบเทียบกับปริมาณงานเดิม ที่เคยทำได้หรือปริมาณที่ตั้งเป้าหมายไว้

5.2.1.2 คุณภาพของผลผลิต เป็นการวัดประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเวลาที่กำหนดหรือไม่หรือเป็นการวัดคุณภาพของงานหรือผลผลิตเป็นไปตาม มาตรฐานที่กำหนดไว้เพียงใด

5.2.1.3 เวลาที่ดำเนินการ เป็นการวัดว่าองค์กรสามารถส่งมอบงานหรือผลผลิตได้ทันตามกำหนดเวลาหรือไม่

5.2.1.4 งบประมาณที่ใช้ เป็นการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกับงบประมาณที่ได้รับหรือเปรียบเทียบกับต้นทุนต่อหน่วยที่ใช้จ่ายจริงกับต้นทุนที่ประมาณการไว้

5.2.2 การวัดผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นการวัดผลประโยชน์หรือผลกระทบจากผลการดำเนินงานหรือผลผลิต เช่น การฝึกอบรม จะต้องวัดให้ได้ว่าเมื่อฝึกอบรมแล้วสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานหรือสามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้นหรือไม่การปรับปรุงสายการผลิตหรือกระบวนการผลิตจะต้องวัดให้ได้ว่าสามารถทำการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าเดิมหรือต้นทุนในกระบวนการผลิตลดลงหรือไม่

5.3 การรายงานความก้าวหน้า (Communicate Progress) เป็นการดำเนินการหลังจากที่ได้มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ภายใต้กรอบของตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลา ผู้มีหน้าที่ในการกำกับติดตามผลจะต้องจัดทำรายงานสรุปเสนอต่อผู้บริหารให้ได้รับทราบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เป็นระยะ รวมทั้งส่งข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะช่วยให้ผู้รับผิดชอบแต่ละระดับปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เหมาะสม

สรุปว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและมีการกำหนดทิศทางองค์การเป็นขั้นตอน เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมกลยุทธ์

ผู้รายงานได้นำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ไปใช้ในขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (C) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

5. แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ

การนำเอาแนวคิดของวิธีการเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ในการบริหารเพราะในปัจจุบันองค์การมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและสลับซับซ้อนมากขึ้น มีความยากที่จะพิจารณาถึงพฤติกรรมขององค์การโดยให้ครอบคลุมได้หมดทุกแง่มุม ทำให้นักวิชาการการบริหารทฤษฎีองค์การสมัยใหม่หันมาศึกษาเรื่องพฤติกรรมองค์การโดยมีความเห็นว่าองค์การเป็นระบบสังคมซึ่งเป็นระบบใหญ่ ต้องปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา (จันทรานี สงวนนาม, 2545, หน้า 83)

5.1 ความหมายของทฤษฎีระบบ

จันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 85) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง กลุ่มองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำกิจกรรมเพื่อให้ได้ผลสำเร็จตามความต้องการขององค์การ

ทิตินา แชมมณี (2545, หน้า 94-96) กล่าวว่า วิธีการเชิงระบบ (Systems Approach) หมายถึงการจัดองค์ประกอบของระบบในกรอบความคิดของตัวป้อน กระบวนการ กลไก ควบคุม ผลผลิต และข้อมูล ป้อนกลับ และนาเสนอผังของระบบในรูปแบบของระบบที่สมบูรณ์

ศิริพงษ์ เศาภายน (2548, หน้า 9) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง ชุดของรายการต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันโดยมีหน้าที่เฉพาะ ของแต่ละรายการทฤษฎีระบบ คือ วิธีการในการศึกษาโรงเรียนในฐานะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งองค์กร จะต้องมีการศึกษาในภาพรวม โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์กันภายในระหว่างส่วนประกอบต่างๆ รวมถึง ความสัมพันธ์ภายในที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายนอก

Katz & Kahn (2002, p. 401) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง สิ่งทั้งหลายบนโลกนี้มีความสัมพันธ์กันและมีการเปลี่ยนแปลงอันเกิดคุณค่าอย่างสร้างสรรค์ และได้รับการยอมรับในฐานะที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งพื้นฐานระบบสำหรับสิ่งมีชีวิตที่สำคัญ คือ การไม่หยุดนิ่ง แม้เงื่อนไขของสภาพแวดล้อมภายนอกคงที่ แต่ระบบภายในก็ยังคงมีปฏิกริยาที่ส่งผลสัมพันธ์กัน

Parsons, (2013, p. 26) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกันและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งกำหนดวิธีการปฏิบัติให้เป็นเอกภาพหรือบรรลุมัตถุประสงค์ของสังคมระบบ

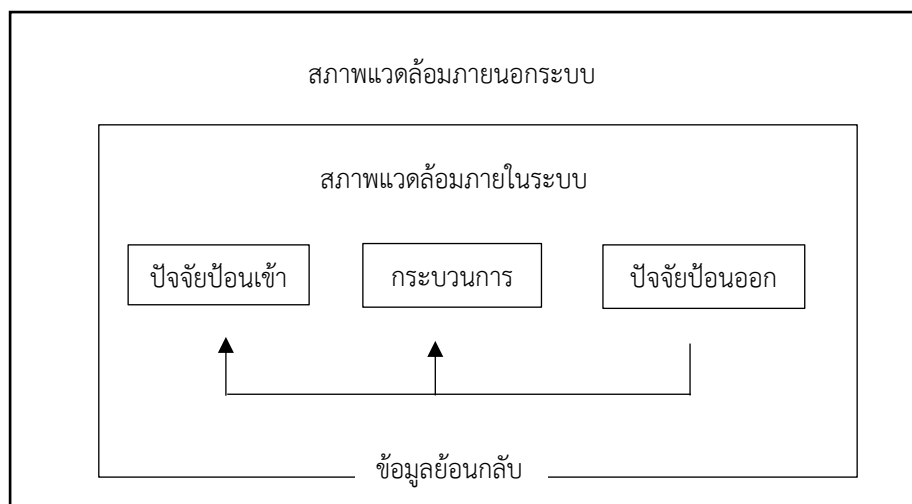
สรุปว่า ระบบ หมายถึง การมองความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ แบบองค์รวม โดยเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นส่วนหนึ่งของระบบที่ใหญ่ขึ้นไปขณะเดียวกัน ตัวมันเองก็เป็นระบบ ที่สามารถแยกย่อยลงไปเป็นระบบเล็ก ๆ มากมายหลายระดับได้ และระบบย่อยนี้ต่างก็มีความสัมพันธ์กันและได้ส่งผลต่อการดำรงอยู่ของกันและกัน

5.2 องค์ประกอบของทฤษฎีระบบ

การที่จะมีระบบใดระบบหนึ่งขึ้นมาได้จะต้องมีส่วนประกอบหรือสิ่งต่าง ๆ เป็นตัวป้อน โดยเรียกว่า “ข้อมูล” เพื่อดำเนินงานสัมพันธ์กันเป็น “กระบวนการ” เพื่อให้ได้ “ผลลัพธ์” ออกมาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553, หน้า 24) กล่าวว่า ทฤษฎีเชิงระบบ หมายถึง 1) ปัจจัยป้อนเข้า (input) คือ ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน วัสดุ อุปกรณ์ เงินข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการผลิตหรือให้บริการ 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation processes) จากการใช้ศักยภาพทางการบริหารและเทคโนโลยีขององค์การ เพื่อเปลี่ยนปัจจัยป้อนเข้าเป็นปัจจัยป้อนออก 3) ปัจจัยป้อนออก (output) ประกอบด้วย ผลผลิตการให้บริการหรือผลลัพธ์อื่น ๆ ที่องค์การผลิตขึ้น และ

4) ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เกี่ยวกับผลลัพธ์และสถานะขององค์การที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของทฤษฎีเชิงระบบดังกล่าว แสดงให้เห็นดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของทฤษฎีเชิงระบบ

ระบบแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ระบบเปิดและระบบปิด (open & closed system) ความเป็นระบบเปิดหรือระบบปิด มีได้แยกเป็นสองขั้วเหมือนขาวกับดำ แต่จะขึ้นกับระดับ (degree) ความเป็นระบบเปิดตามคุณลักษณะ 9 ประการ หากระบบใดมีคุณลักษณะ ต่าง ๆ มาก ก็จะมีความเป็นระบบเปิดมากในทางตรงกันข้าม หากมีน้อยก็จะมีความเป็นระบบเปิดน้อย (หรือมีความเป็นระบบปิดมาก) ดังนี้ 1) มีปัจจัยป้อนเข้าจากภายนอก (input from outside) ระบบเปิดไม่มีความเพียงพอในตนเอง แต่จะต้องได้รับสิ่งกระตุ้นข้อมูลข่าวสารและพลังงานจากภายนอกกระบวนการ 2) มีกระบวนการ (process) ของการเปลี่ยนแปลง มีการปฏิบัติงานและก่อให้เกิดผลผลิต 3) มีปัจจัยป้อนออก (output) เป็นผลผลิตหรือการบริการสู่ภายนอก 4) มีวงจร (cycles) ต่อเนื่องของปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการและปัจจัยป้อนออก 5) มีการต่อต้านแนวโน้มสู่ความเสื่อม (resistance to tendency to run down) ระบบทุกระบบมีแนวโน้มที่จะเสื่อมลง แต่ระบบเปิดจะพยายามทางวิธีการหรือพลังงานเพื่อต่อต้านหรือชะลอจากความเสื่อม 6) มีข้อมูลย้อนกลับ (information feedback) เพื่อปรับตัวมิให้เบี่ยงเบนจากเป้าหมาย 7) มีแนวโน้มสู่ความสมดุล (tendency toward equilibrium) เมื่อเกิดสภาวะความไม่สมดุลขึ้น 8) มีแนวโน้มสู่ความสลับซับซ้อนมากขึ้น (differentiation) มีความเฉพาะทางและมืองค์ประกอบหลากหลายมากขึ้น 9) มีหลายเส้นทาง (numerous paths) ที่จะทำให้บรรลุจุดหมายได้ ไม่มีเพียงเส้นทางเดียว และจะหาทางเลือกที่เหมาะสม ในองค์การทางการศึกษา ได้มีการนำเอาทฤษฎีเชิงระบบมาใช้กันมาก

สถานศึกษาเป็นองค์การที่เป็นระบบ ประกอบด้วยระบบย่อยภายในอีกหลายระบบด้วยกันซึ่งแต่ละระบบก็มีวัตถุประสงค์เฉพาะมีโครงสร้างและกลไกในการทำงานเฉพาะของตน ซึ่งจะนำไปสู่วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ทั้งนี้ระบบย่อยภายในสถานศึกษามีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 37) ดังนี้

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นทรัพยากรหรือสิ่งที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่ระบบและก่อให้เกิดการทำงาน ได้แก่ นักเรียน ครู อาจารย์ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่ เทคโนโลยี หลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

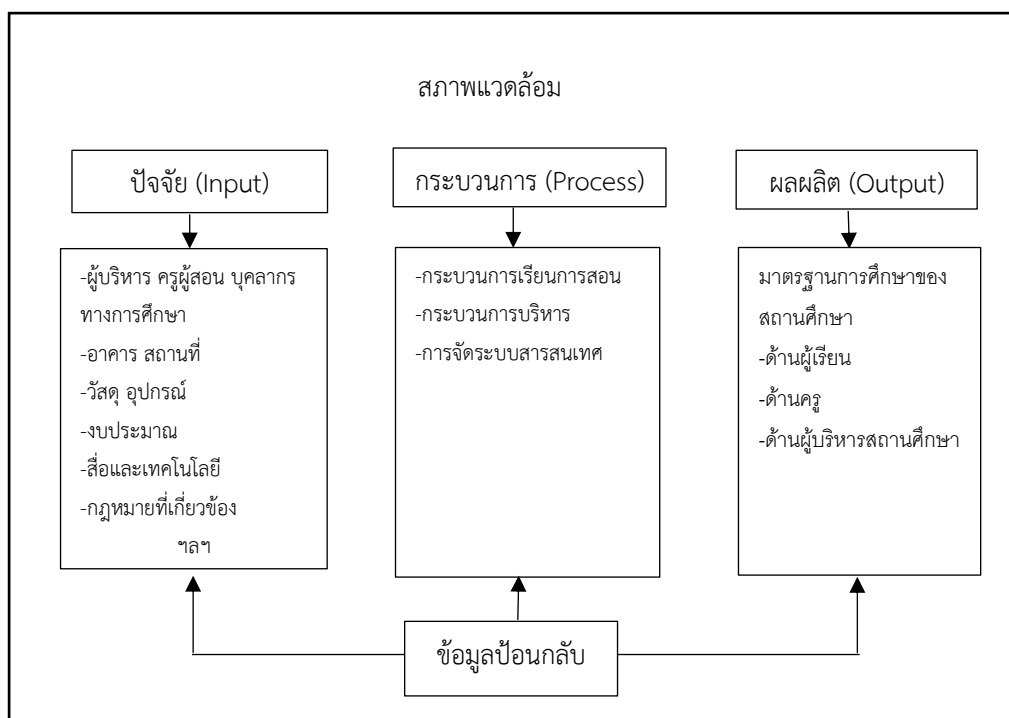
2) กระบวนการ (Process) เป็นการทำหน้าที่แปรสภาพทรัพยากรหรือประมวลผลให้เป็นผลผลิต ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดระบบสารสนเทศ เป็นต้น

3) ผลผลิต (Output) เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของระบบ ได้แก่ นักเรียนที่จบการศึกษามีความรู้ครบถ้วนตามหลักสูตร ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู เป็นต้น

4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นส่วนที่ใช้ควบคุมการทำงานของระบบให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมถึงชี้ให้เห็นข้อดีและข้อบกพร่องของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพตามต้องการ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการปฏิบัติงานของ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

5) สภาพแวดล้อม (Environment) เป็นสภาพทั่วไปของบริบทที่อยู่ล้อมรอบระบบหรือองค์การ ได้แก่ ที่ตั้ง ชุมชน ผู้ปกครอง บรรยากาศขององค์การ เป็นต้น

องค์ประกอบสำคัญทั้ง 5 ประการของระบบ สามารถแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ได้ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 องค์ประกอบของระบบ

จันทรานี สวงวนนาม (2545, หน้า 86-87) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบ มีดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทรัพยากรทางการบริหารทุก ๆ ด้าน ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การบริหารจัดการ (Management) และ แรงจูงใจ (Motivations) ที่เป็นส่วนเริ่มต้นและเป็นตัวจักรสำคัญในการปฏิบัติงานขององค์การ
2. กระบวนการ คือ การนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารทุกประเภท มาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อย ๆ รวมกันอยู่หลายระบบครบวงจร ตั้งแต่การบริหาร การจัดการ การนิเทศ การวัดและการประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้ปัจจัยทั้งหลายเข้าไปสู่กระบวนการทุกกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผลผลิตหรือผลลัพธ์ เป็นผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำเอาปัจจัยมา ปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
4. ผลกระทบ เป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่คาดไว้หรือไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้นก็ได้

ทิตนา แคมมณี (2545, หน้า 197-198) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของทฤษฎีระบบ มีดังนี้

1. ตัวป้อน คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบนั้นหรืออีกนัยหนึ่งคือ สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบนั้น องค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบใดระบบหนึ่งจะมีจำนวนหนึ่ง จะมีจำนวนและความสำคัญมากน้อยเพียงใด มักขึ้นอยู่กับความรู้ ความคิดและประสบการณ์ของผู้จัดระบบ

2. ประมวลผล คือ การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการบรรลุเป้าหมาย ระบบใดระบบหนึ่งอาจมีองค์ประกอบเหมือนกัน แต่อาจมีลักษณะของการจัดความสัมพันธ์แตกต่างกันได้ แล้วแต่ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของผู้จัดระบบ

3. ผลผลิต คือ ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดำเนินงาน หากผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แสดงว่า ระบบนั้นมีประสิทธิภาพ หากผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง แสดงว่าระบบนั้นยังมีจุดบกพร่อง ควรที่จะพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกระบวนการหรือตัวป้อนซึ่งเป็นเหตุให้เกิดผลนั้น

4. กลไกควบคุม คือ กลไกหรือวิธีการที่ใช้ในการควบคุมหรือตรวจสอบกระบวนการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ข้อมูลป้อนกลับ คือ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับจุดมุ่งหมายซึ่งจะเป็นข้อมูลป้อนกลับไปสู่การปรับปรุงกระบวนการและตัวป้อน ซึ่งสัมพันธ์กับผลผลิตและเป้าหมาย

อรนุช มหัทธยานนท์ (2545, หน้า 47-49) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบระบบได้แก่

1. สิ่งเข้าหรือการนำเข้า (Input) เกี่ยวข้องกับการรับ และผสมองค์ประกอบเบื้องต้นที่ผ่านเข้าสู่ระบบ เพื่อผ่านกระบวนการ ตัวอย่างเช่น วัตถุดิบ พลังงาน ข้อมูล แรงงาน ซึ่งจะต้องได้รับการจัดการเพื่อที่จะผ่านเข้าสู่กระบวนการที่จัดเตรียมไว้

2. กระบวนการ (Process) เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะทำให้การเปลี่ยนสิ่งเข้าให้เป็นสิ่งออก ตัวอย่างเช่น กระบวนการผลิต กระบวนการหายใจของมนุษย์หรือกระบวนการคำนวณทางคณิตศาสตร์

3. สิ่งออกหรือการนำออก (Output) เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายองค์ประกอบที่เกิดจากกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดหมายปลายทาง เช่น สินค้าสำเร็จรูป การบริการหรือสารสนเทศ เพื่อการจัดการสิ่งออกมาสู่สิ่งแวดล้อมอาจมีทั้งสิ่งออกที่เป็นผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นสินค้าหรือบริการ (Service) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม

4. ผลย้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของระบบ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะในการขาย เป็นผลย้อนกลับไปสู่ผู้จัดการฝ่ายขาย

5. การควบคุม (Control) เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและประเมินผลย้อนกลับ เพื่อดูว่าระบบดำเนินงานไปในทิศทางที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ จากนั้นหน้าที่ควบคุมจะทำการปรับเปลี่ยนสิ่งเข้าหรือกระบวนการเท่าที่จำเป็น เพื่อให้แน่ใจว่าระบบผลิต สิ่งออกที่ถูกต้อง

การบริหารจัดการตามแนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ด้านข้อมูลป้อนเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลลัพธ์ ด้านข้อมูลป้อนกลับ และด้านการควบคุม (Control) ในการบริหารและการจัดการสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Goal) สิ่งที่จะต้องนำเข้าสู่ระบบ เช่น ครู นักเรียน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เทคนิค วิธีการ เป็นต้น แล้วมีกระบวนการ (Process) ที่ดีในการบริหารจัดการเกิดสิ่งนำออกหรือผลผลิต (Output) ที่ดี มีคุณภาพและพิจารณาว่าจากการบริหารจัดการมีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะใดที่จะนำไปเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น แต่การบริหารและการจัดการศึกษาจะมีคุณภาพได้จะต้องมีระบบการควบคุม (Control) ที่ดีและมีสภาพแวดล้อม (Environment) ที่เอื้อต่อการเรียนรู้หรือเอื้อต่อการปฏิบัติงาน อันส่งผลให้การบริหารและการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ผู้รายงานได้นำแนวคิดการบริหารเชิงระบบไปใช้ในชั้นที่ 4 การปรับปรุงและสะท้อนผล (A) เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่เน้นการมองภาพรวมทั้งหมด และนำข้อมูลย้อนกลับไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโรงเรียนพระราชทาน

4.1 คุณสมบัติของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับ ประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษาตาม แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับ ปัจจุบัน ทั้งของรัฐและเอกชนที่ไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทาน หรือเคย ได้รับรางวัลพระราชทานมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นสถานศึกษาที่สามารถจัดการศึกษาได้ มาตรฐานและมีคุณภาพ 5 ด้าน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2562)ต่อไปนี้

ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน

ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

ด้านที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษา

ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านที่ 5 ความดีเด่นของสถานศึกษา

4.2 แนวปฏิบัติในการประเมินและคัดเลือก

4.2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและคัดเลือก

1) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ก. คณะกรรมการอำนาจการทำหน้าที่วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับจังหวัด ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธาน
2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
4) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น	กรรมการ
5) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา	กรรมการ
6) นักวิชาการศึกษาที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

ข. คณะกรรมการประเมิน ทำหน้าที่ประเมินสถานศึกษา โดยให้ประธานคณะกรรมการอำนาจแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินสถานศึกษา จำนวนคณะละ 5 หรือ 7 คน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธาน
2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
3) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น	กรรมการ
4) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา	กรรมการ
5) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

2) ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

ก. คณะกรรมการอำนาจการทำหน้าที่วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผล

การประเมินและเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับ
กลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
(ที่ได้รับเลือก) ประธาน
- 2) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่เหลือ) รองประธาน
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- 4) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น กรรมการ
- 5) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา กรรมการ
- 6) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับเลือก
เป็นประธานที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

ข. คณะกรรมการประเมิน ทำหน้าที่ประเมินสถานศึกษา โดยให้ประธาน

คณะกรรมการอำนวยการ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสถานศึกษา จำนวนคณะละ 5 หรือ 7 คน
ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- 3) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น กรรมการ
- 4) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา กรรมการ
- 5) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ การแต่งตั้งประธานเพื่อการดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัดนี้ ให้เขตพื้นที่
การศึกษาทุกเขต (กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต) ตกลงเลือกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
คนใดคนหนึ่งเป็นประธานและ ประกาศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ร่วมกัน

3) ระดับกลุ่มจังหวัด

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ทำหน้าที่วางแผนการประเมิน แต่งตั้ง

คณะกรรมการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังคณะกรรมการดำเนินงาน

คัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

- 1) ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/
ผู้อำนวยการสำนักที่เลขาธิการ กพฐ. มอบหมาย/
ผู้ทรงคุณวุฒิ ปรธาน
- 2) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือก
ให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด รองประธาน
- 3) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในกลุ่ม
จังหวัดนั้น กรรมการ
- 4) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือก
ให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด
ที่ได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบงานรางวัลพระราชทาน
(จำนวน 1 คน) กรรมการ
- 5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (จำนวนไม่เกิน 3 คน) กรรมการ
- 6) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น
(หน่วยงานละ 1 คน) กรรมการ
- 7) ประธานคณะกรรมการประเมินทุกคณะ กรรมการ
- 8) นักวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- 9) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษาที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ได้รับเลือก เป็นรองประธาน กรรมการและเลขานุการ
- 10) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ที่ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับเลือกเป็นรองประธาน
ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข. คณะกรรมการประเมิน ส่วนกลาง ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้ง

คณะกรรมการประเมินสถานศึกษา จำนวน 5 หรือ 7 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้ที่ประธานคณะกรรมการอำนวยการเห็นสมควร ปรธาน

- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- 3) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- 4) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ในสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา กรรมการ
- 5) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ
ส่วนภูมิภาค ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน
สถานศึกษา จำนวน 5 หรือ 7 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- 3) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- 4) นักวิชาการศึกษา/ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- 5) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ 1) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาระดับจังหวัดหรือระดับ
กลุ่มจังหวัดก็ตาม ต้องไม่แต่งตั้งบุคคลที่เคยเป็นกรรมการประเมินสถานศึกษาซ้ำกับที่เคยประเมิน
มาแล้วไม่ว่าในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับจังหวัด (ตัวอย่างเช่น นายยุติธรรม ใจเป็นกลาง
ประเมินโรงเรียนวิทยาศาสตร์ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว หากเป็นผู้แทนประเมินในระดับจังหวัด
และหรือกลุ่มจังหวัดอีก นายยุติธรรมต้องไม่เป็นกรรมการประเมินในชุดที่มีโรงเรียนวิทยาศาสตร์เข้ารับ
การประเมินด้วย หากโรงเรียนวิทยาศาสตร์ได้รับคัดเลือก เข้ารับการประเมินในระดับจังหวัดและหรือ
ระดับกลุ่มจังหวัด) 2) การเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิควรเป็นข้าราชการ
บำนาญที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาหรือเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย 3) ไม่แต่งตั้งผู้มีส่วน
ได้เสียเป็นกรรมการประเมินและไม่แต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นกรรมการประเมิน และ 4) การ
ออกประเมินประเภทประเภทสถานศึกษา ต้องมีคณะกรรมการไปประเมินจำนวนไม่ต่ำกว่า 5 คน

4.3 การดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษา

1) ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.1) ส่วนกลางเฉพาะกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการดังนี้

1.1.1) สถานศึกษาระดับประถมศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แจ้งความประสงค์ ขอสมัครเข้ารับการคัดเลือกไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร สำหรับสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แจ้งความ
ประสงค์ขอสมัครเข้ารับการคัดเลือกไปยัง สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 หรือ
เขต 2 ตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษานั้น ๆ

1.1.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็น
ผู้ดำเนินการ คัดเลือกสถานศึกษาระดับประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
เขต 1 หรือเขต 2 เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกสังกัด ตามสถานที่ตั้งของ
สถานศึกษานั้น ๆ โดยแยกตามสังกัดตามระดับและขนาดสถานศึกษาขนาดละ 1 แห่ง แล้วส่งให้สำนัก
ทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการต่อไป

1.1.3) สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ดำเนินการประเมินสถานศึกษาตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับ
สถานศึกษาที่เข้ารับการคัดเลือกแต่ละระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกแห่งที่เข้ารับการ
คัดเลือก ตามผลคะแนนการประเมินจากลำดับสถานศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด

1.2) ส่วนภูมิภาคให้ดำเนินการดังนี้

1.2.1) สถานศึกษาระดับประถมศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แจ้งความประสงค์ ขอสมัครเข้ารับการคัดเลือกไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ สำหรับสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แจ้งความประสงค์ขอสมัครเข้ารับการคัดเลือกไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
ตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษานั้น ๆ

1.2.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแต่ละเขตพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการ
คัดเลือก สถานศึกษาระดับประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เป็น
ผู้ดำเนินการคัดเลือก สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตามระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา
ขนาดละ 1 แห่งแล้วส่งให้ศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับจังหวัด ดำเนินการต่อไป

1.2.3) คณะกรรมการระดับจังหวัดคัดเลือกสถานศึกษาตามระดับการศึกษาและ
ขนาดสถานศึกษา ขนาดละ 1 แห่ง ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการ
คัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัดนั้น

1.2.4) คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัดดำเนินการประเมินสถานศึกษาตาม
ระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับสถานศึกษาที่เข้ารับการคัดเลือกแต่ละระดับ
การศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกแห่งที่เข้ารับการคัดเลือก ตามผลคะแนนการประเมินจากลำดับ
สถานศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัด ส่งผล การประเมิน

พร้อมแนบบแบบประเมินที่กรอกคะแนน ของคณะกรรมการประเมินรายคนและฉบับสรุปรวม (ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ผลการประเมินแต่ละด้าน แบบสรุปคะแนน และความเห็นของกรรมการประเมินในภาพรวม) พร้อมทั้งเอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 3 ปีการศึกษา ย้อนหลัง และข้อมูลประกอบอื่น ๆ ส่งไปยัง สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาตรวจสอบและเสนอผลต่อคณะกรรมการ อำนวยการระดับกระทรวงศึกษาธิการ ตามจำนวนรางวัลที่กำหนดต่อไป

2) วิธีการประเมินและคัดเลือก ให้ดำเนินงานตามคู่มือการประเมินและแบบประเมิน สถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน ในกรณีที่ไม่มีสถานศึกษาเข้ารับการ ประเมิน ให้ระบุให้ชัดเจนว่า “ไม่มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน” และในกรณีที่มิมีสถานศึกษาเข้ารับการ ประเมินแต่ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้ระบุให้ชัดเจนว่า “สถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์” ก่อนส่งผลการประเมินและเอกสารประกอบการพิจารณาไปยังสำนักทดสอบทางการศึกษา ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับกลุ่มจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้อง ของคะแนนการประเมิน ชื่อสถานศึกษา ที่ตั้ง และข้อมูลส่วนอื่นให้ถูกต้องครบถ้วน

4.4 ขอบเขตการประเมิน

ในการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา นั้น สถานศึกษาจะได้รับการประเมิน รวม 5 ด้าน รายละเอียดแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.3 สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้
- 2.4 ระบบการวัดและประเมินผล

ด้านที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษา

- 3.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 3.2 การพัฒนาองค์กร
- 3.3 เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา
- 3.4 ระบบการประกันคุณภาพภายใน

3.5 ระบบข้อมูลและสารสนเทศ

ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

4.2 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.4 การนำผลการประเมินไปใช้

ด้านที่ 5 ความดีเด่นของสถานศึกษา

5.1 โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา

น้ำหนักคะแนนของแต่ละด้านมีสัดส่วนดังนี้ คือ ด้านที่ 1 : ด้านที่ 2 : ด้านที่ 3 : ด้านที่ 4 : ด้านที่ 5 เท่ากับ 3 : 2 : 2 : 2 : 1 ตามลำดับ และแต่ละรายการประเมินในแต่ละด้านมีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ตาราง 6 สรุปภาพรวมขอบเขตการประเมิน วิธีการประเมิน และแหล่งข้อมูล

ด้านที่	รายการประเมิน	วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล
1. คุณภาพนักเรียน	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์	1. พิจารณาจากหลักฐานและผลงานที่ปรากฏ 2. สังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม 3. สัมภาษณ์ครูผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.2 การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.3 สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้	1. พิจารณาจากหลักฐาน ผลงาน และร่องรอย การปฏิบัติงาน 2. สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3. สังเกตการจัดการกิจกรรมในห้องเรียน 4. สังเกตบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา 5. สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านที่	รายการประเมิน	วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล
	2.4 ระบบการวัดและประเมินผล	
3. การบริหารและการจัดการศึกษา	3.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3.2 การพัฒนาองค์กร	1. พิจารณาจากหลักฐานและร่องรอยการปฏิบัติงาน 2. สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3. สังเกตสภาพจริงที่ปรากฏ
	3.3 เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา 3.4 ระบบการประกันคุณภาพภายใน 3.5 ระบบข้อมูลและสารสนเทศ	4. สัมภาษณ์ร่องรอยการให้บริการ
4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 4.2 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4.4 การนำผลการประเมินไปใช้	1. พิจารณาจากหลักฐาน ผลงานและร่องรอย การปฏิบัติงาน 2. สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3. สังเกตการณ์จัดกิจกรรมในห้องเรียน 4. สังเกตบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา 5. สังเกตพฤติกรรมครูและนักเรียน
5. ความดีเด่นของสถานศึกษา	5.1 โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา	1. พิจารณาจากหลักฐานและผลงานที่ปรากฏ 2. สังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม 3. สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

4.5 ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

4.5.1 ขั้นตอนการจัดทำคะแนน เมื่อคณะกรรมการประเมินแต่ละคนให้คะแนนตามรายการในแบบประเมินของตนและรวมคะแนนแต่ละด้านไว้แล้ว ให้ประธานและคณะกรรมการประเมินอภิปรายร่วมกันให้ได้ข้อยุติ และสรุปผลการประเมินในแบบสรุปผลที่อยู่แผ่นหลังสุดของแบบประเมิน โดยมีขั้นตอนการจัดทำดังนี้

- 1) ตรวจสอบผลรวมของคะแนนแต่ละด้านของกรรมการแต่ละคน
- 2) หาผลรวมของคะแนนแต่ละด้านของกรรมการทั้งหมด
- 3) หาค่าเฉลี่ยของแต่ละด้าน เพื่อประเมินการผ่านเกณฑ์ที่ 1 โดยการนำผลรวมจากข้อ 2 ตั้งหารด้วย ผลคูณของจำนวนกรรมการทั้งหมดกับจำนวนรายการประเมินของด้านนั้น ๆ ใช้ทศนิยม 3 ตำแหน่ง ไม่ปัดเศษ
- 4) นำค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน (ผลจากข้อ 3) คูณสัดส่วนน้ำหนักคะแนน
- 5) หาผลรวมของผลคูณตามข้อ 4 ได้เป็นคะแนนรวม
- 6) หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทุกด้าน โดยนำผลรวมของสัดส่วนน้ำหนักทั้งหมด (ในที่นี้คือ 10) ไป หารคะแนนรวมในข้อ 5 จากนั้น นำผลการประเมินมาพิจารณาและอภิปรายเพื่อตัดสินว่าสมควรเสนอให้สถานศึกษาใด เข้ารับรางวัลพระราชทานหรือได้รับรางวัลชมเชย ทั้งนี้ คณะกรรมการจะต้องสรุปความคิดเห็น ในภาพรวมว่าเหตุใด สถานศึกษาจึงสมควรได้รับรางวัลพระราชทานหรือรางวัลชมเชย ให้เขียนชื่อคณะกรรมการประเมินพร้อมตำแหน่งและสังกัดในแผ่นสรุปผลการประเมินของแบบประเมินสถานศึกษานั้น ๆ

4.5.2 เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล

- 1) สถานศึกษาที่มีสิทธิ์รับรางวัลพระราชทานจะต้องผ่านเกณฑ์ดังนี้
 - 1.1) ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการจัดการศึกษาตามแบบประเมินสถานศึกษาแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 2.000
 - 1.2) ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาตามรายการในแบบประเมินสถานศึกษาทุกด้านไม่ต่ำกว่า 3.500 (โดยสัดส่วนของด้านที่ 1 - 5 เป็น 3 : 2 : 2 : 2 : 1)
 - 1.3) ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านสูงสุด และได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุดจาก กรรมการแต่ละคนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ทำการประเมิน
- 2) สถานศึกษาที่มีสิทธิ์รับรางวัลชมเชย สถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นลำดับที่ 2 และ 3 จะได้รับรางวัลชมเชย (มี 2 รางวัล) ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด เมื่อผ่านเกณฑ์ต่อไปนี้
 - 2.1) ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการจัดการศึกษาตามรายการในแบบประเมินสถานศึกษา แต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 2.000

2.2) ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านตามรายการในแบบประเมินสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 3.000

ข้อมูลจะส่งถึงคณะกรรมการแต่ละชั้นตอนตรวจสอบความถูกต้อง และสรุปภาพรวมของสถานศึกษาอย่างชัดเจน คณะกรรมการอำนวยการฯ จะเป็นผู้ตัดสินชั้นตอนสุดท้าย แล้วนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณาลงนามและประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกันต่อไป

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการทำงานมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์และ การจูงใจ โดยตรง ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าและวิจัยไว้มากมาย ผู้รายงานได้สรุปหลักการและทฤษฎี ดังนี้

5.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Maslow (1954, pp. 35 - 46) ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ โดยมีสมมติฐานว่ามนุษย์ มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจจะยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งก็จะเกิดขึ้นได้ ซึ่งความต้องการจะเป็นไปตามลำดับดังนี้

1. ความต้องการด้านสรีระ (Physiological Need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging) เมื่อความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัย ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของก็จะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ หมายถึง ความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับ ได้รับความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem Need) ความต้องการด้านนี้ เป็น ความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับ ความอยากเด่นในสังคม ต้องการให้บุคคลอื่น รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้ ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

5. ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Need for Self-Actualization)

เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ เข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความต้องการของตนเอง ยอมรับได้ในส่วนที่เป็นจุดอ่อนของตนเอง

Herzberg (1959, pp. 45 - 49) ได้ศึกษาทฤษฎีจูงใจค้ำจุน (Motivation Maintenance Theory) หรือ ทฤษฎีจูงใจสุขอนามัย (Motivation Hygiene Theory) เป็นทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ปัจจัยทั้งสอง ได้แก่ ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) และปัจจัยสุขอนามัย หรือ ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง เป็นปัจจัยที่จูงใจให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความพึงพอใจ และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ปัจจัยจูงใจ มี 5 ประการคือ

1. ความสำเร็จของงาน (Achievement)
2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition)
3. ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน (Advancement)
4. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (Work Itself)
5. ความรับผิดชอบ (Responsibility)

ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) เป็นปัจจัยที่ไม่ใช่สิ่งจูงใจ แต่เป็นปัจจัยที่จะค้ำจุนให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคคล ปัจจัยค้ำจุนนี้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะถ้าไม่มีปัจจัยเหล่านี้ บุคคลในองค์กรอาจเกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยค้ำจุน 10 ประการ คือ

1. นโยบาย และการบริหารงานของหน่วย (Company Policy and Administration)
2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility Growth)
3. ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relation to Superior, Subordinate, Peer)
4. เงินเดือน (Salary)
5. สถานะของอาชีพ (Occupation)
6. ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personnel Life)
7. ความมั่นคงในงาน (Security)
8. สถานการทำงาน (Working Conditions)
9. เทคนิคของผู้บังคับ (Supervisor Technical)
10. ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal Life)

McGregor (1960, pp.33 - 48) ได้กล่าวว่าโอกาสที่ครูจะได้รับการตอบสนอง สิ่งจูงใจมากหรือน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงเป็นการสมควร ที่จะ

ได้รับทราบถึงข้อสมมติฐานที่เกี่ยวกับตัวคนในทัศนะของผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะการที่ผู้บริหารโรงเรียน จะเปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสตอบสนองสิ่งจูงใจมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อ สมมติฐานหรือความเชื่อของผู้บริหารที่มีต่อตัวคน ข้อสมมติฐานทั้งสอง คือ ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ซึ่งเปรียบเทียบลักษณะของคนให้เห็นในสองทัศนะที่แตกต่างกันดังนี้

1. ทฤษฎี X

- 1.1 มนุษย์ปกติไม่ชอบทำงานและจะพยายามหลีกเลี่ยงเมื่อมีโอกาส
- 1.2 โดยเหตุที่มนุษย์ไม่ชอบทำงานดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้คนได้ปฏิบัติงานให้ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ จึงต้องใช้วิธี การบังคับ ควบคุม สั่งการ หรือ ช่มชู้ด้วยวิธีการลงโทษ ต่าง ๆ
- 1.3 มนุษย์โดยปกติจะเห็นแก่ตัวเองเป็นสำคัญ จนกระทั่งไม่เอาใจใส่ในความ ต้องการขององค์การเท่าที่ควร
- 1.4 มนุษย์มักมีท่าทีต่อต้านการเปลี่ยนแปลง และมีความต้องการความมั่นคง ในการทำงานเหนือว่าสิ่งอื่นใด
- 1.5 มนุษย์เมื่อเข้ามาทำงานมักจะขาดความปรารถนาและมักจะถูกพวกไม่เอา ไหน ชักนำไปในทางเสื่อมเสียได้ง่าย

McGregor ได้นำแนวความคิดของ Maslow และนำเอาทฤษฎีจูงใจของ Herzberg มาเป็นข้อสนับสนุน ข้อสันนิษฐานใหม่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์โดยเรียกข้อสันนิษฐานใหม่นี้ว่า ทฤษฎี Y

2. ทฤษฎี Y

- 2.1 คนโดยทั่วไปมิใช่จะรังเกียจหรือไม่ชอบทำงานเสมอไป คนอาจถือว่าเป็น สิ่งที่สนุกสนาน หรือให้ความเพลิดเพลินได้ด้วยงานต่าง ๆ จะเป็นสิ่งที่ดีหรือเลว ย่อมขึ้น อยู่กับสภาพ ของการควบคุมและการจัดการอย่างเหมาะสม ก็จะเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถตอบสนองสิ่งจูงใจของคนได้
- 2.2 การออกคำสั่ง การควบคุม การปูนบำเหน็จรางวัล การลงโทษทางวินัย มิใช่ เป็นวิธีเดียวที่จะให้คนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน คนเราจะปฏิบัติงานตามเป้าหมายของ องค์การต่อเมื่อเขามีความศรัทธาต่อวัตถุประสงค์ขององค์การนั้น
- 2.3 ด้วยเหตุผลดังกล่าว การที่คนยินดีผูกมัดตนเองต่องานขององค์การ ย่อมมีผล ทำให้งานดังกล่าวเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งจูงใจที่จะปฏิบัติงาน
- 2.4 ถ้าหากงานต่าง ๆ ได้มีการจัดอย่างเหมาะสมแล้วคนงานจะยอมรับงาน ดังกล่าวและอยากที่จะรับผิดชอบในผลสำเร็จของงานนั้นด้วย

2.5 ถ้าหากได้มีการเข้าใจถึงคนโดยถูกต้องแล้วจะเห็นได้ว่า คนโดยทั่วไปจะมีคุณสมบัติที่ดี คือ มีความคิดความอ่านที่ดี มีความฉลาดและมีความคิดริเริ่มที่จะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างดี

ดังนั้นความพึงพอใจมีความสำคัญต่อบุคคล ต่องาน และหน่วยงาน คือ ประการหนึ่งความสำคัญต่อบุคคล ได้แก่ ทำให้เป็นสุข เกิดแรงจูงใจและกำลังใจดี มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น รวมถึงให้บุคคลแสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ประการที่สอง ความสำคัญต่องาน ได้แก่ ทำให้งานบังเกิดความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานทำให้ระบบงาน ดำเนินไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อยและประการที่สาม ความสำคัญต่อหน่วยงาน ได้แก่ ทำให้หน่วยงาน มีบรรยากาศที่ดี ทำให้หน่วยงานมีภาพลักษณ์ที่ดี และทำให้หน่วยงานมีความรัก ความสามัคคีและเป็นพลังที่ผลักดันให้หน่วยงานเจริญก้าวหน้า

5.2 ความหมายของความพึงพอใจ

มีนักวิชาการ และนักบริหารได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายประการ ผู้รายงานสรุปได้ดังนี้

เสนาะ ตีเยาว์ (2544, หน้า 228) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงาน (job satisfaction) หมายถึง ระดับความรู้สึกที่เกิดขึ้นของผู้ปฏิบัติงานในทางบวกหรือในทางลบต่องาน กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550, หน้า 13) กล่าวว่าความพึงพอใจหมายถึงสิ่งที่ควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีก รูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็ได้สิ่งนั้นสามารถตอบสนอง ความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทาง ตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวังก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2551, หน้า 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง การให้ค่าความรู้สึกของเรา และมีความสัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกเลว-ดีพอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

จรัส โพธิ์จันทร์ (2553, หน้า 17) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกของบุคคลต่อ หน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูง แต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบการปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

Hoy & Miskel (1991, p. 392) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึก ต่องาน เพื่อนร่วมงาน และผลที่เกิดขึ้นกับงาน

Secord & Backman (1991, p. 391) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความต้องการและความต้องการนั้น ๆ ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ บุคคลในองค์กรอาจเกิดความพึงพอใจแตกต่างกัน บางคนอาจพึงพอใจเพราะงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จ บางคนอาจพึงพอใจเพราะลักษณะงานที่ปฏิบัติ แต่บางคนอาจพึงพอใจเพราะเพื่อนร่วมงาน

Applewhite (1996, p. 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง เรื่องของบุคคลโดยเห็นว่า ความพึงพอใจในการทำงานมีความหมายรวมถึง การยอมรับในสภาพแวดล้อมทางกายภาพของที่ทำงานด้วย เช่น การมีความสุขกับการทำงานที่มีเพื่อนร่วมงานที่เข้ากันได้ การมีเจตคติที่ดี ต่องานและความพอใจเกี่ยวกับรายได้

Kotler (2003, p. 168) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ระดับความรู้สึก ของบุคคล ว่ารู้สึกพอใจ ถูกใจหรือผิดหวัง อันเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบระหว่างผลงานที่ได้รับรู้จากสินค้าหรือบริการกับความคาดหวังของบุคคลนั้น ๆ ดังนั้นระดับความพึงพอใจจะสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างผลงานที่ได้รับรู้ความคาดหวัง

5.3 การประเมินความพึงพอใจ

การประเมินความพึงพอใจนั้นสามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบในรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนานั้น ผู้รายงานใช้วิธีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยวิธีการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามในรูปแบบการประเมินของชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งมีรายละเอียดของหลักการและแนวคิด ดังนี้

5.3.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำชี้แจง ส่วนที่เป็นข้อมูลผู้ตอบและส่วนที่เป็นเนื้อหา พิสนุ พงศ์ศรี (2549 ข, หน้า 126 – 128) แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 แบบคือ

1. แบบปลายเปิด (Opened Form) เป็นแบบที่ไม่กำหนดตายตัว ผู้ตอบตอบได้อย่างเสรีโดยจะเว้นช่องว่างมาให้ ข้อดีคืออาจได้มุมมองใหม่ ๆ ข้อเสียคือในทางปฏิบัติผู้ตอบ จะไม่ค่อยตอบหรือตอบที่เข้าประเด็นและวิเคราะห์ยาก

2. แบบปลายปิด (Closed Form) เป็นแบบที่ให้เลือกตอบหรือเติมคำสั้น ๆ หรือให้เรียงลำดับความสำคัญเป็นต้น ข้อดีคือได้ข้อมูลเป็นระบบ วิเคราะห์ง่าย แต่จะไม่ได้มุมมองใหม่ ๆ จากกรอบที่กำหนดแบ่งย่อยเป็น 5 แบบ ได้แก่

2.1 แบบเลือกตอบคำตอบเดียว เป็นแบบคำถามมีหลายคำตอบให้เลือก แต่เลือกเพียงคำตอบเดียวโดยทำกรอบหรือช่องสำหรับทำเครื่องหมายมาให้ เช่น เพศ () ชาย () หญิง ถ้าเกรงว่าตัวเลือกไม่ครอบคลุมอาจเพิ่มเติม () อื่น ๆ ให้เลือกด้วยโดยให้ระบุ ข้อความลงไป ในทางปฏิบัติถ้าผู้ออกแบบสอบถามทราบคุณลักษณะกลุ่มผู้ตอบก็จะออกแบบสอบถามได้สอดคล้องกัน

2.2 แบบเลือกตอบหลายคำตอบ เป็นแบบคำถามจะมีหลายคำตอบให้เลือกได้มา คำตอบ เช่น ประชาชนในหมู่บ้านท่านประกอบอาชีพอะไร () ทำสวน () ทำนา () เลี้ยงสัตว์ () ประมง () อื่น ๆ ระบุ

2.3 แบบตรวจสอบรายการ เป็นแบบข้อความมาให้หลายข้อและให้ทำเครื่องหมายลงในช่องเว้นไว้ให้ เช่น พฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.4 แบบมาตราประมาณค่า เป็นแบบที่ใช้กันมากที่สุดในการวิจัยเชิงบรรยาย โดยใช้ตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป ที่นิยมกันมากคือมาตราประมาณค่าระดับของลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดระดับคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ซึ่งพบเห็นกันโดยทั่วไปต้องการให้รายละเอียดมากขึ้นอาจใช้มากกว่า 5 ระดับได้ แต่ไม่ควรเกิน 11 ระดับ ปัญหาที่สำคัญ คือ ส่วนใหญ่มักจะตอบปานกลาง

2.5 แบบจัดอันดับความสำคัญ แบบนี้จะมีข้อความและตัวเลือกหลายตัว ให้เลือกโดยให้จัดอันดับความสำคัญ เช่น สถานีโทรทัศน์ที่ชอบเรียงตามลำดับ โดยให้หมายเลข 1 หมายถึง ชอบมากที่สุด

3. แบบผสม (Mixed Opened – Closed Form) เป็นการนำแบบปลายเปิดและปลายปิดรวมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลกว้างขวางขึ้น แม้จะมีผู้ตอบปลายเปิดน้อยก็ใช้ข้อมูลจากการตอบปลายปิดเป็นหลักและใช้ข้อมูลจากการตอบแบบปลายเปิดช่วยเสริม

5.3.2 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม

หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม อาจแบ่งเป็นส่วน ๆ ของแบบสอบถาม ดังนี้

5.3.2.1 เกี่ยวกับการสร้างคำถาม (Item) ควรยึดเกณฑ์ดังนี้

1) คำถามหรือคำที่ใช้ต้องชัดเจน แม่นยำ ไม่มีความหมายคลุมเครือ ศัพท์ที่ใช้ควรเข้าใจง่าย

2) เรียงคำถามตามหลักเหตุผล คำถามใดควรถามก่อนหลัง จัดไว้ให้เหมาะสม เรียงลำดับเป็นลูกโซ่และคำถามที่ดีควรถามคำถามประเด็นเดียว

3) คำถามต้องสั้น กะทัดรัด คำพุ่มเพื่อยหรือไม่จำเป็นทิ้ง

4) คำถามควรเป็นคำถามที่ดึงดูดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายแก่ผู้ตอบ

5) คำถามค่านึงถึงวัย ความสามารถ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ตลอดจนการใช้ภาษาของผู้ตอบด้วย

6) ข้อคำถามให้ตรงกับข้อปัญหาของการวิจัย

7) หลีกเลี่ยงคำถามที่ทำให้ผู้ตอบลำบากใจ หรืออึดอัดใจ เช่น อายุ เพศ การหย่าร้าง เป็นต้น

8) การขำถามไม่ทำให้ต้องคิดมากหรือในกรณีข้อความหรือเนื้อหายาว อาจแบ่งเป็นคำถามย่อย ๆ ควรแจ้งให้ทราบว่าคุณค่าตอบไม่มีผิดหรือถูก

9) หลีกเลี่ยงคำประเภชนามธรรม เช่น รวย จน ความดี สวย เพราะค่าเหล่านี้การตีความของบุคคล จะแตกต่างกันมาก

10) คำถามต้องไม่แคบเกินไป หรือมีขอบเขตจำกัด หรือไม่เป็นปรัชญาเกินไป

11) ควรหลีกเลี่ยงคำถามนำ คำถามเกี่ยวกับส่วนตัว การใช้คำวิเศษณ์ คุณศัพท์และตัวย่อต่าง ๆ เป็นต้น

12) คำถามปลายปิดควรให้มากกว่าปลายเปิดเพราะวิเคราะห์ได้ง่าย ส่วนปลายเปิดนั้นยากตรงที่จะทำการจำแนกและแปลความหมาย

5.3.2.2 เกี่ยวกับรูปแบบ (Format) ควรมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1) ควรวางรูปแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ผู้ตอบเข้าใจง่าย กระดาษหรือตัวอักษรสะอาดเรียบร้อยน่าสนใจ การใช้กระดาษสีก็ทำให้น่าสนใจมากขึ้น

2) ลำดับคำถามแต่ละรายการควรจัดให้มีระเบียบมีเหตุผล

3) พยายามให้สั้นกะทัดรัดที่สุดเท่าที่จะทำได้ซึ่งจะทำให้มีโอกาสได้แบบสอบถามคืนมากกว่า

4) คำชี้แจงควรง่าย สั้นและเข้าใจชัดเจน

5) พยายามออกแบบให้ผู้ตอบลำบากใจน้อยที่สุดโดยเฉพาะเขียนหนังสือ ถ้าให้แต่กากบาทข้อความที่ต้องการผู้ตอบจะพอใจมากกว่า (ยกเว้นจำเป็นจริง ๆ)

6) พยายามเน้นให้เห็นความสำคัญของคำถามหรือขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งโดยการขีดเส้นใต้หรือพิมพ์ให้ตัวใหญ่กว่า เป็นต้น

7) ถ้าจะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ตรวจ ควรวางแผนข้อคำถามต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า

5.3.2.3 หลักการสร้างทั่วไป ๆ ที่ควรคำนึงถึงดังนี้

1) ไม่ควรใช้เวลาเกินไปในการตอบ ยิ่งแบบสอบถามสั้นเท่าไรยิ่งดี ถ้าแบบสอบถามต้องใช้เวลาตอบเกินกว่าครึ่งชั่วโมงผู้ตอบมักไม่ยอมตอบหรือไม่ส่งคืนให้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับวัยของผู้ตอบ ถ้าสูงอายุก็อาจถามได้ยาวกว่าผู้อยู่ระหว่างวัยทำงาน

2) คำนึงถึงผู้ตอบว่าเป็นใครมีความสามารถในการตอบหรือไม่และตั้งใจตอบเพียงไร

3) ควรมีการวางแผนในการสร้างและควรผ่านการทดลองใช้ (Pretest) เพื่อปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์

4) การส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบ ถ้าส่งไปโดยตัวเองหรือผู้ช่วยนำส่งอาจจะสามารถรอคำตอบหรือให้คำชี้แจงที่สงสัยได้ แต่ถ้าส่งโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งเป็นวิธีประหยัด สะดวก และนิยมทำกันจะติดแถมกลับไปและกลับ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบ การส่งทางไปรษณีย์ถ้าไม่ได้รับคืนก็ควรมีจดหมายทวงถาม ถ้าไม่คืนอีกก็ถามเป็นครั้งที่สอง พร้อมกับส่งแบบสอบถามให้ไปใหม่อีก ถ้าไม่ได้รับก็ควรตัดทิ้งได้ แต่ถ้าข้อมูลยังไม่ครบก็ อาจจะต้องอ้อนวอนกันอีกหรือออกไปสัมภาษณ์โดยตรง

5) ควรมีคำชี้แจงที่ทำให้ผู้ตอบสบายใจ เช่น บอกว่าไม่ต้องระบุชื่อผู้ตอบ และให้คำมั่นสัญญาว่าจะเก็บข้อมูลเป็นความลับ จะนำมาวิเคราะห์เพื่องานด้านวิชาการเท่านั้น ตลอดจนชี้แจงจุดหมายและนัดแนะการส่งกลับคืนด้วย

สรุปการสร้างแบบสอบถามที่ดีจะต้องผ่านกระบวนการที่ดีและถูกต้อง ตั้งแต่การศึกษาหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม การสร้างคำถาม การกำหนดรูปแบบ จึงจะได้แบบสอบถามที่มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ในการนำไปใช้

5.3.3 รูปแบบการประเมินของซีบีพี (CIPP Model)

สตีฟ เฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจ (CIPP Model) โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์สิ่งที่จะประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ของผู้บริหารที่เรียกว่ารูปแบบการประเมิน CIPP (Context input Process Product Evaluation) ซึ่งสามารถใช้กับการประเมินโครงการ แผนบุคลากร ผลิตภัณท์ องค์กรและระบบต่าง ๆ ได้ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2553, หน้า 84)

รูปแบบการประเมิน CIPP แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับพัฒนาการของการดำเนินโครงการ 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

1) การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน การประเมินในช่วงนี้ จะเป็นการวางแผนอันเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงาน จัดทำสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นโครงการ กิจกรรม หลักสูตร ซึ่งจะทำการประเมินใน 2 ส่วน คือ

1.1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) หมายถึงการประเมินบริบทเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสิ่งที่จะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกโครงการแต่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ ได้แก่ ความต้องการของชุมชนและเป้าหมายที่จะรับบริการจากโครงการ จำนวนประชากร กระแสทิศทาง

สังคมและการเมือง สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

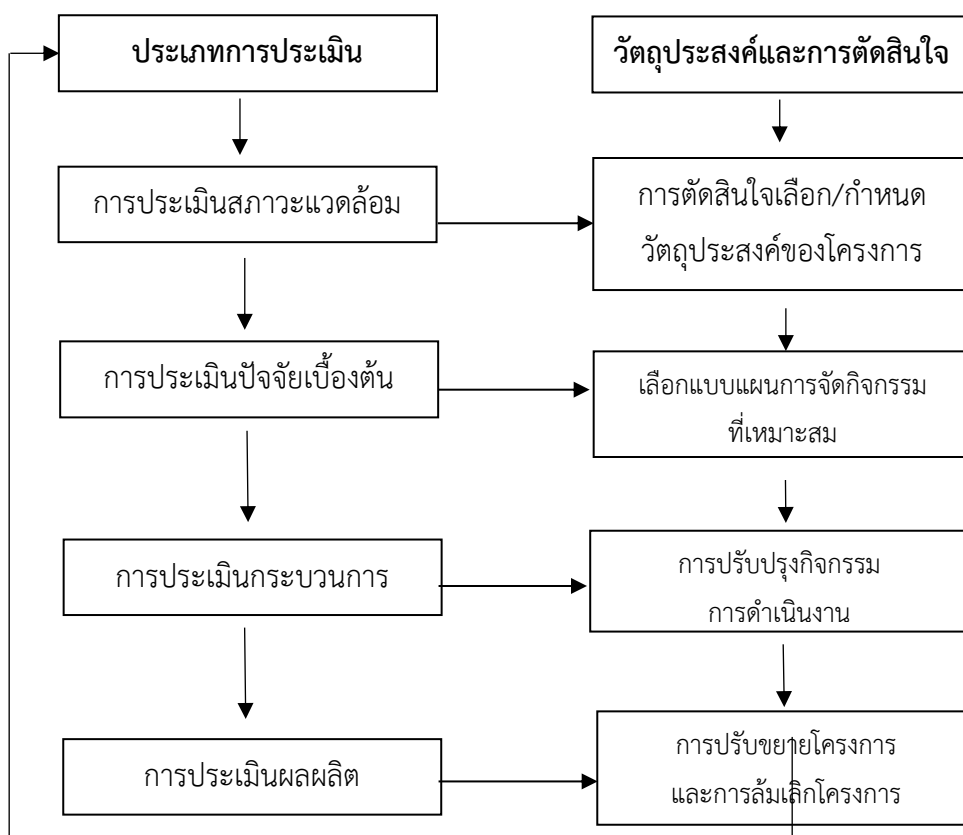
1.2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึงการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ กำลังคนหรือจำนวนบุคคลที่ต้องใช้ งบประมาณและแหล่งเงินทุนสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อาคารสถานที่ เครื่องมือและครุภัณฑ์ การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยพิจารณาตัดสินโครงการนั้น ๆ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการบรรลุหรือไม่ และช่วยให้เกิดการวางแผนการจัดกิจกรรมของโครงการได้อย่างเหมาะสม

การประเมินในข้อ 1.1) และ 1.2) นำไปสู่การวางแผน ซึ่งควรมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยพิจารณาความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ประสิทธิภาพ ความเหมาะสมของการบริหาร ผลกระทบและความเป็นธรรม ความเป็นไปได้ทั้งด้านแผนงาน ทางการเงิน และแผนกำลังคน

2) การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของโครงการ การนำปัจจัยเข้า มาใช้เหมาะสมมากน้อยเพียงไร เป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือไม่ กิจกรรมที่จัดขึ้นก่อให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีอุปสรรคใด ๆ เกิดขึ้น

3) การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตของโครงการ เพื่อจะตอบคำถามให้ได้ว่าการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ่มค่าหรือไม่ การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจะพิจารณา ผลลัพธ์ผลกระทบของโครงการทุก ๆ ด้าน ซึ่งมักใช้เทคนิคการติดตามผลหรือประเมินผลด้วยการติดตามหลังโครงการเสร็จ หรือศึกษาย้อนรอย (Follow up Study หรือ Tracer Study) ผลการประเมินจะให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ว่าควรจะคง ปรับ ขยาย หยุดโครงการ หรือควรยกฐานะเป็นโครงการประจำ เป็นต้น (พิสนุ พงศ์ศรี, 2553, หน้า 84 - 85)

โดยสรุปการประเมินในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันกับวัตถุประสงค์ ของการประเมินและการตัดสินใจ ดังแสดงในภาพ

ภาพประกอบ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมิน วัตถุประสงค์และการตัดสินใจ ตามรูปแบบการประเมินของชิปปี้ (ทิมา : พิสนุ พงศรี, 2553, หน้า 86)

จากภาพประกอบ 5 จะเห็นได้ว่าการประเมินโครงการหรือกิจกรรมแบบชิปปี้ เป็นการประเมินเพื่อให้ข้อมูลในการตัดสินใจต่อทางเลือก ซึ่งเริ่มจากการประเมินสถานะแวดล้อมเป็นการตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ของโครงการสำหรับประเมิน และประเมินปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งเป็นแบบแผนในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับโครงการที่จะดำเนินการ ประเมินกระบวนการ เป็นแนวทางและวิธีการปรับปรุงสำหรับกิจกรรม ที่ดำเนินการ และผลผลิต เป็นผลของการดำเนินโครงการเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับ การตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการ จะล้มเลิกหรือดำเนินการต่อ

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้รายงานได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

นิพนธ์ แจ่มจรัส (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนองค์การวิชาชีพของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาโรงเรียน 2 แห่ง ในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า มีการบริหารแบบองค์การวิชาชีพในการบริหารงาน 4 งานเหมือนกันทั้ง 2 โรงเรียนได้แก่ การใช้หลักจริยธรรมวิชาชีพเป็นทฤษฎีในการบริหาร การมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องของฝ่ายงาน การใช้กระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม การใช้อำนาจทางวิชาชีพที่เกิดจากสัญญาประชาคม การประสานงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบระหว่างผู้บริหารและครู การใช้หลักจริยธรรมวิชาชีพ ครูเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ การประสานงานระหว่างฝ่ายแบบไม่เป็นทางการ และการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ยกเว้นการใช้หลักการการจัดโครงสร้างองค์การปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นตลอดเวลา ในการบริหารงานทั่วไปนั้นมีความแตกต่างกันโดยโรงเรียนแห่งที่ 2 ใช้หลักการนี้ในการบริหาร แต่โรงเรียนแห่งที่ 1 ไม่ได้ใช้หลักการนี้ และผลการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนองค์การวิชาชีพของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า หลักการที่นำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนมี 9 หลักการ ได้แก่ การใช้หลักจริยธรรมวิชาชีพครูเป็นทฤษฎีในการบริหาร การมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องของฝ่ายงาน การใช้กระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม การใช้อำนาจทางวิชาชีพที่เกิดจากสัญญาประชาคม การประสานงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบระหว่างผู้บริหารกับครู การใช้หลักจริยธรรมวิชาชีพครูเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ การประสานงานระหว่างฝ่ายแบบไม่เป็นทางการ การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและการจัดโครงสร้างองค์การปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นตลอดเวลา

ัญญลักษณ์ ไกรสยาม (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง มาตรฐานโรงเรียนรางวัลพระราชทานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่า ระดับมาตรฐานโรงเรียนรางวัลพระราชทานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าระดับมาตรฐานโรงเรียนรางวัลพระราชทานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความดีเด่นของสถานศึกษาและด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการบริหารการจัดการ ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านบุคลากรและการบริหารงานบุคลากรและด้านคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับมาก

1. ด้านคุณภาพนักเรียน นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีสุขภาพ แข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยภาพ รวมอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากการผลิตการใช้การพัฒนา สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนพบว่าโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการพัฒนาแหล่งการ เรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหาร งบประมาณและการบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการบริหารงานอาคารสถานที่โดยภาพ รวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองและ ชุมชนต่อการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการมีส่วนร่วมของ สถานศึกษาต่อการพัฒนา ท้องถิ่นและชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านบุคลากรและการบริหารงานบุคลากร คุณลักษณะของผู้บริหารโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะของครูพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะของ บุคลากรสนับสนุนโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และการบริหารงานบุคลากรพบว่าโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก

6. ด้านความดีเด่นของสถานศึกษาโครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และผลงานจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมดีเด่น พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

นิรุช มีพันธ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับ รางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแบบภาวะผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับมัธยมศึกษาในเขต ภาคเหนือตอนบนที่ได้ ตรวจสอบและยืนยันแล้ว ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบได้แก่ การมีอุดมการณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี การนำการเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีม การสร้างแรงบันดาลใจ และการมีวิสัยทัศน์

สุจิตรา เพียรรุ่งเรือง (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความภักดีต่อองค์การที่ส่งผลต่อ การบริหารงานโรงเรียนรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบความภักดีต่อองค์การมี 10 องค์ประกอบคือ 1) การสร้างความภูมิใจ ในการเป็นสมาชิกขององค์การ 2) ความศรัทธาต่อองค์การ 3) การวางแผนและการกระจายอำนาจใน

การทำงาน 4) การมีความเป็นกัลยาณมิตร 5) การมีขวัญกำลังใจในการทำงาน 6) การเป็นสมาชิกที่ดี
ต่อองค์กร 7) การมีวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการทำงาน 8) การแสดงออกตามความสามารถ
9) การมีส่วนร่วมในองค์กร และ 10) การมีจิตสำนึกที่ดี

2. องค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนรางวัลพระราชทานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาภาคใต้มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน 2) ด้านการบริหาร
หลักสูตรและงานวิชาการ 3) ด้านการบริหารการจัดการ 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ
ผู้ปกครองและชุมชน 5) ด้านบุคลากรและการบริหารงานบุคลากร 6) ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา

3. ความภักดีต่อองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนรางวัลพระราชทานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคใต้มี 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การสร้าง
ความภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์กร องค์ประกอบที่ 9 การมีส่วนร่วมในองค์กร องค์ประกอบที่
5 การมีขวัญกำลังใจในการทำงาน และองค์ประกอบที่ 4 การมีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถ
ทำนุบำรุงการบริหารงานโรงเรียนรางวัลพระราชทานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ภาคใต้ได้ร้อยละ 51.80 แสดงว่าองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียน
รางวัลพระราชทานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคใต้

สมุล ชุมทอง (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเพื่อเป็นสถานศึกษาในการขอรับรางวัลพระราชทาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัดที่ 3 พบว่า

1) การกำหนดรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเพื่อเป็น
สถานศึกษารางวัลพระราชทาน พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพการบริหารสถานศึกษาสู่สถานศึกษา
รางวัลพระราชทานของผู้บริหารโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่
อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพภายในการศึกษา การบริหารจัดการอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม ตามลำดับ นอกนั้น
อยู่ในระดับมาก

2) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก เพื่อเป็น
สถานศึกษารางวัลพระราชทาน องค์ประกอบของรูปแบบที่เหมาะสม ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่
1 ความนำ ส่วนที่ 2 แนวคิด หลักการ ส่วนที่ 3 สารสำคัญของรูปแบบ ส่วนที่ 4 องค์ประกอบของ
รูปแบบ

3) การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเพื่อเป็น
สถานศึกษารางวัลพระราชทาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัดที่ 3
พบว่า การประเมินรูปแบบ การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเพื่อเป็นสถานศึกษารางวัล

พระราชทาน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

โด้งสยาม โสมาภา (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัล พระราชทานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลประกอบด้วยสองด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศมีเจ็ดปัจจัย ได้แก่ 1) การมีผู้นำมีความเป็นมืออาชีพ 2) สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม 3) การมุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอน 4) การมีเป้าหมายการสอนที่ชัดเจน 5) การมีการติดตามความก้าวหน้า 6) การมุ่งความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน 7) การเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และ 65 แนวปฏิบัติ และ ด้านที่สอง ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทานมีห้าปัจจัย ได้แก่ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารการจัดการ 4) บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร 5) ความดีเด่นของสถานศึกษา และ 51 แนวปฏิบัติ

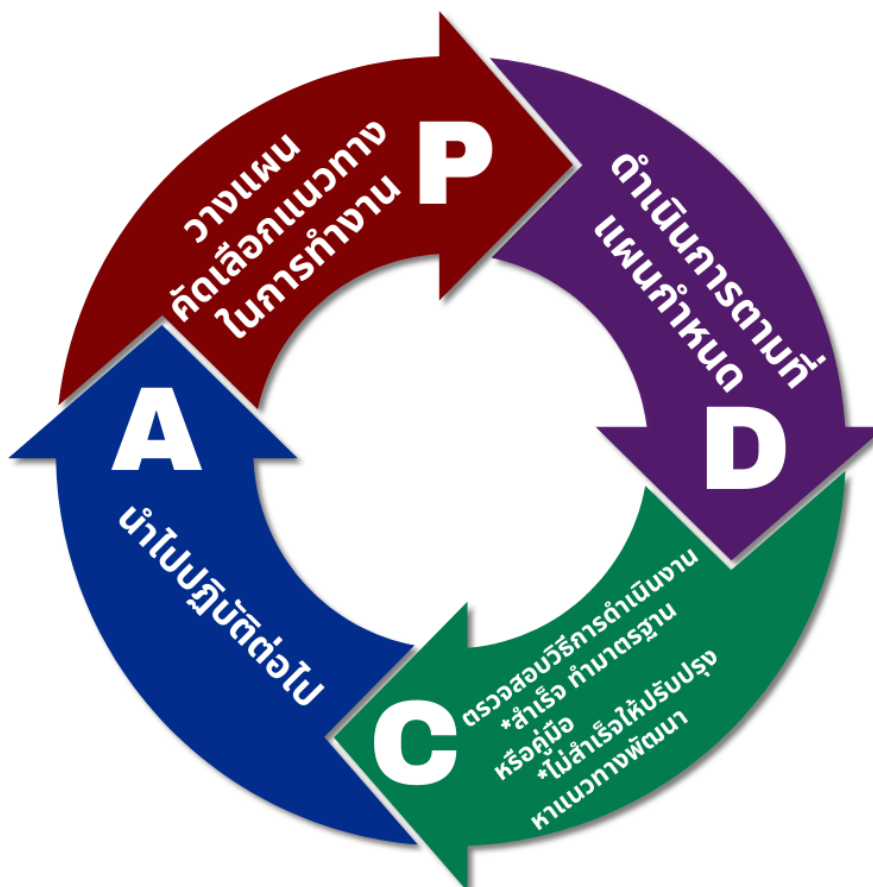
ภัทรา ไ้วอมราภรณ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร กำกับ ติดตาม และนิเทศการใช้หลักสูตร และมีการประเมินการใช้หลักสูตร และมีการประเมินการใช้หลักสูตรโดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกปีการศึกษา 2) ครูผู้สอนวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาพัฒนานักเรียน วางแผนและเตรียมการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดประเมินผล รายงานผลการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนานักเรียน 4) ผู้บริหารจัดบริการและส่งเสริมให้ครูผลิตแลกเปลี่ยน และเพิ่มพูนความรู้ในการใช้สื่อการเรียนรู้ 5) ครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามความสนใจของนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนจัดบริการเพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้นักเรียน 6) ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากร ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยจัดเป็นโครงการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

จากการศึกษา ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพโดยใช้ GLISS การประเมินโรงเรียนพระราชทาน ความพึงพอใจ และบริบทของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ซึ่งผู้รายงานได้นำองค์ความรู้มาเป็นแนวคิด แนวทางในการดำเนินการศึกษา “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2” มีองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยใช้รูปแบบ GLISS 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและวิชาการ 3) ด้านการบริหารและจัดการศึกษา
 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 5) ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา
 องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพโดยใช้ GLISS มี 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) G: Good
 governance หลักธรรมาภิบาล 2) L: Leadership ภาวะผู้นำ 3) I: Involvement of People การมีส่วนร่วม
 4) S: Strategic Management การบริหารเชิงกลยุทธ์ และ 5) S: System Approach
 การบริหารเชิงระบบ ความพึงพอใจของมีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
 บ้านเหล่าพัฒนา 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัย
 นำเข้า (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลลัพธ์
 (Output) ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า โรงเรียนที่มีการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่การได้รับ
 รางวัลพระราชทานจะมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมใน 5 องค์ประกอบ ผู้รายงานจึงมุ่งศึกษาในคุณภาพ
 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ทั้งนี้ผู้รายงานได้บูรณาการรูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
 ที่พัฒนาขึ้นกับการบริหารคุณภาพตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (The Deming cycle) ซึ่งผู้ศึกษาได้
 กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนำรูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา มาสู่การทำงานของครูและบุคลากร
 ทางการศึกษา เป็นการทำงานที่ยึดหลักหลักธรรมาภิบาล มีภาวะผู้นำในการทำงาน การร่วมกันทำงาน
 ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในรูปแบบต่างๆ และมีการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อ
 ยกระดับความรู้ ความสามารถของบุคลากรทุกคน

2. ใช้หลัก Deming Circle มาจัดการปรับปรุงคุณภาพการบริหาร การทำงานให้
 รวดเร็วขึ้น และปรับปรุงอย่างกระบวนการทำงานต่อเนื่อง โดยใช่วงจร PDCA เป็นเครื่องมือผลักดัน
 ในการแก้ไขปัญหาให้บรรลุผลในทุกปัญหา เริ่มต้นด้วยการวางแผน คัดเลือกแนวทางในการทำงาน (P)
 ดำเนินการตามที่แผนกำหนด (D) ตรวจสอบวิธีการดำเนินงาน (C) หากการดำเนินงานสำเร็จ
 ดำเนินการจัดทำมาตรฐาน หรือทำคู่มือการทำงาน หากไม่ได้ผลหรือไม่สำเร็จให้ปรับปรุง หาแนวทาง
 พัฒนาหรือแก้ปัญหา และนำไปปฏิบัติต่อไป (A) ดังปรากฏรายละเอียดรูปดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 6 วงจรเดมมิ่ง

การกำหนดแนวทางการบริหาร และการทำงานและการพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่อง P – A

P = วางแผน คัดเลือกแนวทางในการทำงาน แต่งตั้งทีมงาน ปรับปรุงกำหนด KPI

วัดระดับความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา วางแผนเก็บข้อมูลในการดำเนิน ระบุผู้ที่เกี่ยวข้อง

D = ดำเนินตามแผนที่กำหนด สรุปแนวทางการปรับปรุงงาน หรือพัฒนางาน

P = ตรวจสอบวิธีการดำเนินงานว่าถูกต้องหรือไม่

ตรวจสอบผลดำเนินงานตามแผนว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่

A = แนวทางใดที่สามารถปรับปรุงหรือพัฒนางานได้ ให้นำไปจัดทำมาตรฐานการทำงาน

หรือคู่มือการทำงานต่อไป ถ้ายังไม่สำเร็จ ให้ปรับปรุงวางแผน หาแนวทางการพัฒนาใหม่

และนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

ภาพประกอบ 7 บูรณาการรูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
 ที่พัฒนาขึ้นกับการบริหารคุณภาพตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (The Deming cycle)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS 2) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS ซึ่งมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน
2. เป้าหมายในการดำเนินงาน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้รายงานได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ตามขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ใช้กรอบแนวทางตามหลักธรรมาภิบาล (G) ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยบูรณาการเข้ากับการทำงาน ดังนี้

1. กำหนดกรอบ/ภาระงาน

มีการดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์บริบททั้ง 4 M คือ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วิธีการ (Method) และเครื่องมือ (Materials) รวมถึงทรัพยากรต่าง ๆ

เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยออกแบบกิจกรรม ออกแบบการประเมินผลที่บูรณาการหลักสูตรมาภิบาลกับภาระงาน 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ (หลักนิติธรรม) มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ทั้ง 4 M
- 1.2 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียนใช้หลักความโปร่งใสและความคุ้มค่า
- 1.3 ด้านกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพใช้หลักการมีส่วนร่วมและหลักความรับผิดชอบ
- 1.4 ด้านการประเมิน ติดตาม สะท้อนผลเพื่อการพัฒนา/ปรับปรุงใช้หลักคุณธรรม

2. กำหนดหน้าที่คณะทำงาน

โรงเรียนได้ดำเนินการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมและวิธีการขับเคลื่อนให้กับบุคลากรทุกคนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย โดยใช้การสร้างทีมงาน ดังนี้

- 2.1 ทีมสร้างองค์ความรู้/ภาคทฤษฎี (ทีมนำ) โดยคณะครูดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ภายในโรงเรียน
- 2.2 ทีมดำเนินงานด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) โดยผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการจัดหาวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ
- 2.3 ทีมดำเนินงานประเมินคุณภาพ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามเป้าหมายแบบกัลยาณมิตร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามแผน (DO) ใช้กรอบแนวทาง ภาวะผู้นำ (L) และการมีส่วนร่วม (I)

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานซึ่งบูรณาการหลักการพัฒนาภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม โดยในแต่ละวันจะมีกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

เวลา 07.00 น. ครูเวรประจำวันยืนหน้าโรงเรียนรับนักเรียน

	- นักเรียนทำกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน การผลิต และร้านค้าออมทรัพย์
เวลา 07.40 น.	นักเรียนทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนตามเขตรับผิดชอบ
เวลา 08.00 น.	นักเรียนเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาดเตรียมเข้าแถว
เวลา 08.05 น.	ครูเวรเคาะระฆังให้สัญญาณเข้าแถว ทำกิจกรรมหน้าเสาธง
	- English for you
	- อบรมแจ้งข่าวสาร
	- สวดมนต์ สมาธิ 5 นาที
เวลา 08.30 น.	นักเรียนเข้าเรียนภาคเช้า
เวลา 11.00 น.	นักเรียนชั้นอนุบาลพักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา 11.30 น.	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 พักรับประทานอาหาร กลางวัน
เวลา 12.15 น.	กิจกรรมแปร่งฟัน
เวลา 12.30 น.	นักเรียนเข้าเรียนภาคบ่าย
เวลา 14.30 น.	นักเรียนทำกิจกรรมชุมนุม, ลูกเสือ, พละहरษา, ภาษาพาเพลิน งานหัตถกรรมจากกก สอนเสริมวิชาการเวลา
15.30 น.	ครูเวรเคาะระฆัง รวมแถวให้นักเรียนกลับบ้าน และโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาจะมีกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะ อาชีพตามลำดับ ดังนี้

1. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ ได้แก่ การสอนซ่อมเสริม กิจกรรมการแข่งขัน/ประกวดทักษะวิชาการ กิจกรรม English for you
2. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านทักษะชีวิต ได้แก่ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ซึ่งดำเนินการ 4 กิจกรรมหลัก คือ 1) กิจกรรมสหกรณ์การผลิต (หัตถกรรมจากกก, เลี้ยงกบ และปลาตุ๊กในบ่อซีเมนต์, กิจกรรมเพาะเห็ด, เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่, ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ, ปลูกพืชผักสวนครัว 2) กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า 3) กิจกรรมออมทรัพย์ 4) กิจกรรมการศึกษาและสวัสดิการ เช่น กิจกรรมความพอเพียง กิจกรรมห้องเรียนสีขาว กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น
3. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านทักษะอาชีพ ได้แก่ กิจกรรม 1 ผลิตภัณฑ์ 1 อาชีพ กิจกรรมลดเรียนเพิ่มรู้ เป็นต้น

ซึ่งทุกกิจกรรมของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้มุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ครู ผู้เรียนและชุมชนมีภาวะผู้นำในการดำเนินงานและมีส่วนร่วมช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานทุกขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) ใช้กรอบแนวทางตามหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ (S) โดยเน้นการจัดทำแผนนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

3.1 นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ตามแนวดำเนินการ โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครอง ทั้ง 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนดำเนินการ ระยะระหว่างดำเนินการ และระยะหลังดำเนินการ ตลอดจนช่วยให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุน/พัฒนาสื่อ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และแนะนำวิธีการสอนที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ตลอดจนการประเมินความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำผลการดำเนินงานนำมาปรับปรุงแก้ไขด้วยการหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อให้คณะครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ขับเคลื่อนโดยในลักษณะทีมทำและทีมนำ ได้ทราบผลเพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับไปสู่ขั้น PLAN การวางแผน และขั้น DO ดำเนินการตามแผน

3.2 สรุปผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพการดำเนินงาน

3.3 ครูผู้สอนดำเนินการสรุปรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การสรุปข้อมูลในภาพรวมของโรงเรียนในด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

3.4 มอบประกาศนียบัตรครูต้นแบบ นักเรียนต้นแบบ และผู้ปกครองต้นแบบ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม GLISS ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) ใช้กรอบแนวทางตามหลักการบริหารเชิงระบบ (S) โดยเน้นการทำงานเชิงระบบ เป็นวงรอบการทำงานที่มีขั้นตอนชัดเจน ดังนี้

4.1 ทีมดำเนินงานด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนได้แก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม GLISS+ (กลิส พลัส) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงรูปแบบ GLISS เข้าสู่ห้องเรียน

4.2 ทีมดำเนินงานด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) สะท้อนผลการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนำผลการดำเนินงาน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4.3 ทีมดำเนินงานสร้างองค์ความรู้/ภาคทฤษฎี (ทีมนำ) และด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ (ทีมทำ) ร่วมกันสะท้อนผลและประเมินผลทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินผลทางด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการและประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์อย่างหลากหลาย ได้แก่ FACEBOOK ชื่อ Page : โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา เพื่อความเข้มแข็งทางวิชาการอย่างยั่งยืน

2. กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานโดยใช้โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาเป็นหน่วยข้อมูล โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 131 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา จำนวน 16 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (เป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการตอบแบบสอบถามได้ดี และมีความสมบูรณ์) จำนวน 54 คน คณะกรรมการสถานศึกษา (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้แทนครู) จำนวน 7 คน และผู้ปกครองนักเรียน (ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) จำนวน 54 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ได้แก่ แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS แบบรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนการสร้างแบบนิเทศ

ในการสร้างแบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS เกี่ยวข้อง ผู้รายงานได้ดำเนินการดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

1.1 ศึกษาพฤติกรรมที่จะนิเทศ โดยการศึกษาพฤติกรรมย่อยที่ต้องการนิเทศให้ชัดเจน ว่ามีกี่พฤติกรรมอะไรบ้าง โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะนิเทศ/วัด แล้วสรุปเป็นนิยามตัวแปรในเชิงปฏิบัติการ

1.2 นิยาม หรือให้ความหมายพฤติกรรมย่อยเหล่านั้น ซึ่งเป็นการนิยามแบบวัดได้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

1.3 เขียนโครงร่างพฤติกรรมย่อยและส่วนประกอบของแบบนิเทศและกำหนดว่าจะเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ

1.4 จัดทำร่างแบบบันทึกการนิเทศ และนำร่างแบบบันทึกการนิเทศสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1.4.1 ดร.พิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.4.2 ดร.วิไลวรรณ สิทธิ ศักขานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.4.3 ดร.วิชนีย์ ทศศะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

1.4.4 ดร.เนาวรัตน์ ศิริเมธางกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีเวินชัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา

1.4.5 ดร.สมานชัย สุวรรณอำไพ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.5 ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2562: 220) ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคำนวณหาค่าความสอดคล้องและตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดที่เรียกว่า ค่า IOC (Index of Item Objectives Congruence) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัด พบว่ามีค่า IOC อยู่ในเกณฑ์ จำนวน 39 ข้อ คือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

1.6 นำแบบนิเทศไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนบ้านท่าอุเทน โรงเรียนอนุชนวิทยาคาร โรงเรียนบ้านคำพอกท่าดอกแก้ว โรงเรียนบ้านท่าจำปา โรงเรียนบ้านไชยบุรี โรงเรียนบ้านคำสว่าง โรงเรียนบ้านโพน โรงเรียนบ้านนาฝักปอด โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ โรงเรียนบ้านพะทาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 4 คน รวมโรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.84-0.97 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.996 และรายด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณภาพนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.86-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.977

2. ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.82-0.93 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.973

3. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.88-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.977

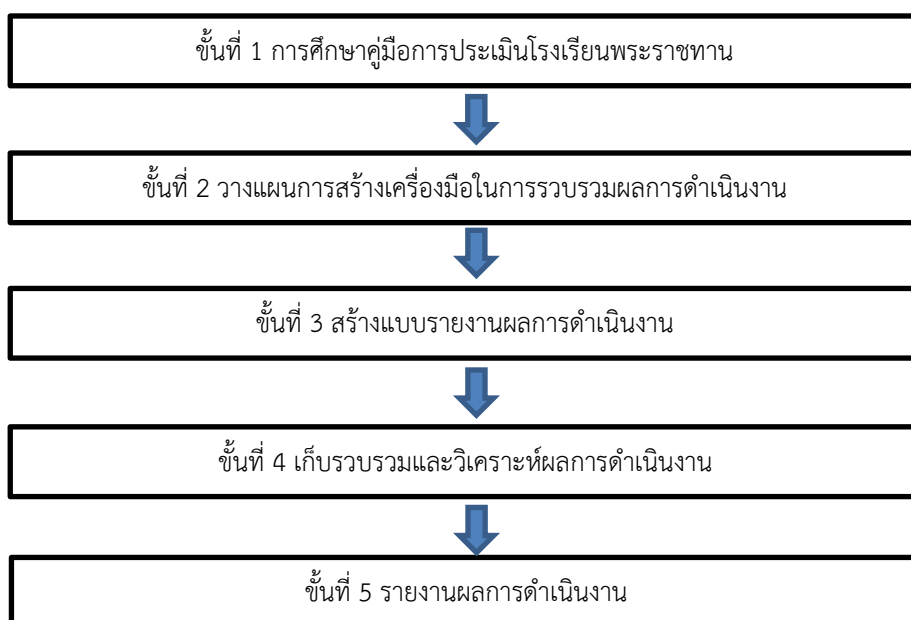
4. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.91-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.991

5. ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.91-0.97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.977

1.7 ปรับแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. แบบรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

แบบรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 9 ขั้นตอนการสร้างแบบรายงานผลการดำเนินงาน

3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

ในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS นั้น แบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ซึ่งในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รายงานได้ดำเนินการดังมี รายละเอียด ต่อไปนี้

3.1 ศึกษา วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่จะวัด เลือกรูปแบบเครื่องมือที่จะวัด และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

3.3 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS โดยประยุกต์ใช้ในการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม โดยเน้นที่การประเมินบริบท (Context Evaluation) ปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) กระบวนการ (Process Evaluation) และผลลัพธ์ (Output) ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีตัวเลือก 5 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ พึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน พึงพอใจมาก 4 คะแนน พึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน พึงพอใจน้อย 2 คะแนน และพึงพอใจน้อยมาก 1 คะแนน

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

3.4.1 ดร.พิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

3.4.2 ดร.วิไลวรรณ สิทธิ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

3.4.3 ดร.วิชนีย์ ทศตะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

3.4.4 ดร.เนาวรัตน์ ศิริเมธางกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีเวินชัย ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา

3.4.5 ดร.สมานชัย สุวรรณอำไพ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.5 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2562: 220) ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคำนวณหาค่าความสอดคล้องและตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดที่เรียกว่า ค่า IOC (Index of Item Objectives Congruence) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัด พบว่ามีค่า IOC อยู่ในเกณฑ์ จำนวน 15 ข้อ คือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนบ้านท่าอุเทน โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร โรงเรียนบ้านคำพอกท่าดอกแก้ว โรงเรียนบ้านท่าจำปา โรงเรียนบ้านไชยบุรี โรงเรียนบ้านคำสว่าง โรงเรียนบ้านโพน โรงเรียนบ้านนาฝักปอด โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ โรงเรียนบ้านพะทาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 1 คน นักเรียน จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน รวมโรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 50 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.86-0.95 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.989 และรายด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context Evaluation) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.87-0.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.954

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.88-0.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.967

3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.90-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.972

4. ด้านผลลัพธ์ (Output) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.87-0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน เท่ากับ 0.964

3.5 ปรับแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้รายงานได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือเพื่อสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของ ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 131 คน โดยผู้รายงานดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยผู้รายงานพร้อมด้วยหัวหน้ากลุ่มบริหารทั้ง 4 กลุ่มงาน ร่วมกันนิเทศครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน โดยมีรายละเอียดการนิเทศตามแบบการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

2. ข้อมูลผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทานของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลตามแบบรายงานการประเมินโรงเรียนพระราชทาน โดยผู้รายงานพร้อมด้วยหัวหน้ากลุ่มบริหารทั้ง 4 กลุ่มงานร่วมกันเก็บข้อมูลตามแบบรายงานการประเมินโรงเรียนพระราชทาน

3. การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จากผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครู 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน 54 คน และนักเรียน 54 คน รวมทั้งสิ้น 131 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 131 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพศึกษา โดยใช้รูปแบบ GLISS ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าสถิติร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทานใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าสถิติร้อยละ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยผู้รายงานกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 109) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณหาค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สูตร ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage) สูตรการหาค่าร้อยละ (มนสิช สิริสมบุญ, 2550, หน้า 140)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P = ค่าร้อยละ

f = ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นค่าร้อยละ

N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) สูตรการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (มนสิช สิริสมบุญ, 2550, หน้า 142)

$$\mu = \frac{\sum xi}{N}$$

μ = ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum xi$ = ผลรวมของค่าข้อมูลทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ใช้สูตรค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (มนสิช สิริสมบุญ, 2550, หน้า 144)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum(x_i - \mu)^2}{N}}$$

σ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร

μ = ค่าเฉลี่ยประชากร

X_i = ข้อมูลแต่ละคน

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

\sum = ผลรวม

2. สถิติหาคุนภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่า IOC (Index objective concurrence) เป็นการหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนวิเคราะห์เนื้อหาพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

สูตรการหาค่า IOC (อนุกวีต คูนแก้ว, 2559, หน้า 142) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ข้อความนั้นก็จะเป็นตัวแทนลักษณะของพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าข้อความใดที่มีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 ข้อความนั้นก็ถูกตัดออกไปปรับปรุงใหม่ให้ดีขึ้น (อนุกวีต คูนแก้ว, 2559, หน้า 142)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (Item-Total Correlation) โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ใช้ (เกณฑ์การคัดเลือกคือมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.257 ขึ้นไป) (อนุวัติ คุณแก้ว, 2559, หน้า 146)

สูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้าน
 $\sum Y$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อ
 $\sum X^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้านแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อยกกำลังสอง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างรายด้านกับรายข้อ
 N แทน จำนวนทั้งหมด

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) (อนุวัติ คุณแก้ว, 2559, หน้า 149)

สูตร

$$\alpha = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อคำถาม
 $\sum S_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้รายงานได้รายงานผลตามวัตถุประสงค์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS

ตอนที่ 1 ผลการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีโครงการเด่นที่ใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบ GLISS ทั้งหมด 3 โครงการ ได้แก่ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และโครงการพัฒนาบุคลากร และ 6 กิจกรรมสนับสนุน ได้แก่ 1) กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน 2) กิจกรรมค่ายพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านคุณธรรม 3) กิจกรรมโครงงานคุณธรรม 4) กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน 5) กิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข และ 6) กิจกรรมความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ผลที่เกิดกับผู้เรียน

- 1) นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน คิดเป็นร้อยละ 90
- 2) นักเรียนได้ตระหนักถึงการออมและใช้เงินอย่างถูกวิธี คิดเป็นร้อยละ 90
- 3) นักเรียนมีความตระหนักว่าการออมเป็นการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 95

- 4) นักเรียนมีเงินออมทั้งหมด 689,495 บาท
- 5) นักเรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมการทำงานร่วมกัน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 100
- 6) นักเรียนนำความรู้และทักษะกระบวนการทำงานไปประยุกต์ในชีวิตจริงตามหลักการของสหกรณ์ ร้อยละ 95
- 7) นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ และสามารถนำแนวคิดหลักการ และวิธีการสหกรณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและขยายผลสู่ชุมชน
- 8) นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะในงานฝีมือหัตถกรรมจาก การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ และการทำปุ๋ยหมัก
- 9) นักเรียนทุกคนได้ฝึกนิสัยเอื้อเฟื้อแบ่งปันกัน เสียสละเวลา และทำตัวให้เป็นผู้บริการ
- 10) นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงานในทุกขั้นตอน
- 11) นักเรียนทุกคนได้ฝึกให้มีการวางแผนในการทำงาน
- 12) นักเรียนทุกคนได้ฝึกระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน
- 13) นักเรียนเกิดความรักความสามัคคีกัน

1.2 ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

- 1) คงสภาพการเป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ประจำปี 2555, ปี 2557 ของกรมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปี 2559 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสหกรณ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2
- 3) เป็นเครือข่ายดำเนินงานสหกรณ์กับสหกรณ์จังหวัดนครพนม

1.3 ผลที่เกิดกับครู

- 1) ครูได้รับประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดความรู้เป็นวิทยากรด้านสหกรณ์ ในระดับโรงเรียน ระดับอำเภอและระดับจังหวัด
- 2) ครูและนักเรียนเกิดความรักสามัคคีมีสัมพันธภาพที่ดี

1.4 ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชนและท้องถิ่น

- 1) ผู้ปกครองและประชาชนเกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

2) ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ สหกรณ์โรงเรียน

3) เกิดการแลกเปลี่ยนรู้ทักษะและกระบวนการการทำงานระหว่างโรงเรียนและ ชุมชน เช่น การจัดการความรู้ด้านสหกรณ์ การพัฒนาทักษะอาชีพจากก การถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

ผลจากการดำเนินการส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คงสภาพการเป็นต้นแบบสหกรณ์โรงเรียนปี 2559
2. คงสภาพการเป็นต้นแบบการจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ปี 2557 กรมส่งเสริม สหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. คงสภาพการเป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ปี 2555 กรม ส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. คงสภาพการเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหาร จัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2558 “สถานศึกษาพอเพียง 2558” กระทรวงศึกษาธิการ
5. รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 โอท็อปจูเนียร์ (OTOP Junior Contest) ระดับ จังหวัด ปี 2560
6. นักเรียนได้รับรางวัลระดับเหรียญทองการแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุ ธรรมชาติในท้องถิ่นระดับชั้น ป.4 - ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69 ประจำปี การศึกษา 2562

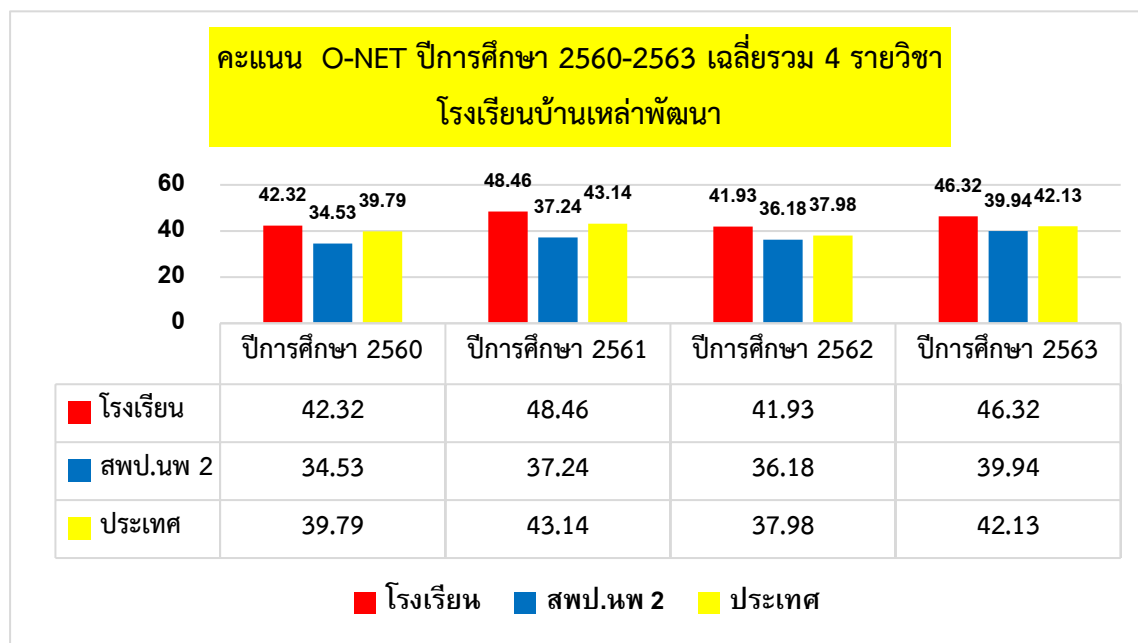
2. ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คะแนน NT และ O-NET สูงกว่าระดับชาติ ติดต่อกัน 3 ปี และนักเรียนได้รับรางวัลระดับชาติในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน

ตาราง 7 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของสถานศึกษามีพัฒนาการ
อย่างต่อเนื่อง 3 ปี หรือมีค่าเฉลี่ยของสถานศึกษาในปีที่ขอรับการประเมินสูงกว่า
คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย							
	ปีการศึกษา 2560		ปีการศึกษา 2561		ปีการศึกษา 2562		ปีการศึกษา 2563	
	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ
ภาษาไทย	46.89	46.58	61.94	55.90	56.20	49.07	59.71	56.20
คณิตศาสตร์	35.94	37.12	38.33	37.50	32.27	32.90	25.83	29.99
วิทยาศาสตร์	37.06	39.12	43.83	39.93	37.89	35.55	38.92	38.78
ภาษาอังกฤษ	49.38	36.34	49.72	39.24	41.36	34.42	60.83	43.55
คะแนนเฉลี่ย	42.32	39.79	48.46	43.13	41.93	37.99	46.32	42.13
คะแนนสูงกว่า	+2.53		+5.33		+3.94		4.19	

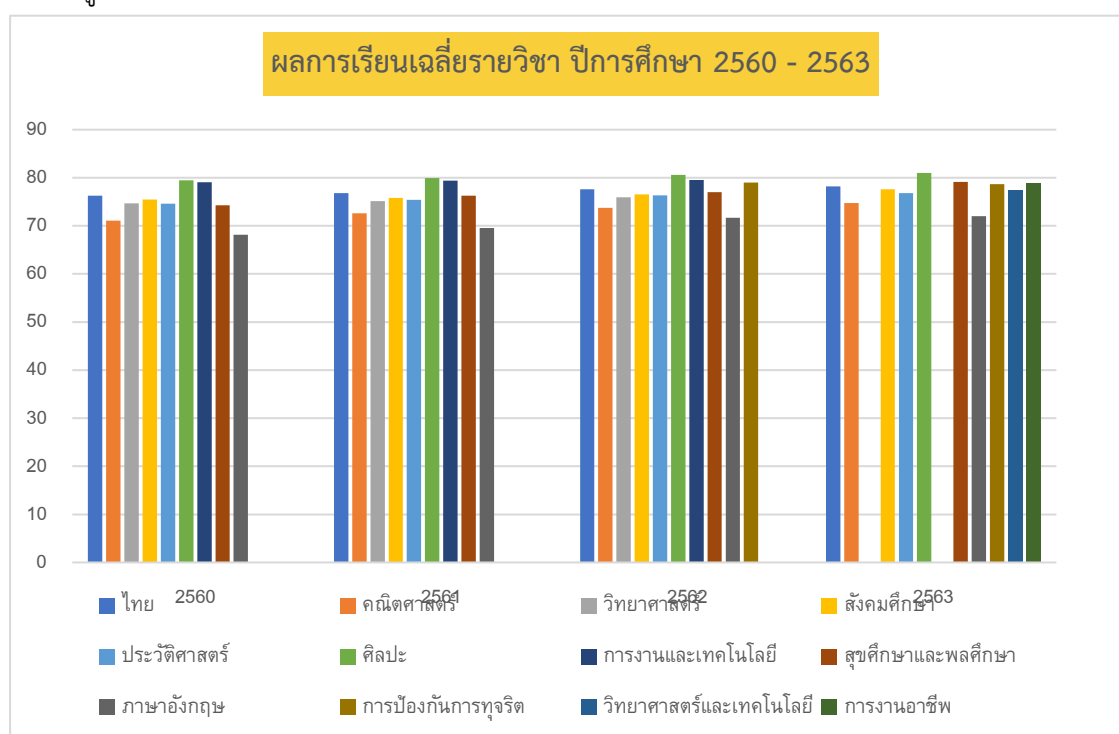
แผนภูมิ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของสถานศึกษา
 มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง 3 ปี ปีการศึกษา 2560 – 2563

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา 2560-2563

กลุ่มสาระ	ผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา				หมายเหตุ
	2560	2561	2562	2563	
ไทย	76.28	76.80	77.61	78.18	เพิ่มขึ้น
คณิตศาสตร์	71.05	72.61	73.75	74.72	เพิ่มขึ้น
วิทยาศาสตร์	74.65	75.12	75.94	-	เพิ่มขึ้น
สังคมศึกษา	75.46	75.81	76.53	77.60	เพิ่มขึ้น
ประวัติศาสตร์	74.61	75.43	76.34	76.82	เพิ่มขึ้น
ศิลปะ	79.48	79.94	80.61	81.00	เพิ่มขึ้น
การทำงานและเทคโนโลยี	79.05	79.40	79.55	-	เพิ่มขึ้น
สุขศึกษาและพลศึกษา	74.30	76.27	77.03	79.12	เพิ่มขึ้น
ภาษาอังกฤษ	68.14	69.54	71.70	72.00	เพิ่มขึ้น
การป้องกันการทุจริต	-	-	79.02	78.65	-
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	77.44	เพิ่มขึ้น
การงานอาชีพ	-	-	-	78.90	เพิ่มขึ้น

แผนภูมิ 2 แสดงการเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา 2560-2563

3. ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากร

3.1 บุคลากรทุกคนได้รับการอบรมพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 บุคลากรทุกคนมีความรู้และทักษะและสมรรถนะตรงตามสายงานและ
การจัดการเรียนการสอน Active learning

3.3 บุคลากรทุกคนได้รับประสบการณ์จากการไปศึกษาดูงาน สามารถนำความรู้
และประสบการณ์มาพัฒนางานให้เกิดคุณภาพ

3.4 บุคลากรทุกคนมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน

3.5 บุคลากรทุกคนเป็นครูมืออาชีพ

3.6 บุคลากรทุกคนมีความรักความสามัคคีกัน

ผลการดำเนินโครงการทำให้บุคลากรได้รับรางวัลต่าง ๆ ดังนี้

1. นางคำปิ่น ทีสุกะ ผู้อำนวยการโรงเรียน

1.1 รางวัลครูสุคติ ประจำปี 2563 ประเภทวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 รองชนะเลิศอันดับที่ 2 รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS)

ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ประจำปีการศึกษา 2562

1.3 รางวัลครูคุณธรรมเข็มทอง ประจำปี 2560

2. นางวิไลลักษณ์ ร่มรุกษ์ ครูผู้สอน

2.1 ชนะเลิศอันดับที่ 1 รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ชนะเลิศ
ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ประจำปีการศึกษา 2562

2.2 รางวัลครูดีในดวงใจ ครั้งที่ 17 พ.ศ. 2563

2.3 ชนะเลิศอันดับที่ 1 รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครูผู้สอน
ยอดเยี่ยม ปีการศึกษา 2561

2.4 รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) ป.4-6 ปี
การศึกษา 2562

3. นางรุ่งทิวา คำชนะ ครูผู้สอน

3.1 รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการประกวดเพลงคุณธรรม ป.1-3
งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ปีการศึกษา 2562

3.2 รางวัลสุดยอดครูดี โครงการยกย่องเชิดชูครูดีของปวงประชา
ประจำปี 2560

4. นางสาวพินิตา วงศ์ล้ำ ครูผู้สอน

4.1 รางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการประกวดเพลงคุณธรรม ป.1-3

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ปีการศึกษา 2562

4.2 รางวัลครูดีไม่มีอบายมุขประจำปีการศึกษา 2562

4. ผลการดำเนินงานกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา จำนวน 6 กิจกรรม ดังนี้

4.1 กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

โรงเรียนมีการผลิตนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี โดยใช้นวัตกรรม GLISS นวัตกรรมนี้ดำเนินการโดยการขับเคลื่อนภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นสำคัญเพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และการขยายผลเชิงรุกและเชิงรับ ซึ่งนวัตกรรม GLISS ช่วยสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์และส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรมของโรงเรียนตามเกณฑ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และนักเรียน โดยทุกคนทุกฝ่ายร่วมกันคิดค้นวิธีที่เหมาะสมกับบริบทสภาพปัญหา และความต้องการด้านการพัฒนาคุณธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน มีกิจกรรมสร้างสรรค์คนดี ซึ่งเป็นการปลูกฝังคุณธรรมให้กับเด็กนับว่าได้ผลดีมาก ดังนี้

4.1.1 กิจกรรม “คนดีศรีโรงเรียน” ซึ่งประกอบไปด้วย 9 กิจกรรม ได้แก่

4.1.1.1 กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายเช้าแถวเคารพธงชาติตอนเช้า ให้มีการยิ้มไหว้ “น้องเคารพพี่ พี่เคารพน้อง” ทักทายกันในแต่ละชั้นเรียน

4.1.1.2 กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา นักเรียนร่วมกันทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน

4.1.1.3 กิจกรรมเด็กดีมีเงินออม นักเรียนมีการออมเงินในทุกวันและทุกชั้นเรียน

4.1.1.4 กิจกรรมล้างจานล้างใจ เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเช้าจะนำภาชนะมาล้างด้วยตนเอง

4.1.1.5 กิจกรรมเด็กดีมีวินัย (เดินแถวกลับบ้าน, เดินแถวขึ้นห้องเรียน, เดินแถวเข้าโรงอาหาร, เข้าแถวซื้อของสหกรณ์)

4.1.1.6 กิจกรรมของหายได้คืน นักเรียนพบของหายจะนำมาแจ้งคุณครูเพื่อตามหาเจ้าของเป็นการฝึกความซื่อสัตย์

4.1.1.7 กิจกรรมเด็กดีมีทักษะชีวิต (สืบสานตำนานนก) ครูภูมิปัญญามาสอนหัตถกรรมจากกกให้กับนักเรียน

4.1.1.8 กิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ (ค่านิยมหลัก รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์)

นักเรียนเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบ ทุกเช้าและก่อนกลับบ้าน

4.1.1.9 กิจกรรมรักลูกให้ปลูกธรรม (กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา)

ครูพระจากวัดศิริมงคลบ้านเหล่าพัฒนามาให้ความรู้และสอนศีลธรรมให้กับนักเรียนทุกวันศุกร์

4.2 ค่ายพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านคุณธรรม

โรงเรียนจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนคนคุณธรรมเป็นประจำทุกปี โดยการร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม ได้แก่ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาและโรงเรียนบ้านหนองดุด เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกระบวนการเรียนรู้ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมความดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ถึงการทำความดีเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน

4.3 โครงการงานคุณธรรม

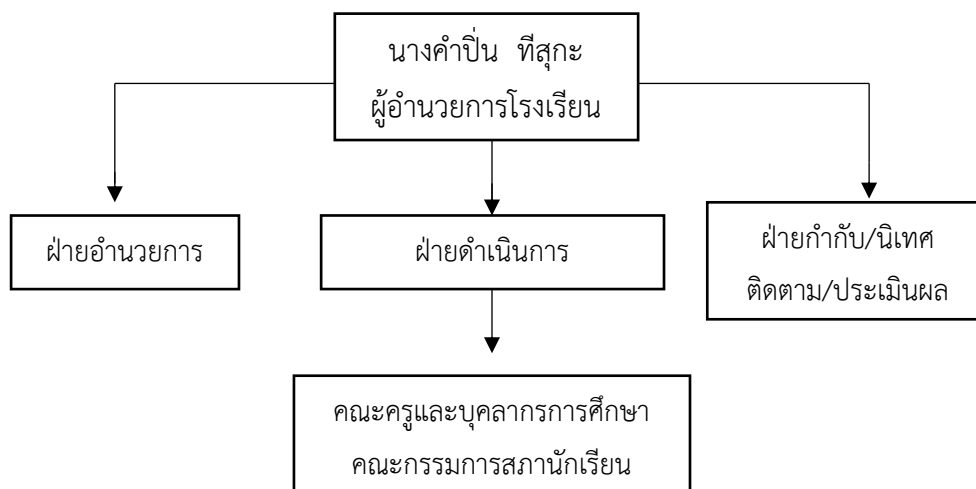
โรงเรียนจัดกิจกรรมมีผลงานโครงการงานคุณธรรม ระดับชั้นเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2-ป.6 โดยเน้นคุณธรรมตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ ความรับผิดชอบและความพอเพียง ดังแสดงในตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 แสดงโครงการงานคุณธรรม

ที่	คุณธรรมเป้าหมาย	ชื่อโครงการ	ผู้รับผิดชอบ/ครูที่ปรึกษา
1	ความรับผิดชอบ	เก็บของเข้าที่หนูดินน้ำขึ้นชม	นางสาวรัตนา แพงมาลา นางสาวสุรรัตน์ สารคำ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 และอนุบาล 3
2	ความรับผิดชอบ	ร่วมใจพิชิตขยะ	นางปรีศนีย์ วะชุม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3	ความรับผิดชอบ ความพอเพียง	เก็บเพชรเธอช่วยฉันเพื่อนกัน ร่วมมือพลอย เรียงร้อยความรู้	นายศศศักดิ์ วะชุม นางสาวจิตาภา ปราบจันทะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	คุณธรรมเป้าหมาย	ชื่อโครงการ	ผู้รับผิดชอบ/ครูที่ปรึกษา
4	ความรับผิดชอบ ความพอเพียง	เธอช่วยฉันเพื่อนกันร่วมมือ	นางรุ่งทิวา คำชนะ นางสาวศรีสมร ตกพันธ์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
5	ความรับผิดชอบ	ห้องเรียนสะอาด บรรยากาศ น่าเรียน	นายบุญนำ แสนสุข นางสาวพนิดา วงศ์ล้ำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
6	ความรับผิดชอบ	ตัวฉันน่ารักดีเพราะมีความ รับผิดชอบ	นางสาวพัชริดา หวานคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
7	ความรับผิดชอบ	ทักษะการเรียนรู้ด้วยโครงการ คุณธรรม	นางวิไลลักษณ์ ร่มรุกข์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาพประกอบ 10 แสดงโครงสร้างการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

ผลจากการดำเนินงานกิจกรรม พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรม ร้อยละ 85 นักเรียนได้รับการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมทุกคน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริงทุกคนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ พร้อมทั้งมีคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ตามหลักสูตร ส่งผลให้คณะครู นักเรียน และโรงเรียนได้รับรางวัลด้านคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับประเทศ ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 1 ดาว 2 ดาว และ 3 ดาว ระดับเขตตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ 2564

2. โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้รับรางวัลเหรียญทอง กิจกรรม การประกวดเพลงคุณธรรม ระดับชั้น ป.1-ป.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562

3. นักเรียนได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 1 กิจกรรม การแข่งการเล่านิทานคุณธรรม ประเภทนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้น ป.1-6 ปีการศึกษา 2562

4. คณะครูโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาทุกคนได้รับรางวัลครูดีไม่มีอบายมุข

5. นางคำปิ่น ที่สุกะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้รับรางวัลครูคุณธรรมและรางวัลครูสุคติ จากคุรุสภา

6. คณะครูโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาทุกคนได้รับรางวัลหนึ่งแสนครูดี จากคุรุสภา

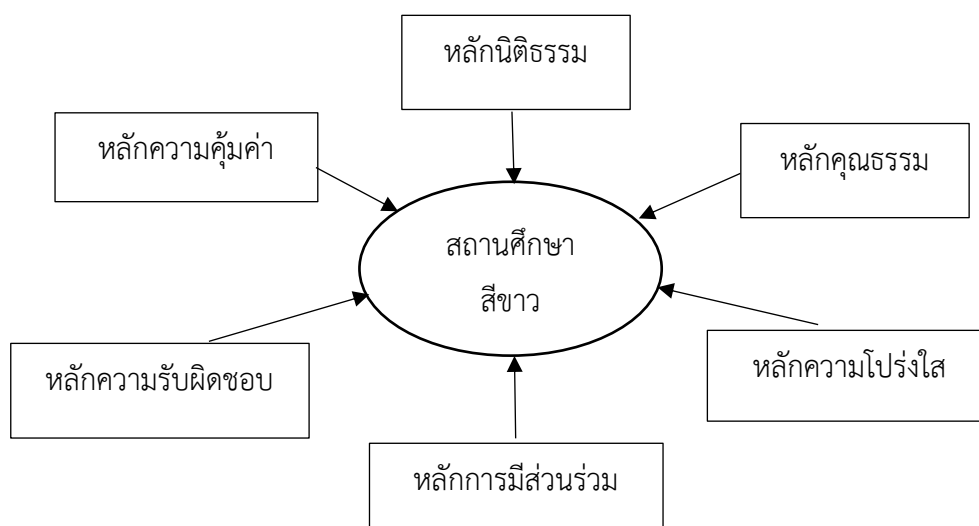
4.4 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้พัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและห้องเรียน โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ได้ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมกันรักษาดูแล มีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั้ง ภายนอก ภายในห้องเรียน ให้สะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และเอื้อต่อการเรียนรู้ จนเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชน เกิดความหวงแหน และเป็นเจ้าของร่วมกัน ช่วยกันรักษา พัฒนาให้เกิดความยั่งยืน จนได้รับรางวัลชนะเลิศ โรงเรียนสะอาด น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ในปีการศึกษา 2559 และรางวัลโรงเรียนโมเดล ในปีการศึกษา 2563 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

4.5 กิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยสะอาดและอบายมุข

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยสะอาดและอบายมุข ปี 2557 จนเกิดผลงานดีเด่นส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการดำเนินงานดังนี้

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขนั้น ผู้รายงานได้ดำเนินงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ความสำเร็จ ทั้งคณะครูนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายทั้งโรงพยาบาล ตำรวจ วัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีส่วนร่วมในการพัฒนา และหลักการสำคัญที่ได้นำเข้ามาใช้ในการบริหารงานคือหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างให้เกิดความตระหนักและดำเนินงานตามหลัก 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า โดยได้กำหนดนโยบายมาตรการและกลยุทธ์ ในการดำเนินงาน ดังนี้

ภาพประกอบ 11 แสดงองค์ประกอบในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว

กระบวนการดำเนินงาน

ขั้นตอน 1 การวางแผน

โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานดังนี้

- 1) ศึกษานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบ กฎหมายในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข
- 2) กำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา การเข้าถึงปัญหา ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดจะต้องมีการบอกให้ทุกคนรู้ปัญหา

ภัยอันตรายของยาเสพติด สื่อลามก การทะเลาะวิวาท และการพนัน เพื่อต้องการสร้างความตระหนักทำให้รู้สึกกลัวภัยอันตรายจะมาถึงลูกหลานจำเป็นต้องจัดให้มีการรวมกลุ่มพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและแสดงความคิดเห็นในการหาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ จะต้องให้ผู้รู้และผู้ใกล้ชิดกับปัญหาเป็นผู้เสนอปัญหาเองซึ่งจะได้ปัญหาที่แท้จริง จากนั้นจึงร่วมกันกับทางโรงเรียนกำหนดแนวทางดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข การบอกให้ทุกคนรู้ปัญหาและภัยอันตรายที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงถึงความโปร่งใสไม่ปิดบังอำพรางและเพื่อทำให้เกิดความรับผิดชอบและร่วมกันค้นหาแนวทางแก้ปัญหา

ขั้นตอน 2 การดำเนินงาน

โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานดังนี้

- 1) การได้มาซึ่งบุคลากร จะต้องให้ตัวแทนสมัครเข้ารับการคัดเลือกด้วยความเต็มใจ ผู้เสนอตัวเข้ามาคัดเลือกจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องโรงเรียนสีขาว มีการประกาศผลการคัดเลือกให้สาธารณะรับรู้ และการคัดเลือกตัวแทนกลุ่มจะต้องกระทำโดยเปิดเผย
- 2) การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากรนำ หลักการธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้มีความเหมาะสมในระดับมากและมีความเป็นไปได้ในระดับมาก จะต้องให้กรรมการทุกคนทำงานด้วยความรับผิดชอบ หากมีข้อบกพร่องจะต้องยอมรับและรีบแก้ไข กรรมการทุกคนต้องทำงานด้วยความถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้ และกรรมการทุกคนจะต้องทำงานด้วยความโปร่งใส โดยแจ้งให้คนทั่วไปรับรู้ว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร
- 3) การวิเคราะห์ปัญหา จะต้องให้ประธานกรรมการเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพูดและแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอ การอภิปรายจะต้องเป็นมติจากเสียงส่วนใหญ่และกรรมการทุกคนร่วมกันกำหนดแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานโรงเรียนสีขาว
- 4) การดำเนินงาน จะต้องมีการนำแผนมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง มีการมอบหมายความรับผิดชอบโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ให้คณะกรรมการไปดำเนินการตามความเหมาะสมคณะกรรมการต้องสร้างเครือข่ายด้วยการไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและการเผยแพร่ผลงานแก่โรงเรียนอื่น ๆ และกรรมการทุกคนร่วมกันจัดทำแผน / โครงการโรงเรียนสีขาว
- 5) กิจกรรมโรงเรียนสีขาว จะต้องให้มีการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อเด็กและเยาวชน ควรมีการจัดกิจกรรมเข้าค่าย เช่น ค่ายเยาวชน และค่ายธรรมะ เป็นต้น ควรมีการจัดกิจกรรมยกย่องเด็กและเยาวชนตัวอย่างที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ควรมีการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดแก่ผู้ปกครองนักเรียน และมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

ขั้นตอน 3 ตรวจสอบและประเมิน

โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานดังนี้

การประเมินจะต้องมีการสรุปผลการดำเนินงานทุกครั้งเมื่อโครงการและกิจกรรมสิ้นสุด มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนสีขาวเมื่อสิ้นปีการศึกษาจัดพิมพ์เอกสารสรุปผลการดำเนินงานในรอบปี ให้สาธารณชนรับรู้ และผู้รับผิดชอบโครงการ / กิจกรรม รายงานความก้าวหน้าของโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ทุกครั้งที่มีการประชุม

ขั้นตอน 4 การปรับปรุงแก้ไข/พัฒนา

โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานดังนี้

มีการวิเคราะห์ผลและสรุปผลโดยให้ทุกฝ่ายได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และรายงานข้อมูลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการต่อไปเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขจนเกิดผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ชุมชน สังคม วงวิชาการและวงวิชาชีพ ดังนี้

- 1) นักเรียนในโรงเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 100

โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขภายใต้ 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนามีกิจกรรมสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในหลากหลายกิจกรรม เช่น กิจกรรม To Be number one เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน นักเรียนได้แสดงออกในความสามารถของตัวเอง กิจกรรม สหกรณ์ โรงเรียน เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกเพื่อรู้จักการผลิต การค้าขาย การออมทรัพย์ สามารถสร้างรายได้ ระหว่างเรียน และพัฒนาเป็นอาชีพต่อไปในอนาคต ส่งผลให้นักเรียน มีภูมิคุ้มกันตนเอง รู้จักปฏิเสธไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

- 2) ลดปัญหาการค้ายาเสพติดในกลุ่มของนักเรียน

การดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขภายใต้ 5 มาตรการกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ นั้นมีมาตรการการป้องกัน มาตรการการค้นหา มาตรการการเฝ้าระวัง ดังนั้น จึงสามารถที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้ามาสู่รั้วของโรงเรียนได้ ส่งผลให้ลดปัญหา การค้ายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนและเยาวชน ซึ่งโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาของเราไม่มีนักเรียนไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในทุกชั้นตอนเป็นโรงเรียนที่ปลอดยาเสพติด 100 เปอร์เซ็นต์

3) ลดปัญหาอาชญากรรมหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากยาเสพติด

ทุกประเภท

โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขภายใต้ 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ ในกิจกรรมห้องเรียนสีขาว มีการจัดการเรียนการสอนนักเรียน ให้มีความรู้เรื่องยาเสพติด ได้เห็นโทษของยาเสพติดที่มีทั้งต่อตนเองต่อสังคม รวมถึงปัญหา อาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดจากยาเสพติด ดังนั้นนักเรียนจึงเกิดความตระหนักและไม่ยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด ซึ่งโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาปลอดยาเสพติด 100 เปอร์เซ็นต์ จึงส่งผลให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนเยาวชนลดลงหรือหมดไปด้วย

4) นักเรียนและเยาวชนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์

การที่นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดรู้จักออกกำลังกาย รักษา สุขภาพตนเองให้แข็งแรง จะทำให้นักเรียน เติบโตเป็นคนดีมีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพสามารถที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญต่อไปได้

5) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรในโรงเรียน ปลอดการ ใช้ยาเสพติดและอบายมุข

6) นักเรียนแสดงออกถึงการมีภูมิคุ้มกัน รู้จักการปฏิเสธยาเสพติด และอบายมุข คิดเป็นร้อยละ 100

7) นักเรียนทุกคนมีความห่วงใยเอื้ออาทรซึ่งกันและกันเกี่ยวกับพิษภัย ของยาเสพติดและอบายมุข

8) นักเรียนทุกคนสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขได้

9) โรงเรียนได้รับการยกย่องให้เป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข

10) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนให้ห่างไกลจากปัญหายาเสพติดและอบายมุข

นอกจากนี้โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนายังได้เผยแพร่ผลงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ ผู้อื่นและหน่วยงานอื่น ๆ ดังนี้

1) นักเรียนแสดงออกด้วยการร่วมรณรงค์ให้ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชน เข้าใจถึงพิษภัยของยาเสพติดและอบายมุข

2) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงาน โดยการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน ตามโอกาสต่าง ๆ เช่น วันงดสูบบุหรี่โลก วันสำคัญทางพุทธศาสนา การจัดนิทรรศการ To Be Number One

- 3) ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาปกป้องดูแลให้เป็นสถานศึกษาสีขาว
- 4) มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุขได้อย่างเป็นระบบ ทำให้มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เข้ามาศึกษาดูงาน เช่น โรงเรียนบ้านปากทวย โรงเรียนบ้านเวินพระบาท โรงเรียนบ้านโนนขาว โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ และโรงเรียนบ้านปากยาม (สุนทรภักดีคาร) เป็นต้น
- 5) นักเรียนทุกคนสนใจกิจกรรมกีฬา โดยนักเรียนสามารถเล่นกีฬาเป็นอย่างน้อยคนละ 1 ประเภท ทำให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แล้วยังส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันกีฬาหลายประเภทอย่างต่อเนื่อง
- 6) นักเรียนทุกคนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น กิจกรรมส่งเสริมการผลิต เช่น จัดทำผลิตภัณฑ์จากกกส่งเสริมรายได้ให้กับครอบครัว ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา เป็นต้น และเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้กับชุมชนและผู้สนใจ
- 7) นักเรียนทุกคนช่วยรายงานผู้ติดยาเสพติดในโรงเรียนโดยมีกิจกรรมตาสับปะรด กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน
- 8) โรงเรียนและชุมชนเกิดความสงบสุข มีความสามัคคี และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

จากการดำเนินงานส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลดังต่อไปนี้

คงสภาพการเป็นสถานศึกษาสีขาว และรางวัลเสมา ป.ป.ส. ผลงานดีเด่นระดับเงิน โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข ปีการศึกษา 2558
กระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 27 เมษายน 2560

4.6 กิจกรรมความสัมพันธ์กับชุมชน

ชุมชนหนึ่งประกอบด้วยบุคคลและหน่วยงานของสังคมหลายหน่วย โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นแหล่งที่ให้และรับบริการแก่ชุมชนหลายอย่าง เช่น การศึกษา เป็นศูนย์การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ดังนั้นโรงเรียนควรให้ความร่วมมือและให้บริการแก่ชุมชนตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานความสัมพันธ์กับชุมชน ร่วมพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้า ตลอดจนประสานความร่วมมือทรัพยากรในชุมชนมาใช้พัฒนาการศึกษาพร้อมกับโรงเรียนมากที่สุด ทำให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนอันเป็นหัวใจหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม คือ บวร ซึ่งประกอบด้วย

บ้าน วัด โรงเรียน นำมาซึ่งการสนับสนุนทั้งด้านกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา และกำลังทรัพย์ ซึ่งได้มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

4.6.1 งานบุญประจำปี บุญเดือนสาม ณ วัดศิริมงคล บ้านเหล่าพัฒนา

4.6.2 งานสายใยแห่งความดี 80 ปี ซึ่งผลที่ได้รับจากการจัดงาน

คืนสู่เหย้าและงานสายใยแห่งความดี 80 ปี มีดังนี้

- 1) อาคารกกเกียรติ
- 2) สนามกีฬา สนามฟุตบอล
- 3) คอมพิวเตอร์ และเครื่องเสียง
- 4) การปรับปรุงห้องเรียนอนุบาล

4.6.3 การทำงานร่วมกันของบ้าน วัด โรงเรียน

1) คณะแม่บ้านบ้านเหล่าพัฒนามีส่วนร่วมต้อนรับคณะต่าง ๆ ที่มาศึกษาดูงาน ณ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

2) คณะครูและนักเรียนร่วมทำบุญตักบาตร ถวายสังฆทาน เนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

3) องค์การบริหารส่วนตำบลได้ร่วมใจร่วมใจรับบริจาคเงินเพื่อสมทบทุนในโครงการก้าวคนละก้าว

4) คณะจิตอาสาทำดีถวายพ่อหลวงกับคณะครูและนักเรียน ร่วมกันทำความสะอาดพัฒนาโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

5) คณะครูและนักเรียนร่วมโครงการจิตอาสาทำดีเนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

6) คณะครูและนักเรียนร่วมทำความสะอาดวัดศิริมงคล

7) งานหัตถกรรมจากกก

8) ชุมชนช่วยปลูกกก

9) ครูภูมิปัญญาและชุมชน ช่วยสอนนักเรียนในการฉีกและการตากกก

10) ครูภูมิปัญญาและชุมชน ช่วยสอนนักเรียนทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

จากกก

ผลจากการดำเนินงานกิจกรรมความสัมพันธ์กับชุมชน ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมร้อยละ 100 ทั้งนี้ผู้บริหารและครูบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ต่างได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์

ที่ดีกับชุมชน เกิดเจตคติที่ดีต่อโรงเรียนและสามารถประสานความช่วยเหลือร่วมกันระหว่างชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน สร้างความสามัคคีนำความเจริญให้เกิดขึ้นกับชุมชน และพัฒนาจนเกิดเป็น อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน คือ งานหัตถกรรมจากกก กกคือชีวิต ส่งผลให้ ชุมชนได้รับรางวัลดีเด่นระดับชาติ ดังนี้

1. รางวัลหมู่บ้านพระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง
2. รางวัลอสม. ดีเด่นระดับชาติ สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ยาเสพติด 2 ปีซ้อน

3. หมู่บ้านนวัตกรรม
4. ผู้ใหญ่บ้านแหวนทองคำ 2 สมัย

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน

จากผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน ปีการศึกษา 2563 ประเภท สถานศึกษา ประถมศึกษา ขนาดเล็ก ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้รายงานได้สรุปรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตาม คู่มือการประเมินโรงเรียนพระราชทาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษา ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่ 5 ความดีเด่นของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง คิดเป็น ทำเป็นได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจัดกระบวนการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการ เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้านนอกจากการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถทางด้านวิชาการแล้วผู้เรียนยังได้พัฒนาตนเองตาม ความสนใจอย่าง เต็มศักยภาพรวมทั้งการเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมโดยมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดย ส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถและเพิ่มศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น ผลจากการ ดำเนินงานโครงการส่งเสริมทางวิชาการ มีดังต่อไปนี้

1.1 นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ

1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของสถานศึกษามีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง 3 ปี หรือมีค่าเฉลี่ยของสถานศึกษาในปีที่ขอรับการประเมินสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศหรือมากกว่าร้อยละ 3.00

ผลการดำเนินงาน นักเรียนมีผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ NT ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน สูงกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2560 และนักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยทั้ง 4 วิชา สูงกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2560 - 2563

1.1.2 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนภาษาไทยและสื่อสารได้อย่างดี และมีความสามารถในการคิดคำนวณในระดับดีมาก

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้จัดกิจกรรมส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา มีความสามารถในการฟัง พูด อ่านเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน การจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการใช้ทักษะด้านภาษาไทยของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) ปีการศึกษา 2560 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 100

2) ปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 100

3) ปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 100

3) ปีการศึกษา 2563 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 100

1.1.3 นักเรียนส่วนมากสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร

ผลการดำเนินงาน

1) ปีการศึกษา 2560 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 81

2) ปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 83

3) ปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 84

3) ปีการศึกษา 2563 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันผ่านเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 86

1.1.4 นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเป็นขั้นตอน และนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

ผลการดำเนินงาน โรงเรียนได้จัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตรอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ และการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ส่งผลให้นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 สามารถเลือกและใช้ข้อมูล ในการตัดสินใจแก้ปัญหา ระบุผลดี ผลเสีย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุและผล สรุปผล การคาดการณ์ผลที่อาจเกิดขึ้น เสนอแนวทางแก้ปัญหาและอธิบายได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ส่งผลให้ นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมประกวดแข่งขันรายการต่าง ๆ มากมาย ดังนี้

1) ปีการศึกษา 2560 นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100

2) ปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100

3) ปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100

4) ปีการศึกษา 2563 นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100

5) โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้รับรางวัลเป็นโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์
ปีการศึกษา 2560 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6) โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 2 ผลิตภัณฑ์
“กระบอกกรองแก้วน้ำจากกก” ของชมรมรักษ์กก โครงการประกวดโอท็อปจูเนียร์ (OTEP Junior
Contest) ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2560

1.1.5 นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(ICT) ได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี
ใหม่ ๆ อยู่เสมอสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลการดำเนินงาน จากการจัดกิจกรรมตั้งแต่ปีการศึกษา 2560-2563 ทำให้
นักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ร้อยละ 80 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และ
เทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม พบว่าในปีการศึกษา 2560 นักเรียนมีความคิด
ริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสมผ่าน
เกณฑ์การประเมินร้อยละ 78 ปีการศึกษา 2561 นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำ
ความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 100
ปีการศึกษา 2562 นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 100 และปีการศึกษา 2563
นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่าง
เหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 100

1.1.6 นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกกลุ่ม
สาระการเรียนรู้

โรงเรียนได้จัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตาม
หลักสูตรเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรทุกกลุ่มสาระโดยจัด
กิจกรรมดังนี้

1) กิจกรรมห้องเรียนน่าอยู่สร้างอุปนิสัยพอเพียง นักเรียนทุกคน
มีหน้าที่ดูแลความสะอาดเรียบร้อยภายในห้องเรียน เป็นผลทำให้บรรยากาศภายในห้องเรียนน่า
อยู่ และนักเรียนมีความสุขในการเรียน

2) การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนได้กำหนดให้จัดการเรียนการสอน
ของครูผู้สอนส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ทำให้นักเรียน

ได้รับการส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยีและเน้นทักษะกระบวนการ นอกจากนี้ นักเรียนทุกคน โรงเรียนเน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น และนำความรู้ไปใช้จริง

3) กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนได้จัดแหล่งให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้า เช่น ห้องสมุดห้องคอมพิวเตอร์ ทำให้นักเรียนรักการอ่าน นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ภายในห้องเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ตาราง 10 แสดงร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลการเรียน 3-4

ปีการศึกษา	ร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลการเรียน 3-4
2560	75.24
2561	75.76
2562	76.18
2563	78.25
เฉลี่ย	76.36

ตาราง 11 เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา 2560-2563

กลุ่มสาระ	ผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา				หมายเหตุ
	2560	2561	2562	2563	
ไทย	76.28	76.80	77.61	78.18	เพิ่มขึ้น
คณิตศาสตร์	71.05	72.61	73.75	74.72	เพิ่มขึ้น
วิทยาศาสตร์	74.65	75.12	75.94	-	เพิ่มขึ้น
สังคมศึกษา	75.46	75.81	76.53	77.60	เพิ่มขึ้น
ประวัติศาสตร์	74.61	75.43	76.34	76.82	เพิ่มขึ้น
ศิลปะ	79.48	79.94	80.61	81.00	เพิ่มขึ้น
การทำงานและเทคโนโลยี	79.05	79.40	79.55	-	เพิ่มขึ้น
สุขศึกษาและพลศึกษา	74.30	76.27	77.03	79.12	เพิ่มขึ้น
ภาษาอังกฤษ	68.14	69.54	71.70	72.00	เพิ่มขึ้น

ตาราง 11 เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา 2560-2563

กลุ่มสาระ	ผลการเรียนเฉลี่ยรายวิชา ปีการศึกษา				หมายเหตุ
	2560	2561	2562	2563	
การป้องกันการทุจริต	-	-	79.02	78.65	เพิ่มขึ้น
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	77.44	
การงานอาชีพ	-	-	-	78.90	

1.1.7 นักเรียนมีความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงาน หรือการทำงาน ตามระดับชั้นผลการดำเนินงาน

- 1) ปีการศึกษา 2560 นักเรียนศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 100
- 2) ปีการศึกษา 2561 นักเรียนศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 100
- 3) ปีการศึกษา 2562 นักเรียนศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 100
- 4) ปีการศึกษา 2563 นักเรียนศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 12 แสดงจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อปีการศึกษา 2560-2563

ที่	ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อ	หมายเหตุ
1	ปีการศึกษา 2560	20	20	
2	ปีการศึกษา 2561	16	16	
3	ปีการศึกษา 2562	21	21	
4	ปีการศึกษา 2563	19	19	
รวมทั้งหมด		76	76	
เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ		100	100	

1.1.8 นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน มีความสามารถพิเศษและมีผลงานเป็นเลิศ ผลการดำเนินงาน

- 1) นักเรียนร้อยละ 75.72 มีระดับผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ดีขึ้นไป

2) นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับรางวัลจากการแข่งขันในโอกาสต่างๆ ทั้งระดับตำบล ระดับเครือข่าย ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ จำนวน 78 คน คิดเป็น ร้อยละ 66.66

1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมีอัตลักษณ์ในด้านความสะอาด เป็นระเบียบ สุภาพ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ และมีความพอเพียง โดยได้บริหารจัดการศึกษาแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้จัดกิจกรรมที่มี หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเป็นคนที่มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้และทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งด้านภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ภูมิใจใน ความเป็นไทย มีสุนทรียภาพ ด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา มีสุขภาพดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1.2.1 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ตามที่สถานศึกษากำหนด และแสดงการกระทำที่สะท้อนให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ปรากฏโดดเด่น เป็นแบบอย่างได้

ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน บ้านเหล่าพัฒนา ปีการศึกษา 2561 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 100 ตาราง 13 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีขึ้นไปปีการศึกษา 2561

ข้อ	จำนวน นักเรียนที่ ปฏิบัติ	ผลการประเมิน				ระดับดี ขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ข้อ 1	117	-	-	-	117	117	100
ข้อ 2	117	-	-	15	102	117	100
ข้อ 3	117	-	-	10	107	117	100
ข้อ 4	117	-	17	15	85	100	85.47
ข้อ 5	117	-	-	16	101	117	100
ข้อ 6	117	-	13	14	90	104	88.89
ข้อ 7	117	-	-	-	117	117	100
ข้อ 8	117	-	-	-	117	117	100

ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ปีการศึกษา 2562 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 14 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีขึ้นไปปีการศึกษา 2562

ข้อ	จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติ	ผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ข้อ 1	109	-	-	-	109	109	100
ข้อ 2	109	-	-	22	87	109	100
ข้อ 3	109	-	-	24	85	109	100
ข้อ 4	109	-	15	39	55	94	86.28
ข้อ 5	109	-	0	19	90	109	100
ข้อ 6	109	-	10	29	70	99	90.89
ข้อ 7	109	-	-	-	109	109	100
ข้อ 8	109	-	-	-	109	109	100

ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ปีการศึกษา 2563 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 15 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีขึ้นไปปีการศึกษา 2563

ข้อ	จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติ	ผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ข้อ 1	159	-	-	-	159	159	100
ข้อ 2	159	-	-	9	150	159	100
ข้อ 3	159	-	7	16	136	152	100
ข้อ 4	159	-	7	11	141	152	86.28
ข้อ 5	159	-	-	10	149	159	100

ตาราง 15 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับดีขึ้นไป
ปีการศึกษา 2563 (ต่อ)

ข้อ	จำนวน นักเรียน ที่ปฏิบัติ	ผลการประเมิน				ระดับดี ขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ข้อ 6	159	-	5	16	138	153	90.89
ข้อ 7	159	-	-	-	159	159	100
ข้อ 8	159	-	5	8	146	154	100

1.2.2 นักเรียนมีความตระหนักและแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน โดยมีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ร่วมอนุรักษ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ผลการดำเนินงาน จากการจัดกิจกรรมตั้งแต่ปีการศึกษา 2560-2563 นักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรภายในสถานศึกษา ร่วมกันดูแลบำรุงรักษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รู้จักวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม

1.2.3 นักเรียนมีการยอมรับเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่น

ผลการดำเนินงาน นักเรียนมีการยอมรับเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น และนำความรู้ไปใช้ได้จริง พร้อมทั้งได้รับรางวัลต่าง ๆ จากการแข่งขันกีฬามากมาย เช่น รางวัลชนะเลิศการแข่งขันเซปักตะกร้อหญิง ระดับเขต รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 วอลเลย์บอลหญิง ระดับเขต และรางวัลชนะเลิศกรีฑาหญิง ระดับอำเภอ เป็นต้น

1.2.4 นักเรียนสามารถทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นในการทำงานและได้งานที่มีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน นักเรียนร้อยละ 92.72 สามารถทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดไตร่ตรองและสร้างวิสัยทัศน์ที่ดี มีทักษะในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ พร้อมทั้งส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.2.5 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย สามารถอธิบายยกตัวอย่างและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมมีแนวทางนำภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นของตนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลการดำเนินงาน จากการจัดกิจกรรมของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560–2563 ส่งผลให้นักเรียนรู้และเข้าใจในภูมิปัญญาไทย เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย สามารถอธิบายยกตัวอย่างและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2.6 นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

ผลการดำเนินงาน จากการจัดกิจกรรมของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560–2563 นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

1.2.7 นักเรียนสามารถรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีได้

ผลการดำเนินงาน จากการจัดกิจกรรมของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560–2563 นักเรียนสามารถรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีได้

1.2.8 นักเรียนมีความรู้สึกลอดภัย เข้าใจวิธีป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศและอบายมุขทุกชนิดในทุกสถานการณ์

ผลการดำเนินงาน นักเรียนมีความรู้ในเรื่องประชาธิปไตยในโรงเรียน รู้สึกลอดภัย เข้าใจวิธีป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากสารเสพติด อบายมุขทุกชนิดในทุกสถานการณ์

ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาจึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวง ศึกษาธิการประกาศใช้ เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน ส่งเสริมการผลิต การใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตามคุณภาพการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

ต่อเนื่อง ครบวงจร และนำผลสะท้อนจากการดำเนินการทั้งหมดมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเพื่อเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากที่สุด

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ร่วมกับชุมชน สังคม ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ผลการดำเนินงาน โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของ สถานศึกษาและชุมชนและได้นำผลการวิเคราะห์มาวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560

2.1.2 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความ ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการดำเนินงาน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งบุคคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการ สถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย มีการจัด โปรแกรมการเรียนรู้หลากหลาย สนองตามศักยภาพและความต้องการของนักเรียน

2.1.3 นำหลักสูตรของสถานศึกษาไปออกแบบจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย

ผลการดำเนินงาน โรงเรียนได้นำผลการวิเคราะห์ มาวางแผนในการพัฒนา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 มี แผนการเรียน และรายวิชาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ ตามศักยภาพและความสนใจ

2.1.4 จัดทำแผนและดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้ หลักสูตร

ผลการดำเนินงาน ผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 อย่าง ต่อเนื่อง ทำให้การใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่ง ปรากฏตามผลการประเมินภายนอกรอบสี่ ของ สมศ. ในด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการ จัดการ มีระดับคุณภาพดีมาก และโรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้ หลักสูตร โดยมีคณะทำงานรับผิดชอบ มีแผนการดำเนินงานต่อเนื่อง สาระสำคัญของการนิเทศ

กำกับ ติดตาม ชัดเจน ดำเนินการได้ตามแผนรวมทั้งมีการสรุปผลการติดตามและประเมินไว้ครบถ้วน

2.1.5 สรุปผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมิน มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนา

ผลการดำเนินงาน การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 พบว่าครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรในระดับมาก โรงเรียนได้นำข้อเสนอแนะจากการประเมินมาปรับและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา จนมั่นใจว่าหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และ โรงเรียนได้ดำเนินการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพของสถานศึกษา มีการสำรวจความคิดเห็น/ความพึงพอใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และนำผลมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อนักเรียน

2.2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลและความคิดเห็นของผู้ปกครอง ท้องถิ่น ชุมชน มากำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผลการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2560-2563 จัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้เป็นปัจจุบัน มีข้อมูลความต้องการ ความถนัด และความสนใจ ข้อมูล ผลการเรียน ข้อมูลด้านพฤติกรรม และได้นำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ประกอบการตัดสินใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะกับนักเรียนรายบุคคล ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล ติดตาม และพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้ครบถ้วนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ครูร้อยละ 95 ได้ศึกษาวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และติดตามพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้ครบถ้วนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งโรงเรียนได้จัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียนทุกคน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เน้นการพัฒนารอบด้าน

ผลการดำเนินงาน ในปีการศึกษา 2560-2563 มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และมีอปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมหลากหลายมีการใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดได้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่งผลให้

1. นักเรียนมีผลการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ ในระดับดี
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

นักเรียนเป็นสำคัญ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง มีทักษะในการทำงานกลุ่ม

4. นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำความรู้ไปพัฒนาศักยภาพตนเอง เช่น ศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ การเข้าค่ายลูกเสือ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน และทัศนศึกษานอกสถานที่

5. ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ของ สมศ.ในด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีระดับคุณภาพ ดีมาก

6. จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่ม PLC ครูได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.2.3 มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทำทนาย สร้างสรรค์ น่าสนใจ ทั้งกิจกรรมรายบุคคล และกิจกรรมกลุ่ม

ผลการดำเนินงาน นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทำงานเป็นกลุ่ม สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำเสนองานได้ และมีผลงานเป็นชิ้นงาน

2.2.4 นักเรียนทุกคนร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างมีความสุข

ผลการดำเนินงาน นักเรียนได้พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทั้งภายในโรงเรียนและชุมชน เช่น การแข่งขัน ศิลปหัตถกรรมนักเรียน การแสดงผลงานของนักเรียน โดยการจัดนิทรรศการตามส่วนราชการ ต่าง ๆ

2.2.5 นักเรียนมีผลงานเชิงสร้างสรรค์และเห็นการพัฒนาต่อยอดได้

ผลการดำเนินงาน โรงเรียนได้ดำเนินการบูรณาการการเรียนรู้ โดยนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนอย่าง กว้างขวาง ในปีการศึกษา 2560-2563 ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.3 สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้

2.3.1 รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์ สรุปผลเพื่อใช้ในการออกแบบ จัดทำ และผลิต

ผลการดำเนินงาน โรงเรียนรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์ สรุปผลเพื่อการออกแบบ จัดทำ และผลิตสื่อที่ตรงกับความต้องการของแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 ออกแบบ วางแผน และจัดหาและผลิตสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร

ผลการดำเนินงาน ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการร่วมกันวางแผนจัดทำ และผลิตสื่อที่ต้องการใช้โดยการเชิญวิทยากรในท้องถิ่น หรือผู้ประกอบการนักเรียน ร่วมกันคิดจัดทำ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความจำเป็นส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัล

2.3.3 จัดบริการและบำรุงรักษาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ ผลการดำเนินงาน จากการที่โรงเรียนได้ดำเนินการวางแผนและติดตามการใช้ ซ่อมบำรุงและให้บริการสื่อ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2563 ส่งผลให้สื่ออยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ ผู้ใช้สื่อมีความพึงพอใจในการใช้สื่อที่โรงเรียนได้ให้บริการ

2.3.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ ทั้งที่มีในสถานศึกษา ในท้องถิ่นและชุมชน และมีการใช้อย่างเหมาะสม

ผลการดำเนินงาน ห้องเรียนทุกห้องเรียนเป็นห้องเรียนไร้พรมแดน มีสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ผลิตสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.5 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้สู่ แวดวงวิชาการ รูปแบบและวิธีการที่มีความหลากหลายน่าสนใจ

ผลการดำเนินงาน ครูมีการจัดทำและใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ มีการเผยแพร่สื่อทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัด

2.4 ระบบการวัดและประเมินผล

2.4.1 สร้างและพัฒนาแนวทาง/กระบวนการประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน

ผลการดำเนินงาน สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้ ส่งผลให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ถูกต้องและครบถ้วน

2.4.2 มีระเบียบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด และประเมิน

ผลการดำเนินงาน สถานศึกษามีระเบียบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน

2.4.3 สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระบบใช้งานสะดวกรวดเร็ว

ผลการดำเนินงาน โรงเรียนมีระบบการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลมาอย่างต่อเนื่อง มีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ School MIS มาใช้ในงานทะเบียนวัดผล ประเมินผล ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดทำเครื่องมือวัดประเมินผล ที่ตรงตามตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์ก่อนนำไปใช้ ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เน้นคำถามเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าสามารถวัดครอบคลุมพฤติกรรมนักเรียนทุกด้าน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนทุกคนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ดี และดีเยี่ยม ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนทุกคนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ดีและดีเยี่ยม

2.4.4 จัดทำเอกสารประกอบการวัดและประเมินผลเพื่อสรุปรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน การรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบตามแนวทางวิธีการและรูปแบบการรายงานที่โรงเรียนกำหนด ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระบบรายงานผลการเรียนของโรงเรียน ร้อยละ 90

2.4.5 นำผลไปใช้เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารและการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน จากการที่โรงเรียนได้นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนานักเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาหลักสูตร ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปีการศึกษา 2560-2563 ทุกรายวิชาสูงขึ้นตามลำดับหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลได้รับการปรับปรุง พัฒนา และนำไปวางแผนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาภายใต้การนำของนางคำปิ่น ทีสุกะ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบัน เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และอุทิศตนในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และได้พัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทและความ

ต้องการของชุมชนด้วยรูปแบบ GLISS+ ในการขับเคลื่อนภารกิจทั้ง 4 งาน เพื่อประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยอาศัยเครือข่ายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน กำหนดเป้าหมายร่วมกันและบริหารตามกรอบวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ได้แก่ ร่วมวางแผนพัฒนา ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาในรอบต่อไป นำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เข้มแข็ง และได้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหาและช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยเน้นความรวดเร็ว รอบคอบ และถูกต้องเป็นจริงมากที่สุด

3.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

3.1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสั่งสมประสบการณ์การปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้ร่วมงานและทีมงาน ทำให้งานเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนานั้นดำเนินการอย่างเป็นระบบด้วยหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีโครงสร้างการบริหารงานชัดเจน มีคำสั่งมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถและความถนัด ปฏิบัติงานโดยใช้แผนการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือ ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4 ปี แผนปฏิบัติราชการประจำปี และแผนงานย่อยของกลุ่มงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนการปฏิบัติงานในระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจตรงกันในการทำงานจึงได้นำเอาหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินการโดยเริ่มจากการศึกษาและทำความเข้าใจสถานภาพของตนเองด้วยการ SWOT Analysis กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน จัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียน สร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นกรอบการทำงานหลักของโรงเรียนนำนวัตกรรมรูปแบบการบริหารแบบ GLISS Model มาใช้ในการบริหารงานในโรงเรียน จนประสบผลสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ได้แก่ คะแนน O-NET สูงกว่าระดับชาติ จนได้รับรางวัล IQA AWARDS เป็นสถานศึกษาที่มีระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ ระดับยอดเยี่ยม ประเภทสถานศึกษา ขนาดเล็ก ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปี 2561 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี 2560 และรางวัล OBEC AWARDS ด้านสถานศึกษายอดเยี่ยม ประเภทประถมศึกษานานาชาติ ด้านบริหารจัดการ รางวัลชนะเลิศ

เหรียญทอง ระดับชาติ ปี 2562 และรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง ในปี 2561 จากสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2 ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรม และอุทิศตนในการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่าง
ได้

ผู้อำนวยการโรงเรียน นางคำปิ่น ทีสุกะ เป็นบุคคลที่เป็นแบบอย่างใน
การครองตน ครองคน และครองงาน เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีท่วงท่ากิริยา รวมทั้งการแต่งกาย
ที่สุภาพ เรียบร้อยดีงาม สะอาด และดูสง่างาม สมฐานะ เป็นผู้มีอัธยาศัยใจคอที่งาม เป็นคนดี
มีศีลธรรม รู้จักสำรวมระวัง ความประพฤติปฏิบัติ ทางกาย และทางวาจาให้เรียบร้อยดีงาม
ไม่ประพฤติเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ไม่คับแคบ รู้จักเสียสละ รู้จัก
ยับยั้งชั่งใจ รู้จักคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ ท่านใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงานได้เหมาะสมกับ
งานและคน โดยเฉพาะหลักอิทธิบาทสี่ ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา เป็นหลักการทำงาน
ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และหลักคุณธรรมของมิตรที่ดี 7 ประการที่สร้างทีมงานให้ปฏิบัติงานจน
เกิดสัมฤทธิ์ผล คือ 1) เป็นผู้น่ารัก (ปิโย) คือ เป็นผู้ที่มีจิตใจปรารถนาด้วยเมตตากรุณาพรหมวิหาร
2) เป็นผู้น่ารักพูซา (ครุ) คือ เป็นผู้ที่สามารถเอาเป็นที่พึ่งอาศัย เป็นที่พึ่งทางใจ 3) เป็นผู้
นบถือน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ด้วยว่าเป็นผู้ได้ฝึกฝนอบรมตนมาดีแล้ว ควรแก่การยอมรับและยก
ย่องนบถือน่าเป็นเยี่ยงอย่างได้ 4) เป็นผู้รู้จักพูดจาโดยมีเหตุผลและหลักการ (วัตตา) รู้จักชี้แจง
แนะนำ ให้ผู้อื่น เข้าใจดี แจ่มแจ้ง เป็นที่ปรึกษาที่ดี 5) เป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำที่ล่วงเกิน วิพากษ์
วิจารณ์ ซักถาม หรือขอปรึกษาหารือ ขอให้คำแนะนำต่าง ๆ ได้ (วจนกขโม) 6) สามารถถ่วง
ชี้แจงเรื่องที่ลึกซึ้ง หรือเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจอย่าง ถูกต้อง และตรงประเด็นได้
(คัมภีร์ภู จะ กะถัง กัตตา) 7) ไม่ชักนำไปในอฐานะ (โน จัญฐาเน นโยชะเย) คือ ไม่ชักจูงไปใน
ทางเสื่อม (อบายมุข) หรือไปในทางที่เหลวไหลไร้สาระหรือที่เป็นโทษ เป็นความทุกข์เดือดร้อน
ทำให้ท่านได้รับรางวัล ครูสุคดี ปี 2563 และ รางวัลครูคุณธรรม ปี 2560 จากคุรุสภา

3.1.3 ผู้บริหารจัดการศึกษาโดยยึดแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนา
คุณภาพนักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนเป็นที่ยอมรับ

ผู้อำนวยการโรงเรียนจัดการศึกษาโดยยึดแผนพัฒนาการศึกษาที่จัดทำขึ้น
โดยมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับนโยบายและถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย โดยมีนวัตกรรมทาง
การศึกษาในรูปแบบ GLISS+ (กลิส พลัส) โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. ยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

3. พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนตาม
มาตรฐานการศึกษากำหนดนวัตกรรมนี้ดำเนินการโดยการขับเคลื่อนภายใต้วงจรการบริหาร
คุณภาพ PDCA เป็นสำคัญเพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ศักยภาพการ
เรียนรู้ของนักเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและการขยายผลเชิงรุกและเชิงรับ ซึ่งได้
กำหนดค่าตัวชี้วัดความสำเร็จของนวัตกรรมตั้งแต่เสาที่ 1 จนถึงเสาที่ 5 สู่ความสำเร็จเพื่อการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระที่สูงขึ้น มีผลการทดสอบ
ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่สูงขึ้นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ
ที่ผ่านตามเกณฑ์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
กำหนด

3.1.4 ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย สามารถบริหารและจัดการสถานศึกษา
ให้มีผลงานโดดเด่น เป็นที่ประจักษ์ชัด

ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นบุคคลที่ให้เกียรติและเคารพสิทธิผู้อื่น โดยมีความ
เชื่อว่าทุกคนเป็นบุคคลที่ดี มีความรู้ความสามารถ ทำงานด้วยความตั้งใจและทุ่มเท ดังนั้นจึง
ทำงานกันเป็นทีมทั้งตามระเบียบกฎหมายและความรับผิดชอบร่วมกัน มีการวางแผนการทำงาน
รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มอบหมายภารกิจ ดำเนินการ กำกับ
ติดตามจนงานเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ผู้ปกครองพึงพอใจและยินดีให้ความร่วมมือในการ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความรัก
ความสามัคคีกันมากขึ้น

3.1.5 ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการ
พัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง บุคลากรมีความพึงพอใจ

ผู้อำนวยการโรงเรียนได้ดำเนินการสนับสนุนบุคลากรให้เกิดขวัญและกำลังใจ
ในการปฏิบัติงานด้วยการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในงานจนเกิดผลสำเร็จ ให้การยกย่องชื่นชมด้วย
วาจา ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของบุคลากร เช่น วันสำคัญหรือโอกาสพิเศษ
ให้ข้อเสนอแนะที่ดี ในการดำเนินชีวิต เพื่อความไม่ประมาท ให้โอกาสกับบุคลากรทุกคนเพื่อ
สนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้า ให้ความยุติธรรมกับบุคลากรทุกคน ถือว่าทุกคนเป็นครอบครัว
เดียวกัน และรางวัลจากการปฏิบัติงานจนเกิดผลสำเร็จตามสมควร

3.2 การพัฒนาองค์กร

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา มีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการ
ประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายในการจัดการศึกษา ศักยภาพของสถานศึกษา และ
ความต้องการของท้องถิ่น มียุทธวิธีการพัฒนาที่ชัดเจน จัดลำดับกิจกรรมการปฏิบัติงานเป็นเหตุ

เป็นผล จัดช่วงเวลาที่เหมาะสมและมีผู้รับผิดชอบชัดเจน และมีการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบครบทุกกิจกรรม มีการนิเทศติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามแผนการนิเทศ และมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทุกกลุ่มเป้าหมาย

3.2.1 สถานศึกษามีระบบพัฒนาองค์กรและจัดทำแผนเพื่อใช้พัฒนาการเปลี่ยนแปลงองค์กรให้เกิดประสิทธิผลสู่ความเป็นเลิศโดยทุกภาคส่วนได้ร่วมคิดและร่วมดำเนินการอย่างชัดเจน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อรับประกันให้ผู้ปกครองและสังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงตามความมุ่งหวังของผู้ปกครองและสังคม โดยแบ่งเป็น 2 ระบบคือ การประกันคุณภาพภายในดำเนินการโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแล และการประกันคุณภาพภายนอกดำเนินการโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการตามหลักการของวงจรคุณภาพเดมมิงหรือ PDCA ส่งผลให้โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและได้รับรางวัล IQA AWARD ประจำปี 2561 และรางวัล อื่น ๆ อีกหลายรางวัล

3.2.2 สถานศึกษาพัฒนาระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ดูแลนักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน

โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องด้วยการศึกษาและพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องให้มีความเชี่ยวชาญเพื่อการทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสานเครือข่ายสหวิชาชีพในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องได้กำกับติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยเหลือแนะนำให้การทำงานระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ทัวถึงและรอบคอบ

3.2.3 สถานศึกษาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม เพื่อพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน เป็นรูปธรรมชัดเจน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมขึ้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนตำบลบ้านเหล่าซึ่งเป็นชุมชนที่ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนได้รับรางวัลหมู่บ้าน

ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตักบาตรทำบุญใน วันพระ กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังได้เข้าร่วมบุญประเพณีงานวันสำคัญกับชุมชน ซึ่งทุกกิจกรรมของโรงเรียน และชุมชน จะมีคณะครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในงาน ทำให้ทุกคนในชุมชนเกิดความรัก ความสามัคคี เกิดความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน

3.2.4 สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมสวยงาม อาคารสถานที่ทุกแห่งมีความ สะอาด และมีระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ดำเนินการออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมและ บรรยากาศภายในห้องเรียน อาคารเรียนและอาคารประกอบรวมทั้งสิ่งก่อสร้าง และบริเวณ โรงเรียนให้มีความสะอาด ปลอดภัย และพร้อมใช้งาน ซึ่งอาศัยความร่วมมือจากชุมชนด้วย เช่น ตัดกิ่งไม้ ตัดหญ้า และร่วมมือจัดทำและตกแต่งสวนหย่อมให้บรรยากาศแวดล้อม น่าอยู่ น่าเรียน จนได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบน่าอยู่น่าเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา

3.2.5 สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการถูกสุขลักษณะ มีความมั่นคง แข็งแรง อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีปริมาณเพียงพอพร้อมใช้

โรงเรียนได้ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาความสะอาดให้กับ นักเรียนเพื่อสร้างความรับผิดชอบการทำงานให้กับนักเรียน และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้คุณครูได้เป็นแบบอย่างในการทำงานโดยใช้กิจกรรม 5 ส เข้ามาบริหารจัดการ ห้องเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเอื้อต่อการเรียนรู้

3.2.6 สถานศึกษามีการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ครู กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษากับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายพึงพอใจ

โรงเรียนจัดการเรียนการสอนแบบให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นการตั้ง คำถามเพื่อการคิดวิเคราะห์เป็น ครูเป็นเพียงผู้อำนวยการความสะอาดโดยพยายามกระตุ้นนักเรียนได้ แสดงออกให้มากที่สุด และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ฝึกการอยู่ร่วมกัน จัดกลุ่มทำกิจกรรม แบ่งบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่ม และหมุนเวียนให้ทุกคนมีโอกาสได้ ทำงานในหลากหลายหน้าที่ ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาสมอง (Head) ทักษะฝีมือ (Hand) และจิตใจที่เข้มแข็ง (Heart) ทำให้นักเรียนมีความพร้อมและสามารถปรับตัวในการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นได้

3.3 เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

3.3.1 สถานศึกษาดำเนินการจัดการจัดหาและหรือผลิตเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเพื่อการบริหารและการจัดการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดครบทุกกลุ่มงาน

โรงเรียนได้ดำเนินการจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โดยได้จัดหาคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ให้กับนักเรียนจำนวน 20 เครื่องจากการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน และจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับครูและผู้บริหารเพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานและการบริหารงานครบทุกกลุ่มงาน และจัดวางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเชื่อมต่อกับเครือข่ายออนไลน์ ในการพัฒนางานการผลิตสื่อต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.3.2 สถานศึกษาจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนรวมทั้งการบริหารและการจัดการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดได้ทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนได้ดำเนินการจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมในระดับเขต และหน่วยงานอื่น ๆ

3.3.3 สถานศึกษากำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

โรงเรียนจัดให้มีกระบวนการนิเทศภายในและกำกับติดตามรวมทั้งประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนางานตามปฏิทินซึ่งครูทุกคนจะได้รับการนิเทศอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.3.4 สถานศึกษามีระบบการดูแลบำรุงรักษาเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนได้ดำเนินการบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและใช้อุปกรณ์อย่างคุ้มค่า

3.4 ระบบการประกันคุณภาพภายใน

3.4.1 สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนโดยรวม มีขั้นตอนและเป็นไปได้ในการปฏิบัติ มีรูปแบบที่ชัดเจนโดดเด่น เป็นต้นแบบให้สถานศึกษาแห่งอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกันนำไปปรับใช้ได้

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาดำเนินการให้มีระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีรูปแบบ

การพัฒนางานโดยใช้ GLISS model เป็นกระบวนการทำงานที่ประสบผลสำเร็จของโรงเรียนและกลุ่มงานวิชาการได้นำไปประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ GLISS+ (กลิส พลัส) จนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นผล NT และ O-NET สูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระ

3.4.2 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

โรงเรียนได้ดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งภาคีเครือข่ายภายนอก เช่น อบต.เหล่าพัฒนา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ตำรวจ หน่วยงานระดับสำนักงานเขต อำเภอ และจังหวัด

3.4.3 พ่อแม่ผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ได้ทำการเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีหมู่บ้านในเขตบริการ คือ บ้านเหล่าพัฒนา และยังมีนอกเขตบริการที่ส่งลูกหลานมาเรียนด้วย คือ บ้านหนองดุดและบ้านดอนศาลา จำนวน 32 คน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน มีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและจัดการด้านการเรียนการสอน การดูแลรักษาสุขภาพทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ จนโรงเรียนได้รับรางวัล

3.4.5 ระบบข้อมูลและสารสนเทศ

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างครอบคลุมการใช้งานทุกด้าน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนรู้ ซึ่งมีการบริหารจัดการด้านข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) ข้อมูลรายบุคคลนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียน (SET) โปรแกรมการบริหารจัดการผลการเรียน (School MIS) ระบบบริหารจัดการสถานศึกษา (EMISS) ข้อมูลบุคลากร/ข้อมูลทั่วไปสถานศึกษา/ ข้อมูลทั่วไปสถานศึกษา/ ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลสิ่งก่อสร้างสถานศึกษา (B-OBEC/M-OBEC) ข้อมูลการรายงานผลการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา (NISPA)

ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนามุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวย

ในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

4.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรรวมทั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งข้อมูลผลการวิเคราะห์นักเรียน ความเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญส่งเสริมความสามารถในการอ่านเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ มีการมอบหมายงานที่หลากหลายและสร้างสรรค์ ทั้งงานรายบุคคล และงานกลุ่ม มีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลรวมถึงการใช้สื่อได้ สอดคล้องกับเป้าหมายและจุดเน้นที่สถานศึกษากำหนด

4.1.1 ครูออกแบบการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล ศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยเน้นความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา จัดทำ ข้อมูล นักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบด้วยข้อมูล ความต้องการ ความถนัดและความสนใจ ข้อมูลผลการเรียน ข้อมูลด้านพฤติกรรม และได้นำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ประกอบการตัดสินใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะกับนักเรียนรายบุคคล ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลติดตาม และพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้ครบถ้วนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ในปี 2560-2563

ผลการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2560-2563 ส่งผลให้ครูได้ศึกษาวิเคราะห์ นักเรียนรายบุคคลและติดตามพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้ครบถ้วนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4.1.2 ครูกำหนดเป้าหมาย ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานตัวชี้วัดจุดเน้นของหลักสูตร และตามความต้องการจำเป็นของนักเรียน

ผลการดำเนินงาน จากการทำที่โรงเรียนได้ดำเนินการกำหนดเป้าหมายและมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้วยทักษะ และกระบวนการต่าง ๆ ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทีออกแบบและใช้แล้ว บังเกิดผลต่อผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ในรายวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงกว่าระดับชาติ 4 ปีซ้อนในปี 2560-2563

4.1.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่ออกแบบ

ผลการดำเนินงาน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูใช้แล้วบังเกิดผลต่อผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ในรายวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงกว่าระดับชาติ 4 ปีซ้อนคือปี 2560-2563

4.1.4 ครูวัดและประเมินผลการเรียนอย่างมีคุณภาพ เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน และผู้ปกครอง

ผลการดำเนินงาน โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการลงมือปฏิบัติจริงครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมและอบรมคุณธรรมจริยธรรม จากการทำนงานส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4.1.5 ครูใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ตามธรรมชาติวิชา และเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน

ผลการดำเนินงาน จากการทำนงานในปี 2560-2563 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ระดับคุณภาพดีมาก ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ด้านที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การลงมือปฏิบัติจริง การแสดงบทบาทสมมุติทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียน และเรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถยกระดับคุณภาพของผู้เรียนจนได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมายทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับชาติตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาและส่งผลให้ครูได้รับรางวัลสูงสุดระดับชาติอาทิเช่น รางวัลครูดีในดวงใจ รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ชนะเลิศ ด้านวิชาการยอดเยี่ยม รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ชนะเลิศด้านบริหารจัดการยอดเยี่ยม ให้โรงเรียนได้รับรางวัลระดับชาติเช่น รางวัล IQA AWARD สถานศึกษามีคุณภาพระบบกลไก การบริหารจัดการ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการยกระดับคุณภาพยอดเยี่ยม รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ชนะเลิศ ด้านบริหารจัดการยอดเยี่ยม ประเภทสถานศึกษาขนาดกลาง

4.2 การจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง เน้นกระบวนการการกลุ่ม สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ และแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบ

ของระบบสหกรณ์การผลิตได้แก่ การทำปุ๋ยหมัก การเพาะเห็ด การผลิตงานจักสานกก การเลี้ยงปลาจุกและกบ

4.2.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจลึกซึ้งในวิชาที่สอน และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้ของครูด้วยนวัตกรรม I – USE Model โดยให้ครอบคลุมตามกระบวนการการเรียนรู้ ส่งผลให้ครูมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

4.2.2 ครูให้เวลานักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทำงานเป็นกลุ่มอภิปราย และนำเสนอผลงานโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

ผลการดำเนินงาน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีมาก มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ซึ่งการค้นคว้างานจากอินเทอร์เน็ตผู้เรียนจะให้ความสนใจมากที่สุด เรียนรู้อย่างคุ้มค่าและมีความสุข

4.2.3 ครูให้เวลานักเรียนได้คิด ได้ตอบปัญหา แก้ไขปัญหาได้สะท้อนความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เรียน ได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลการดำเนินงาน ครูได้ทบทวนความรู้ จากที่ได้เรียนมาทำให้ผู้เรียนเข้าใจเพิ่มขึ้น มีการแข่งขันกันตอบคำถามทำให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างสนุกสนาน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

4.2.4 ครูกระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของตนเอง และใส่ใจใฝ่เรียนรู้อดทนต่อการแสวงหาคำตอบ

ผลการดำเนินงาน จากการทำครูได้ให้กำลังใจแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียน พัฒนาตนเอง มีการแข่งขันกันระหว่างเพื่อนร่วมห้อง ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี 2560-2563

4.2.5 ครูจัดกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และปลูกฝังให้นักเรียนยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น

ผลการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมแบบทุกคนมีส่วนร่วมเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตัวเอง ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูประสบความสำเร็จ ผู้เรียนได้เรียนรู้ ยอมรับ ความสามารถของเพื่อนและของตนเอง ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวิชา กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมแนะแนวศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.2.6 ครูบูรณาการการเรียนรู้วิชาที่ตนเองสอนกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เพิ่มขึ้นแต่ใช้เวลาอันน้อยลง

ผลการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างดีเยี่ยม และเป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างแท้จริง และโรงเรียนได้รับเกียรติให้ไปจัดนิทรรศการและจำหน่ายสินค้าฝีมือผู้เรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับประเทศ อีกทั้งโรงเรียนได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย เช่น รางวัลเศรษฐกิจพอเพียง รางวัลต้นแบบสหกรณ์โรงเรียน

4.2.7 ครูจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน เพิ่มพูนศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ผลการดำเนินงาน จากการที่ครูได้ดำเนินการสอนซ่อมเสริมผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ครูและผู้เรียนได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย จากการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาการ ในปี 2560-2563 เช่น รางวัลเหรียญทอง การแข่งขัน กิจกรรม เพลงคุณธรรม ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ระดับชาติ

4.2.8 ครูจัดการชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนสนใจเรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนและตั้งใจเรียน

ผลการดำเนินงาน จากการดำเนินงานปีการศึกษา 2560-2563 ครูได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนเป็นรายบุคคล ไว้เป็นปัจจุบันมีข้อมูลความต้องการ ความถนัด และความสนใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามศักยภาพ และความถนัดของแต่ละคน สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงขึ้น และมีผลงานเผยแพร่สู่สาธารณชนได้อย่างภาคภูมิใจ ส่งผลให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และบุคคลภายนอก ชื่นชม และภาคภูมิใจ

4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.3.1 ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนและให้นักเรียนมีการประเมินตนเอง

ผลการดำเนินงาน จากการที่ครูให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ประเมินตอบแบบสอบถามความพึงพอใจครูนำไปปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งผลให้ผู้เรียนมุ่งมั่นที่จะทำงานและเรียนรู้เพิ่มขึ้น

4.3.2 ครูวัดและประเมินผลนักเรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลายสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของรายวิชาที่สอน

ผลการดำเนินงาน จากการดำเนินการประเมินของครูด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ส่งผลให้ครูนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนได้เพิ่มขึ้น

4.3.3 ครูตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียนและประเมินเมื่อจบบทเรียนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ผลการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนของครูได้จัดครบตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้ ทำให้ครูผู้สอนได้ทราบพัฒนาการของผู้เรียนและประสิทธิภาพการสอนขอครู มีการปรับปรุงวิธีการสอนด้วยเครื่องมือที่หลากหลายส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น เห็นความสำคัญของการเรียนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับ

4.3.4 ครูนำข้อมูลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้อของนักเรียน

ผลการดำเนินงาน เมื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา และแก้ไขให้ดีขึ้น ส่งผลให้ผลการทดสอบทางการศึกษา NT , O – NET สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นในปี 2560-2563

4.3.5 ครูตัดสินผลการเรียนของนักเรียนตามระเบียบที่กำหนด ใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งมีเกณฑ์อธิบายระดับผลการเรียนชัดเจน

ผลการดำเนินงาน จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู นำไปสู่วิธีการสอนที่หลากหลาย การวัด และประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ DMC มาใช้ในงานระบบข้อมูลของผู้เรียน และโปรแกรม School Mis มาใช้ในการวัดผลประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดทำเครื่องมือวัดประเมินผลที่ตรงตามตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายประเมินค่าความสามารถ ครอบคลุมพฤติกรรมนักเรียนทุกด้าน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนทุกคนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ดี และดีเยี่ยม ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนทุกคน อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ดี และดีเยี่ยม

4.4 การนำผลการประเมินไปใช้

4.4.1 ครูวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินของนักเรียน แสดงแนวโน้มพัฒนาการของนักเรียนเพิ่มรายคนและรายกลุ่ม

ผลการดำเนินงาน ครูนำผลการประเมินของผู้เรียนมาปรับปรุงพัฒนา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในปีการศึกษา 2560-2563 ทุกรายวิชาสูงขึ้นตามลำดับ

4.4.2 ครูได้นำผลการวิเคราะห์ไปปรับแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงาน ครูประจำวิชาได้รับรู้ประสิทธิภาพการสอนของตนเอง และนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนของตนเอง ครูโน้มน้ำหนักให้ผู้เรียน เกิดความกระตือรือร้นอยากจะพัฒนาการเรียนรู้อของตนเองให้ดีขึ้นในปีการศึกษาต่อไป

4.4.3 ครูได้แจ้งผลการประเมินของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ มีการรายงาน ความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลทุกระดับชั้น นักเรียนใช้ข้อมูลปรับปรุงการเรียนรู้อของตนเอง ได้ตามความสามารถศักยภาพของตนเอง

ผลการดำเนินงาน ครูประจำวิชาได้รับรู้ประสิทธิภาพการสอนของ ตนเองและนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนของตน ครูโน้มน้ำหนักให้ผู้เรียน เกิดความกระตือรือร้นอยากจะพัฒนาการเรียนรู้อของตนเองให้ดีขึ้นในปีการศึกษาต่อไป

4.4.4 ครูรายงานผลการเรียนและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง

ผลการดำเนินงาน การรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบตามแนวทางวิธีการและรูปแบบการรายงานที่โรงเรียนกำหนด ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระบบรายงานผลการเรียนขอโรงเรียนและจากรางวัลต่าง ๆ ที่โรงเรียน ครู และผู้เรียนได้รับทำให้ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับชาติ ส่งผลให้ผู้ปกครอง เชื่อมั่นและไว้วางใจต่อครูและโรงเรียน

ด้านที่ 5 ความดีเด่นของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา ได้ดำเนินการประชุมบุคลากรในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อ ร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวิสัยทัศน์ และจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (แผนกลยุทธ์) ของโรงเรียนทุก ๆ 4 ปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปีการศึกษา 2560-2563 โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “องค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน และดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีโครงการกิจกรรมเด่นได้รับรางวัล ระดับประเทศ จำนวน 3 โครงการ คือ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศ ทาง และโครงการพัฒนาบุคลากร โดยโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการได้ใช้กิจกรรมที่ หลากหลายเพื่อสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการดังนี้ กิจกรรม English For You กิจกรรม ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กิจกรรมบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ กิจกรรมวิจัยในชั้น

เรียน กิจกรรมสอนซ่อมเสริม กิจกรรมทะเบียนและวัดผล กิจกรรมแนะแนวและระบบดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทาง
 กีฬา กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน กิจกรรมส่งเสริม
 การคัดลายมือ กิจกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมโรงเรียนกับชุมชน กิจกรรมทัศน
 ศึกษาและดูงาน กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพท้องถิ่นในสถานศึกษา กิจกรรม
 ห้องสมุด กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมอาหารกลางวัน กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ
 กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมพัฒนาระบบการเงิน บัญชีและพัสดุ และกิจกรรมพัฒนางานธุรการ
 และสารสนเทศ

5.1 โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา

5.1.1 โครงการ/กิจกรรมดีเด่น 3 โครงการมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมาย
 และจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ
 หรือสนับสนุน

โรงเรียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดให้แต่ละฝ่ายงาน และ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประชุมจัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนกล
 ยุทธ์ รวมทั้งจุดเน้นและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยโครงการในปีการศึกษา 2560-
 2563 ได้เน้นโครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และ
 โครงการพัฒนาบุคลากร และกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีและมีทักษะ และ
 สมรรถนะในศตวรรษที่ 21

5.1.2 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนปฏิบัติงานที่รับผิดชอบด้วยความเต็มใจ ทุกคน
 รับรู้ เข้าใจเป้าหมาย และมุ่งดำเนินการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

ในการดำเนินงานในทุกโครงการของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาดำเนินการ
 อย่างเป็นระบบในกรอบการทำงาน 4 ขั้นตอนของวงจรเดมมิ่ง ได้แก่ การวางแผน(P) การลงมือ
 ปฏิบัติ (D) การตรวจสอบและประเมินผล (C) และ การรายงานผลและพัฒนาต่อยอด(A)

5.1.3 ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนรอบ
 ด้านโดยรวม

ตาราง 16 สถานศึกษาได้รับรางวัล/ยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

ปีการศึกษา	ชื่อผลงาน/กิจกรรม หรือการปฏิบัติที่ได้รับการยกย่อง	หน่วยงาน	วันที่ได้รับ
2563	รางวัลโรงเรียนพระราชทาน ในโครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา ขนาดเล็ก ประจำปีการศึกษา 2563	กระทรวง ศึกษาธิการ	ปีการศึกษา 2563
2563	รางวัลสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพประจำปี 2563 ระดับยอดเยี่ยม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	สพป.นครพนม เขต 2	23 ส.ค. 2563
2563	รางวัลเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 และดำเนินการตามจุดเน้น “โรงเรียนโมเดิร์นระดับดีเยี่ยม อันดับ 1	สพป.นครพนม เขต 2	11 ก.ค. 2563
2562	รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ประจำปีการศึกษา 2562 ชนะเลิศเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยมประเภทประถมศึกษาขนาดกลาง ด้านบริหารจัดการ	คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน	13 ส.ค. 2563
2562	ชนะเลิศกีฬาเซปักตะกร้อหญิง ระดับประถมศึกษา การแข่งขันกีฬานักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ณ อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม	สพป.นครพนม เขต 2	15 ม.ค. 2563

ตาราง 16 สถานศึกษาได้รับรางวัล/ยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป (ต่อ)

ปีการศึกษา	ชื่อผลงาน/กิจกรรม หรือการปฏิบัติที่ได้รับการยกย่อง	หน่วยงาน	วันที่ได้รับ
2561	รางวัลคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARD) ประจำปีการศึกษา 2562 รองชนะเลิศระดับเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยมด้านการบริหารจัดการ ประเภทสถานศึกษาขนาดกลาง ด้านบริหารจัดการ	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	26 เม.ย.2562
2561	รางวัล IQA AWARD เป็นสถานศึกษาที่มีระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพ ระดับยอดเยี่ยม ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	-
2561	โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนามีผลคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมระดับประเทศ	สำนักงาน ศึกษาธิการ จังหวัด นครพนม	2 ส.ค. 2562
2560	รางวัลโครงการ “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย” ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนสุราษสุดาฯสยามบรมราชกุมารี โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานกิจกรรมวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยปี 2560-2562	มูลนิธิสมเด็จพระเทพ รัตนสุราษสุดา	-

5. บุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัล/ยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ

ตาราง 17 ประเภท : ผู้อำนวยการโรงเรียน

ปีการศึกษา	ครูผู้ฝึกสอน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
2563	นางคำปิ่น ทีสุกะ	นางคำปิ่น ทีสุกะ พัฒนาสถานศึกษา จนได้รับรางวัลพระราชทาน โครงการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2563		รางวัล ครูสุดดี ประเภทวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2562		รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) รองชนะเลิศอันดับที่ 2 ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับประถมศึกษาขนาดกลาง ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2561		นางคำปิ่น ทีสุกะ เป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สถานศึกษาต้นแบบรางวัล IQA AWARD ภายใต้งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการ และเทคโนโลยีของนักเรียน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 18 ประเภท : ครูผู้สอน

ปี การศึกษา	ครูผู้ฝึกสอน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัล ที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบ รางวัล
2562	1. นางวิไลลักษณ์ ร่มรุกษ์	รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ระดับประถมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านบริหารจัดการ ครั้งที่ 9 ชนะเลิศอันดับที่ 1	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
2562		รางวัลครูดีในดวงใจ ครั้งที่ 17	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
2561		รางวัลคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARD) ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ระดับประถมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านบริหารจัดการ ครั้งที่ 8 ชนะเลิศอันดับที่ 1	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
2562		กิจกรรมการแข่งขันพูด ภาษาอังกฤษ (Impromptu Speech) ป.4-6 ระดับเหรียญ ทอง	สพป.นครพนม เขต 2
2562		กิจกรรมการแข่งขันพูด ภาษาอังกฤษ (Impromptu Speech) ป.1-3 ระดับเหรียญทอง	สพป.นครพนม เขต 2
2562		กิจกรรมการแข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) ป.4-6 ระดับเหรียญทอง	สพป.นครพนม เขต 2

ตาราง 18 (ต่อ)

ปี การศึกษา	ครูผู้ฝึกสอน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัล ที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบ รางวัล
2562		กิจกรรมการแข่งขันการผูกเงื่อน เดินทรงตัวและโยนบอล ป.1-3 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1	สพป.นครพนม เขต 2
2562	2. นางรุ่งทิวา คำชนะ	กิจกรรมการประกวดเพลงคุณธรรม ป.1 - 3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 69 ระดับเหรียญทอง	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน
2562		กิจกรรมการประกวดเพลงคุณธรรม ป.4 - 6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 69 ระดับเหรียญทอง	- สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน
2562		กิจกรรมการแข่งขันประดิษฐ์ของใช้ จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ป.4-6 ระดับเหรียญทอง	สพป.นครพนม เขต 2
2562		กิจกรรมการแข่งขันคัดลายมือ สื่อภาษาไทย ป.4 - 6 ระดับเหรียญทอง	สพป.นครพนม เขต 2
2562		กิจกรรมการแข่งขันเรียงร้อยถ้อย ความ (การเขียนเรื่องจากภาพ) ป.1 - 3 ระดับเหรียญทองแดง	สพป.นครพนม เขต 2
2562	3. น.ส.พนิดา วงศ์ล้ำม	กิจกรรมการประกวดเพลงคุณธรรม ป.1 - 3 งานศิลปหัตถกรรม นักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 69 ระดับเหรียญทอง	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน
		รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข เนื่องในวัน ครูแห่งชาติ	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน

ตาราง 18 (ต่อ)

ปี การศึกษา	ครูผู้ฝึกสอน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัล ที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบ รางวัล
2562		กิจกรรมการแข่งขันต่อสมการ คณิตศาสตร์(เอแม็ท) ป.1 - 6 ระดับเหรียญทอง	สพป.นครพนม เขต 2
2562		กิจกรรมการประกวด เพลงคุณธรรม ป.4-6 ระดับเหรียญทอง	สพป.นครพนม เขต 2
2562	4. น.ส.ศรีสมร ตกพันธ์	กีฬาเซปักตะกร้อหญิง ระดับประถมศึกษา การแข่งขัน กีฬานักเรียนระดับเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 รางวัลชนะเลิศ	สพป.นครพนม เขต 2
2562		กีฬาเลย์บอลหญิง ระดับประถมศึกษา การแข่งขัน กีฬานักเรียน รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1	สพป.นครพนม เขต 2
2562	5. นางสาวพัชริดา หวานคำ	กิจกรรมการแข่งขันต่อสมการ คณิตศาสตร์ (เอแม็ท) ป.1 - 6 ระดับเหรียญทอง	สพป.นครพนม เขต 2

ตาราง 19 ประเภท : นักเรียน

ปีการศึกษา	ชื่อนักเรียน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
2562	1. ด.ญ.เบญจวรรณ จันทร์รุ่งเรือง 2. ด.ญ.เมธาพร ปากสีม 3. ด.ญ.พลอยนภัทร ประดับศรี 4. ด.ญ.ฐิยาภรณ์ สิทธิระบุตร 5. ด.ญ.จิราภรณ์ ต่างเกษิ	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการประกวดเพลง คุณธรรม ระดับชั้น ป.1-ป.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 69 ณ จังหวัดศรีสะเกษ	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน
2562	1. ด.ญ.ยลรดี ต่างเกษิ 2. ด.ญ.ธัญวรัตน์ ชาตศิกรณ์ 3. ด.ช.อดิเทพ ตกพันธ์ 4. ด.ญ.ศิริลดา วรวงปา 5. ด.ญ.วริรัตน์ พันธูกา	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรม การประกวดเพลงคุณธรรม ระดับชั้น ป.4-ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป. นครพนม เขต 2
2562	ด.ญ.ณัฐนิชา ปาข้างสูง	รางวัลเหรียญทองยอดเยี่ยม อันดับ 1 กิจกรรมการคัด ลายมือสือภาษาไทย ระดับชั้น ป.1-ป.3 งานศิลปหัตถกรรม นักเรียน ครั้งที่ 69	สพป. นครพนม เขต 2
2562	1. ด.ญ.สุพิชฌาย์ คำชนะ 2. ด.ญ.อารีรัตน์ ร่มโพธิ์ภักดิ์	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันต่อสมการ คณิตศาสตร์ (เอแม็ท) ระดับชั้น ป.1-ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป. นครพนม เขต 2
2562	ด.ญ.ธัญวรัตน์ ชาตศิกรณ์	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรม การแข่งขันศิลป์สร้างสรรค์ ระดับชั้น ป.4 - ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป. นครพนม เขต 2

ตาราง 19 (ต่อ)

ปีการศึกษา	ชื่อนักเรียน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
2562	ด.ญ.ศิริพัชยา อ่อนรมหอม	รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 2 ระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันพูดภาษาอังกฤษ (Impromptu Speech) ระดับชั้น ป.1 - ป.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2
2562	ด.ญ.เกวลิณ ฉลาดล้ำ	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรม การแข่งขันพูดภาษาอังกฤษ (Impromptu Speech) ระดับชั้น ป.4 - ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2
2562	ด.ญ.อภิสร ตกพันธ์	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรม การแข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) ระดับชั้น ป.4 - ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2
2562	1. ด.ญ.วรรณิภา จันทมูล 2. ด.ช.จารุเดช จันทรุ่งเรือง 3. ด.ช.ณัฐภาส คำชนะ 4. ด.ช.ระพีพัฒน์ พันธูกาง	รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1 ระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันการเล่านิทานประเภทนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้น ป.1-ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2

ตาราง 19 (ต่อ)

ปี การศึกษา	ชื่อนักเรียน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัล ที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบ รางวัล
2562	ด.ช.จากรุเดช จันทรรุ่งเรือง	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรม การแข่งขันประดิษฐ์ ของใช้จากวัสดุธรรมชาติใน ท้องถิ่น ระดับชั้น ป.4-ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2
2562	ด.ช.ณรงค์ฤทธิ์ ติฎ ด.ญ.นพรัตน์ โคตรมิตร ด.ช.ลัทธพล สุวมาตร์	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน ระดับปฐมวัย งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2
2562	ด.ช.จิรพัฒน์ พันธูกาง	รางวัลระดับเหรียญทองแดง กิจกรรมการแข่งขันเรียงร้อย ถ้อยความ (การเขียนเรื่องจาก ภาพ) ระดับชั้น ป.1 - ป.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2
2562	ด.ญ.วิลาสินี อุพันศรี	รางวัลเข้าร่วม กิจกรรม การแข่งขันอัจฉริยภาพ ทางคณิตศาสตร์ ระดับชั้น ป.4 - ป.6 งานศิลปหัตถกรรม นักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2

ตาราง 19 (ต่อ)

ปีการศึกษา	ชื่อนักเรียน	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ	หน่วยงานที่มอบรางวัล
2562	ด.ญ.อภิสร ตกพันธ์	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) ระดับชั้น ป.4 - ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2
2562	เด็กหญิงวรรณิภา จันทรมูล	รางวัลระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันการเล่านิทาน ประเภทนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้น ป.1 - ป.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69	สพป.นครพนม เขต 2

5.1.4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานด้วยวิธีการที่หลากหลายและสร้างสรรค์
ครอบคลุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานโรงเรียน ครู นักเรียน
ถึงทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ผ่านทางเว็บไซต์ Facebook E-mail ข่าว
สื่อ ICT วารสารโรงเรียน แผ่นพับ เสียงตามสายในโรงเรียน การแสดงนิทรรศการผลงาน

**ตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของ
โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม
เขต 2**

ผลการประเมินความพึงพอใจการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน
โดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ดังนี้

ตาราง 20 แสดงจำนวนร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบประเมิน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	0.76
ครู	15	11.45
คณะกรรมการสถานศึกษา	7	5.34
ผู้ปกครองนักเรียน	54	41.22
นักเรียน	54	41.22
รวม	131	100

จากตาราง 19 มีผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 131 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.76 ครู 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.45 คณะกรรมการสถานศึกษา 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.34 ผู้ปกครองนักเรียน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 41.22 และนักเรียน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 41.22

ตาราง 21 การประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

ที่	รายการ	μ	σ	ระดับ
ด้านบริบท				
1	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนงานอย่างเป็นระบบ	4.94	0.25	มากที่สุด
2	โรงเรียนได้มีการบริหารจัดการโดยใช้รูปแบบ GLISS+ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.90	0.30	มากที่สุด
3	โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตรงตามนโยบายและความต้องการของชุมชน	4.87	0.38	มากที่สุด
ด้านปัจจัยนำเข้า				
4	โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS+	4.67	0.49	มากที่สุด
5	โรงเรียนสนับสนุนให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการดำเนินงาน	4.88	0.33	มากที่สุด

ตาราง 21 การประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 สู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา (ต่อ)

ที่	รายการ	μ	σ	ระดับ
6	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอในการดำเนินงาน	4.96	0.20	มากที่สุด
7	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.93	0.26	มากที่สุด
8	ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการทำงาน	4.81	0.53	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ				
9	เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน	4.81	0.53	มากที่สุด
10	มีแผนนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	4.73	0.54	มากที่สุด
11	ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการเรียน	4.74	0.49	มากที่สุด
12	ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.87	0.38	มากที่สุด
ด้านผลผลิต				
13	นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด	4.83	0.41	มากที่สุด
14	ผู้บริหารและครูมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์	4.95	0.23	มากที่สุด
15	โรงเรียนมีชื่อเสียงและได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ปกครอง	4.89	0.34	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.86	0.10	มากที่สุด

จากตาราง 21 การประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อการพัฒนา
 คุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
 โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับ
 มากที่สุดทุกข้อ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 นั้น ผู้รายงานสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2. กลุ่มเป้าหมาย

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานโดยใช้โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาเป็นหน่วยข้อมูล โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้ข้อมูลและตอบ

แบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 131 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา จำนวน 16 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (เป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการตอบแบบสอบถามได้ดี และมีความสมบูรณ์) จำนวน 54 คน คณะกรรมการสถานศึกษา (ไม่รวมผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้แทนครู) จำนวน 7 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน (ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) จำนวน 54 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยใช้รูปแบบ GLISS ได้แก่ แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS แบบรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ GLISS ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 39 ข้อ
2. แบบรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ตอนที่ 2 รายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละด้าน ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงาน ตอนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ
3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจ ตอนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

4. สรุปผล

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ได้มาจากการทำวิจัยของผู้รายงาน ซึ่งผ่านขั้นตอนการศึกษาตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา จนได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งผู้รายงานได้นำ

รูปแบบดังกล่าวมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน ซึ่งได้สรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผลการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS พบว่า มีโครงการเด่นที่ใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบ GLISS ทั้งหมด 3 โครงการ ได้แก่ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และโครงการพัฒนาบุคลากร โดยมี 6 กิจกรรมสนับสนุน ดังนี้

1.1 ผลการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.1 ผลที่เกิดกับผู้เรียน

- 1) นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน คิดเป็นร้อยละ 90
- 2) นักเรียนได้ตระหนักถึงการออมและใช้เงินอย่างถูกวิธี คิดเป็นร้อยละ 90
- 3) นักเรียนมีความตระหนักว่าการออมเป็นการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 95
- 4) นักเรียนมีเงินออมทั้งหมด 689,495 บาท
- 5) นักเรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมการทำงานร่วมกัน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 100
- 6) นักเรียนนำความรู้และทักษะกระบวนการทำงานไปประยุกต์ในชีวิตจริงตามหลักการของสหกรณ์ ร้อยละ 95
- 7) นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมสหกรณ์และสามารถนำแนวคิดหลักการ และวิธีการสหกรณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและขยายผลสู่ชุมชน
- 8) นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะในงานฝีมือหัตถกรรมจากก การเลี้ยงปลาตุก การเลี้ยงกบ และการทำปุ๋ยหมัก
- 9) นักเรียนทุกคนได้ฝึกความเป็นผู้ให้ใฝ่บริการหรือมีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- 10) นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงานในทุกขั้นตอน
- 11) นักเรียนทุกคนได้ฝึกให้มีการวางแผนในการทำงาน
- 12) นักเรียนทุกคนได้ฝึกระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน

13) นักเรียนเกิดความรักความสามัคคีกัน

1.1.2 ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

1) เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ประจำปี 2555 และ ปี 2557 ของกรมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปี 2559 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสหกรณ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2

3) เป็นเครือข่ายดำเนินงานสหกรณ์กับสหกรณ์จังหวัดนครพนม

1.1.3 ผลที่เกิดกับครู

1) ครูได้รับประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดความรู้เป็นวิทยากร ด้านสหกรณ์ในระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

2) ครูและนักเรียนเกิดความรักสามัคคีมีสัมพันธภาพที่ดี

1.1.4 ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชนและท้องถิ่น

1) ผู้ปกครองและประชาชนเกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน

2) ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ สหกรณ์โรงเรียน

3) เกิดการแลกเปลี่ยนรู้ทักษะและกระบวนการการทำงานระหว่างโรงเรียน และชุมชน เช่น การจัดการความรู้ด้านสหกรณ์ การพัฒนาทักษะอาชีพจากก การถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

1.2 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คะแนน NT และ O-NET สูงกว่าระดับชาติ ติดต่อกัน 3 ปี และนักเรียนได้รับรางวัลระดับชาติในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน

1.3 ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากร

1.3.1 บุคลากรทุกคนได้รับการอบรมพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 100

1.3.2 บุคลากรทุกคนมีความรู้และทักษะและสมรรถนะตรงตามสายงานและ การจัดการเรียนการสอน Active learning

1.3.3 บุคลากรทุกคนได้รับประสบการณ์จากการไปศึกษาดูงานและนำ ความรู้และประสบการณ์มาพัฒนางานให้เกิดคุณภาพ

1.3.4 บุคลากรทุกคนมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน

1.3.5 บุคลากรทุกคนเป็นครูมืออาชีพ

1.3.6 บุคลากรทุกคนมีความรักความสามัคคีกัน

1.4 ผลการดำเนินงานกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนให้โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการประสบผลสำเร็จ จำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่

1.4.1 กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม – จริยธรรมนักเรียน

1.4.2 ค่ายพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านคุณธรรม

1.4.3 โครงการงานคุณธรรม

1.4.4 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน

1.4.5 กิจกรรมสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข

1.4.6 กิจกรรมความสัมพันธ์กับชุมชน

2. ผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพนักเรียน

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง คิดเป็น ทำเป็น ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถทางด้านวิชาการแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามความสนใจอย่างเต็มศักยภาพ สิ่งสำคัญคือ การเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมสำนึกดี โดยมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนส่งเสริมและสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้พัฒนาทักษะทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิตโดยการพัฒนาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถและเพิ่มศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น มีโครงการส่งเสริมทางวิชาการส่งผลให้ได้รับรางวัลมากมายอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้เรียนจะมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

และเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาจึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พัฒนาระบบ การวัดและประเมินผลการเรียน ส่งเสริมการผลิต การใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตามคุณภาพการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ครบวงจร และนำผลสะท้อนจากการดำเนินการทั้งหมด มาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเพื่อเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากที่สุด

2.3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาภายใต้การนำของนางคำปิ่น ทีสุกะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบัน เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และอุทิศตนในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และได้พัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสม กับบริบทและความต้องการของชุมชนด้วยรูปแบบ GLISS ในการขับเคลื่อนภารกิจทั้ง 4 งาน เพื่อประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยอาศัยเครือข่ายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน กำหนดเป้าหมายร่วมกันและบริหารตามกรอบวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ได้แก่ ร่วมวางแผนพัฒนา ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมสะท้อนผล เพื่อการพัฒนาในรอบต่อไป นำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เข้มแข็ง และได้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ แก้ปัญหาและช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยเน้นความรวดเร็ว รอบคอบ และถูกต้องเป็นจริงมากที่สุด

2.4 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวยในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองด้วยกระบวนการ Active Learning และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

2.5 ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา

โรงเรียนได้ดำเนินการประชุมบุคลากรในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวิเคราะห์

ความต้องการ กำหนดวิสัยทัศน์และจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (แผนกลยุทธ์) ของโรงเรียนทุก ๆ 4 ปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “องค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีโครงการเด่นได้รับรางวัลระดับประเทศ จำนวน 3 โครงการ คือ 1) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง 2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และ 3) โครงการพัฒนาบุคลากร และมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนดังนี้ 1) กิจกรรม English For You 2) กิจกรรมประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) กิจกรรมบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 4) กิจกรรมวิจัยในชั้นเรียน 5) กิจกรรมสอนซ่อมเสริม 6) กิจกรรมทะเบียนและวัดผล 7) กิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 8) กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน 9) กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา 10) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 11) กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน 12) กิจกรรมส่งเสริมการคัดลายมือ 13) กิจกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือ 14) กิจกรรมโรงเรียนกับชุมชน 15) กิจกรรมทัศนศึกษาและดูงาน 16) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพท้องถิ่นในสถานศึกษา 17) กิจกรรมห้องสมุด 18) กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน 20) กิจกรรมอาหารกลางวัน 21) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ 22) กิจกรรมวันสำคัญ 23) กิจกรรมพัฒนาระบบการเงิน บัญชีและพัสดุ และ 24) กิจกรรมพัฒนางานธุรการและสารสนเทศ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. อภิปรายผล

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้รายงานมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีโครงการเด่นที่ใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งหมด 3 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง 2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และ 3) โครงการพัฒนาบุคลากร และ 6 กิจกรรมสนับสนุน โดยบูรณาการรูปแบบ GLISS กับขั้นตอนการดำเนินงาน แบบวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ได้แก่

ชั้นวางแผน (P) G : Good governance หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย G1: การสร้างเป้าหมายร่วมกัน คือ มีการกำหนดกรอบ บทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจและเป้าหมายร่วมกัน G2: มีทีมงานที่เข้มแข็ง ได้แก่ 1) ทีมสร้างองค์ความรู้/ภาคทฤษฎี (ทีมนำ) โดยคณะครู ดำเนินการเตรียมความพร้อม ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะวิชาอาชีพภายในโรงเรียน 2) ทีมดำเนินงานด้านสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ(ทีมทำ) โดยผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการจัดหาวิทยากรภายนอกเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนโรงเรียนให้ดำเนินงานตามเป้าหมาย และ 3) ทีมดำเนินงานประเมินคุณภาพ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ดำเนินการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามเป้าหมายแบบมีส่วนร่วม

ชั้นดำเนินการ (D) ได้แก่ L : Leadership เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย L1: Level ระดับการเปลี่ยนแปลง L2: Lifestyle ความแตกต่างของแต่ละบุคคล และ I : Involvement of People การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย I1 : Instruction ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน I2 : Interaction ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งโรงเรียนได้บูรณาการการดำเนินงานร่วมกันเพื่อสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีสู่พัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งโรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ ได้แก่ การสอนซ่อมเสริม กิจกรรมการแข่งขัน/ประกวดทักษะวิชาการ กิจกรรม English for you จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาชีพ ได้แก่ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน มี 4 กิจกรรมหลัก คือ 1) กิจกรรมสหกรณ์การผลิต (หัตถกรรมจากกก, เลี้ยงกบ และปลาตุ๊กในบ่อซีเมนต์, กิจกรรมเพาะเห็ด, เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่, ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ, ปลูกพืชผักสวนครัว 2) กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า 3) กิจกรรมออมทรัพย์ 4) กิจกรรมการศึกษาและสวัสดิการ เช่น กิจกรรมความพอเพียง กิจกรรมห้องเรียนสีขาว กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาชีพ ได้แก่ กิจกรรม 1 ผลิตภัณฑ์ 1 อาชีพ กิจกรรมลดเรียนเพิ่มรู้ เป็นต้น ซึ่งทุกกิจกรรมของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้มุ่งเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม ช่วยเหลือ สนับสนุน และนำผลงานสู่ชุมชน

ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) Strategic Management การบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย S1 : SWOT การสำรวจ/วิเคราะห์ จุดแข็ง (S) จุดอ่อน(W) โอกาส (O) อุปสรรค (T) S2: Staffing การจัดการบุคคล มีการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนรู้ตามแนวดำเนินการ โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครอง ทั้ง 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนดำเนินการ ระยะระหว่างดำเนินการ

และระยะหลังดำเนินการ ตลอดจนช่วยให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุน/พัฒนาสื่อ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และแนะนำวิธีการสอนที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ตลอดจนการประเมิน ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำผลการดำเนินงานนำมาปรับปรุงแก้ไขด้วยการหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อให้คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ขับเคลื่อนโดยในลักษณะทีมทำและทีมทำได้ทราบผลเพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับไปสู่ ชั้น PLAN การวางแผนและชั้น DO ดำเนินการตามแผน สรุปลงผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อ ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน ครูผู้สอนดำเนินการสรุปรายงานผลการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การสรุปข้อมูลในภาพรวมของโรงเรียนในด้านผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มอบประกาศนียบัตรครูต้นแบบ นักเรียนต้นแบบ และ ผู้ปกครองต้นแบบ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม GLISS ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action) System Approach การบริหารเชิงระบบ

ประกอบด้วย S1: Strong ความเข้มแข็งทางวิชาการ สะท้อน/ประเมินผลการเรียนรู้และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ S2: Share การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงาน มีกระบวนการทำงาน เชิงระบบ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียทุกคนได้แก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม GLISS มีการสะท้อนผลการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนำผล การดำเนินงาน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน มาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป และมีการประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ ของ โรงเรียนผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์อย่างหลากหลาย ได้แก่ FACEBOOK ชื่อ Page : โรงเรียนบ้าน เหล่าพัฒนา เพื่อความเข้มแข็งทางวิชาการอย่างยั่งยืน ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นได้เนื่องจากโรงเรียนบ้าน เหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ดำเนินการการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนงาน เป็นลำดับขั้นตอน สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด การศึกษาแบบบูรณาการเป็นการนิเทศโดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ หรือบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนได้เสียในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การ ทำงานบรรลุผลและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการนิเทศที่หลากหลาย รูปแบบ เช่น ใช้กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคน พัฒนางาน และ พัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรสร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญด้วย กัลยาณมิตร โดยการสร้างทีมผู้นิเทศภายใน เพื่อนครูช่วยเพื่อนครู ครูแกนนำนิเทศ ครูเครือข่าย

สร้างเครือข่ายขยายผลให้กว้างขวาง กลายเป็นกลุ่มครูมืออาชีพ เป็นชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community) ที่ร่วมกันพัฒนาแบ่งปันความรู้ และเผยแพร่สู่สังคม อย่างยั่งยืน และใช้กระบวนการนิเทศแบบโค้ชซึ่ง เป็นการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นการพบปะกัน ระหว่างผู้นิเทศกับ ผู้รับการนิเทศ คือ การนิเทศแบบเสนอแนะ Coaching Technique (Modern Business : Reports, 1977) เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการแนะนำหรือเรียนรู้ จากเทคนิคการนิเทศแบบเสนอแนะ Coaching Technique เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อมกับ การปฏิบัติงาน

สอดคล้องกับงานวิจัยของธีระวิทย์ สุกุณา (2556, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูทุกระดับชั้นหลังจากได้รับการนิเทศตามรูปแบบ การนิเทศแบบกัลยาณมิตรที่มีผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญมีความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินคุณภาพในแต่ละสัปดาห์สูงขึ้นตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินแต่ละระดับชั้นในด้านแผนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และบุคลิกภาพส่งเสริม การเรียนรู้ พบว่าโดยภาพรวมมีผลการเปลี่ยนแปลงคุณภาพก่อนได้รับชมะได้รับและสิ้นสุด กระบวนการนิเทศแต่ละสัปดาห์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ งานวิจัยของนัยนา ฉายวงค์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการนิเทศตาม แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศที่ พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ และ 5) การวัดผลประเมินผล กระบวนการนิเทศมี 4 ขั้นคือ 1) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการณ์นิเทศ และ 4) การประเมินและรายงานผลการนิเทศ ผล การใช้รูปแบบการนิเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ การนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยชั้นอยู่ใน ระดับมากที่สุด นอกจากนี้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบ GLISS ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของนิวุธ มีพันธ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องตัวแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับมัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ตัวแบบด้านภาวะ ผู้นำของโรงเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีอุดมการณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี 2) การนำการเปลี่ยนแปลง 3) การทำงานเป็นทีม 4) การสร้างแรงบันดาลใจ 5) การมีวิสัยทัศน์

และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านประสิทธิผลโรงเรียน ได้องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ 3) การบริหารวิชาการ และ 4) การบริหารงานบุคคล และสุจิตรา เพียรรุ่งเรือง (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องความภักดีต่อองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาภาคใต้ พบว่ามี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การสร้างความภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์การ 2) การมีส่วนร่วมในองค์การ 3) การมีขวัญกำลังใจในการทำงาน และ 4) การมีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถทำนวยการบริหารงานโรงเรียนรางวัลพระราชทานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาคใต้ได้ร้อยละ 51.80 แสดงว่าองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนรางวัลพระราชทานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาภาคใต้

2. ผลการดำเนินงานโรงเรียนพระราชทานประเภทสถานศึกษาประถมศึกษาขนาดเล็ก ประจำปีการศึกษา 2563 ในการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ตามพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพ การศึกษา โดยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานรางวัลแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี และมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนจนได้ผลดี รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาดีจนนักเรียน ได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน นี้มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการ คัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการ คัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล พระราชทานแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับ มัธยมศึกษา ในการคัดเลือกกำหนดให้ใช้แบบประเมินและคู่มือการประเมินตามที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นรางวัลพระราชทาน จึงถือเป็นรางวัลสูงสุดของสถานศึกษาที่มีคุณภาพที่ผู้ได้รับรู้สึกภาคภูมิใจและถือเป็นสิริมงคลแก่ ชีวิต สถานศึกษาจึงมีหน้าที่สร้างและพัฒนาให้ไปสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษาและ ชุมชนต้องการ ซึ่งโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน พระราชทานใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและ

งานวิชาการ ด้านที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษา ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่ 5 ความดีเด่นของสถานศึกษา ซึ่งผู้รายงานจะได้อภิปรายในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน

จากการดำเนินงานพบว่าโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้เรียน สามารถพัฒนาตนเอง คิดเป็น ทำเป็น ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้านนอกจากการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถทางด้านวิชาการแล้วผู้เรียนยังได้พัฒนาตนเองตามความสนใจอย่างเต็มศักยภาพรวมทั้งการเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมโดยมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ว่ามีความสามารถและเพิ่มศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น มีโครงการส่งเสริมทางวิชาการจัดส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการจนได้รับรางวัลมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ ไกรสยาม (2558, หน้า 22) ได้ทำวิจัยเรื่อง มาตรฐานโรงเรียนรางวัลพระราชทานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12 พบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและนักเรียนมีสุขภาพแข็งแรงจิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะดนตรีและกีฬาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาจึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน ส่งเสริมการผลิต การใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การจัด

กิจกรรมพัฒนานักเรียน และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตามคุณภาพการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ครบวงจร และนำผลสะท้อนจากการดำเนินการทั้งหมดมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเพื่อเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของอัยนา เพ็ชรทองคำ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน พบว่า สิ่งที่บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทานส่วนใหญ่ ปฏิบัติได้เหมาะสมแล้วคือ การโน้มน้าวครูให้ทำงานเต็มความรู้ความสามารถ ทศนคติในการทำงานและการแสวงหาวิธีทำงานที่ทำให้งานสำเร็จ

3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาภายใต้การบริหารของนางคำปิ่น ทีสุภะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบัน ได้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และอุทิศตนในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จเป็นที่ ประจักษ์ โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และได้พัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสม กับบริบทและความต้องการของชุมชนด้วยรูปแบบ GLISS ในการขับเคลื่อนภารกิจทั้ง 4 งาน เพื่อประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยอาศัยเครือข่ายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน กำหนดเป้าหมายร่วมกันและบริหารตามกรอบวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (PDCA) ได้แก่ ร่วมวางแผนพัฒนา ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมสะท้อนผล เพื่อการพัฒนาในรอบต่อไป นำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียน มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เข้มแข็ง และได้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจ แก้ปัญหาและช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบโดยเน้นความ รวดเร็ว รอบคอบ และถูกต้องเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโด่งสยาม โสมาภา (2559, หน้า 101) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหาร จัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน พบว่า ปัจจัยและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศใน การบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทานในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลประกอบด้วยสองด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ มีเจ็ดปัจจัยได้แก่ 1) การมีผู้นำมีความเป็นมืออาชีพ 2) สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศในการ เรียนรู้ที่เหมาะสม 3) การมุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอน 4) การมีเป้าหมายการสอนที่ชัดเจน 5) การมีการติดตามความก้าวหน้า 6) การมุ่งความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน 7) การเน้น นักเรียนเป็นศูนย์กลาง และ 65 แนวปฏิบัติ และ ด้านที่สอง ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อ

รับรางวัลพระราชทานมี 5 ปัจจัยได้แก่ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารการจัดการ 4) บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร 5) ความดีเด่นของสถานศึกษา และ 51 แนวปฏิบัติ

4. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนมุ่งเน้นการจัดการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวยในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองด้วยกระบวนการ Active Learning และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญา แสงแก้ว (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทาน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดลานคา ปัจจัยด้านครู พบว่า ครูของโรงเรียนวัดลานคา มีคุณลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ มีความรู้ความสามารถดี มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในด้านการเรียนการสอนดี มีขวัญกำลังใจดี มีความสมัครสมานสามัคคีกัน และมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยคุณลักษณะมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในด้านการเรียนการสอนปรากฏชัดเจนที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า ครูเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากที่ทำให้สถานศึกษาได้รับรางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทาน

5. ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา

โรงเรียนได้ดำเนินการประชุมบุคลากรในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวิสัยทัศน์ และจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (แผนกลยุทธ์) ของโรงเรียนทุก ๆ 4 ปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “องค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีโครงการเด่นได้รับรางวัลระดับประเทศ จำนวน 3 โครงการ คือ 1) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง 2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และ 3) โครงการพัฒนาบุคลากร และมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนดังนี้ 1) กิจกรรม English For You 2) กิจกรรมประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) กิจกรรมบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 4) กิจกรรมวิจัยในชั้นเรียน 5) กิจกรรมสอนซ่อมเสริม 6) กิจกรรมทะเบียนและวัดผล 7) กิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 8) กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน 9) กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา 9) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 10) กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาห้องเรียน 11) กิจกรรมส่งเสริมการคัดลายมือ 12) กิจกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือ 13) กิจกรรมโรงเรียนกับชุมชน 14) กิจกรรมทัศนศึกษาและดูงาน 15) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพรองถิ่นในสถานศึกษา 16) กิจกรรมห้องสมุด 17) กิจกรรม

ประชาธิปไตยในโรงเรียน 18) กิจกรรมอาหารกลางวัน 19) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ 20) กิจกรรมวันสำคัญ 21) กิจกรรมพัฒนาระบบการเงิน บัญชีและพัสดุ และ 22) กิจกรรมพัฒนางานธุรการและสารสนเทศ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจาก โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนาได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล และการสรุปและรายงานผล นอกจากนี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้และเข้าใจในการดำเนินงาน สามารถสร้างนวัตกรรมและนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลจากการดำเนินงานจึงสร้างความภาคภูมิใจและชื่อเสียงให้กับโรงเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรีย์ เตียงกุล (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดศรีประจักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดศรีประจักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ

6. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS นั้น ทำให้ผู้รายงานได้สรุปประเด็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรค

ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบปัญหาและอุปสรรคดังนี้

1.1 ปัญหาด้านงบประมาณ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS นั้นต้องใช้งบประมาณมาก ดังนั้นควรมีงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนเพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืน

1.2 ปัญหาด้านบุคลากร การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน นั้นควรมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านการวิเคราะห์ ข้อมูล และโรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพ

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ด้านคุณภาพนักเรียน ควรพัฒนานักเรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสื่อความการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยการให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายรวมทั้งการบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ควรมีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและครบถ้วนสมบูรณ์ พร้อมใช้งาน และบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็วเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน

2.4 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาและชุมชนมีกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันให้มากขึ้น

2.5 ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา การดำเนินงานทุกโครงการควรให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย ผู้เกี่ยวข้องยึดเป้าหมายความสำเร็จของงานร่วมกันและให้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย

บรรณานุกรม

- กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ. (2550). รายงานการวิจัยเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พิษณุโลก. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กาญจนา ศิริวงศ์. (2552). การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนเถินวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กุหลาบ เกลี้ยงชุม (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เกริกยศ ชลายนเดชะ. (2554). การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติในประมวลสาระชุดวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารโรงพยาบาลหน่วยที่ 11-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัตติยา ค้างสำราญ (2552). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). คู่มือปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2549). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ.ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- จรัส โพธิ์จันทร์. (2533). ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในภาคเหนือ. ปรินซิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา จับบั้ง และคณะ. (2555). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน 2555 - กันยายน 2555.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จำรัส นองมาก. (2544). *ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษารู้*. กรุงเทพฯ : Sunprinting.
- จินตนา บุญงการ. (2544). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- เจตต์จ ทางเจริญ. 2545. “การจัดการเชิงกลยุทธ์”, *Productivity*. 7(36), 43-52.
- เจริญ เจษฎาวัดย์. (2552). *ทางสู่ธรรมมาภิบาล*. นนทบุรี: พอดี.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2549). *ทฤษฎีบริหาร*. กรุงเทพฯ: ทิชซิ่งเอ็ดท.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2544). *สถิติเพื่อนักบริหาร*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนานโยบายและ
การจัดการ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2559). *การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐนันท์ พิทยะภัทร์. (2557). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนล่าง 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ดำรงค์ บุญกลาง. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 11(2), (163-175).
- ทดสอบทางการศึกษา, สำนัก. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2559). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปี
การศึกษา 2558*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.onetresult.niets.or.th. 10 มีนาคม
2561.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). *การวางแผนกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ทัศนาศา แสงศักดิ์. (2549). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมระยะสั้นช่วง
อุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). *การบริหารงานบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่7). กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นพปฎล บุญพงษ์ . พรเทพ รุ่งแผน และปฤษฎา ชนะวรรษ. (2555). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารเครือข่ายสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วม: หลักการพื้นฐานเทคนิคและกรณีตัวอย่าง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สิริลักษณ์การพิมพ์.
- นรินทร์ จงวุฒิเวศย์. (2547). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. พิมพ์ครั้งที่ 8. ฉบับปรับปรุงใหม่.
- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, วุฒิชัย เนียมเทศ และณัฐวิทย์ พจนตันติ. (2559). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา. 21st Century Skills: A Challenge for Student Development*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยา เขตปัตตานี คณะศึกษาศาสตร์.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). *การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประนอม หันทยุง. (2558). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปิลัญ ปฎิพิมพ์าคม (2550). *รูปแบบภาวะผู้นำและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงษ์ศักดิ์ ทองพินซิ่ง. (2554). *ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- พิสนุ พงศรี. (2549). *วิจัยทางการศึกษา “แนวคิดทฤษฎี”* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทียมฝ่าการพิมพ์.
- _____. (2553). *เทคนิควิธีการประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ดานสุทธาการพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. (2544). การมีส่วนร่วมของชุมชน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษา
ประจำโรงเรียนเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). ภาวะผู้นำ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2556). การประยุกต์ใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ในการประมวล
สาระชุดวิชาการ วิทยการบริหารการศึกษา หน้าที่ 14 หน้า 1-79. นนทบุรี สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). ปฏิบัติการศึกษไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ. (2557). การนิเทศการศึกษา. สงขลา : เทมการพิมพ์.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2559). กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษา
เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
- _____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา.
- _____. (2560). รายงานผลการศึกษการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ :
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2561). สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค
จำกัด.
- _____. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ:พริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด.
- วนิดา ศิริบุรณ. (2560). แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกรอบมาตรฐานการประกัน
คุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์. (2540). ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการครอบครัวและชุมชนพัฒนา: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนดวงแข เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอนและการใช้โค้ช การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2546). การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปะการกำหนดแผนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อินโดกราฟฟิกส์.
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2549). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์. ศษ.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียร เย็นกาย. (2554). ศึกษาองค์ประกอบในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุณภาพผู้เรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2551). พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2544). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิทยวิสุทธิ์.
- วีระ นิยมวัน. (2540). เทคนิคการพัฒนาคนตามแผนพัฒนาฯ 8. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิชาการกรมอนามัย.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2547). “การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์” สืบค้นจาก http://mail.rint.ac.th/edu/w_vichakarn/personal.doc.
- ศิริพงษ์ เสาภายน (2548). หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สกล สกลเดช. (2545). “ครูกับ Good Government” วารสารข้าราชการครู, 20(10): 11-13.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สภาปฏิรูปแห่งชาติ, สำนักงาน. (2558). *สภาปฏิรูปแห่งชาติ วาระปฏิรูปพิเศษ 4: การกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- _____. (2558). *วาระปฏิรูปที่ 11 : ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สมคิด บางโม. (2548). *องค์การและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2547). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมถวิล ศรีจันทร์วิโรจน์. (2552). *สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสมุทรปราการ*. การศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมยศ นาวิการ. (2548). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุกัญญา หันจรัส. (2550). *ผลกระทบของบรรยากาศองค์การที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำกับความสำเร็จในอาชีพของผู้บริหารตัวแทนประกันชีวิตในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). *ภาวะความเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- สุเมธ แสงนันทนวล. (2552). *ภาวะผู้นำกับธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2546). *หลักการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2544). *ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2559). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สู่ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อน วิทยฐานะ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรนุช มหัทธยานนท์ (2545). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาคม ตริเจริญ (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของเยาวชนกับการเผยแพร่ภาษาไทยใน จังหวัดชายแดนภาคใต้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อุดม ชูสีวรรณ. (2560). “องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล” *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์* , 28(3), 36-47
- Applewhite, P. B. (1996). *Organizational and behavior*. (3rd ed.). New York: Englewood Cliffs, N.J. Prentice-Hall.
- Asian Development Bank. (2008). How to Design, Negotiate, and Implement a Free Trade Agreement in Asia. Retrieved July 12, 2020. from <http://www.aric.adb.org/>.
- Charles W. L. Hill, Gareth R. Jones. (1995). *Strategic Management: An Integrated Approach*. USA: Houghton Mifflin Company.
- David, F. R. (1997). *Strategic Management*. New Jersey: Pearson Prentice – Hall.
- Dubrin, A. (2003). *Essentials of Management*. 6th ed. New York: South-Western College Publishing.
- Gibson, James L., Ivancevich, John M. and Donnelly, James H., Jr. (1997). *Organizations, Behavior Structure Processes*. International Edition. United States of America: Irwin/McGraw-Hill.
- Glickman. (1985). *การนิเทศแบบบูรณาการ*. สืบค้นจาก <http://www.vrp.ac.th/pdf/7>.
- Gustavo, W. C. (1992). *The Meaning of Participation*. In B.P. Charles (Ed.), *Community participation: Proceedings Habinet International Seminar* (p. 4). Colombia: Habinet.
- Hayden, M. C. and Thompson, J. J. (2007). “*Policy-Making in Practice: Issues Arising from Evaluation of the Welsh Baccalaureate*.” *Welsh Journal of Education*, 14 (1): 85-99
- Herzberg, F. et al. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley and Sons.
- Hoy, Wayne. K and Cecil G. Miskel. (1991). *Educational Administration: Theory Research and Practice: 4thed*. New York: Harper Collins.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hoy, Wayne. K and Cecil G. Miskel. (2008). *Educational administration: Theory, research, and practice*, (8th edition). New York: McGraw-Hill.
- Katz, D., & Kahn, R. L. (1966). *The Social Psychology of Organizations*. New York: John Wiley & Sons.
- Kotler, P. (2003). *Marketing Management* (11th ed). New Jersey: Prentice-Hall.
- Kotter, J.P. (1999). *On what leaders, really do*, Harvard Business review book. Boston: Harvard Business School.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Brother.
- McGregor, Douglas. (1960). *The Human Side of Enterprise*. New York: McGraw-Hill Book Company, Inc.
- Northouse, P. G. (2012). *Introduction to leadership: Concept and practice* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Owens, S. (2004). "Sitting, Sustainable Development and Social Priorities," *Journal of Risk Research*. 7(2): 61-63.
- Parsons, T. (2013). *Social system*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Peter F. Drucker. (2006). *Classic Drucker*. Harvard Business School Press.
- Robbins, S. P. (2000). *Organizational behavior* (9th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Secord, P. F., & Backman Carl W. (1991). *Social psychology* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Stoner. James A.F. and Wankel. Charles. (1968). *Management* (3rd ed). New Delhi: Prentice-Hall.
- Thompson, A., & Strickland, A. (2003). *Strategic Management: Concepts and Cases*. McGraw -Hill / Irwin.
- United Nations ESCAP. What is Good Governance? ESCAP Newsletter. Retrieved July 10, 2020. from <http://www.unescap.org/sites/default/files/good-governance.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Villadsen Soren and others. (2007). *Good Governance Decentralization and Local Economic Development*. Italy: Via Catania.
- Wheelen, Thomas. L and Hunger, J. David. (1995). *Strategic Management and Business Policy* (5th Ed). USA: Addison Wesley.
- Yukl, G. (1998). *Leadership in Organizations*. 4th ed. s.l.: Prentice-Hall, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.พิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธุ์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. ดร.วิไลวรรณ สิทธิ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3. ดร.สมานชัย สุวรรณอำไพ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
4. ดร.วิชนีย์ ทศตะ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพนงาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา
5. ดร.เนาวรัตน์ ศิริเมธางกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีเวินชัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 04061.186/ว45

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
อ.นาหว้า จ.นครพนม 48180

18 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการดำเนินงาน จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางคำปิ่น ที่สุกะ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนากำลัง
ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียน
บ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ทั้งนี้มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ท่านได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
ของเครื่องมือวิจัย เพื่อให้งานพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยจึงขอ
ความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย และ
ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางคำปิ่น ที่สุกะ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

โทร. 0817475079

ที่ ศธ 04061.186/ว73

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

อ.นาหว้า จ.นครพนม 48180

10 กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการดำเนินงาน จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางคำปิ่น ที่สุกะ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนากำลัง
ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียน
บ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ทั้งนี้มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ท่านได้ให้ความความอนุเคราะห์ทดลอง
ใช้เครื่องมือวิจัย โดยผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน
ครูผู้สอน จำนวน 1 คน นักเรียน จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ
ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน รวม 5 คน เพื่อให้งานพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการไป
ด้วยความเรียบร้อยจึงขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางคำปิ่น ที่สุกะ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

โทร. 0817475079

ที่ ศธ 04061.186/ว16

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
ตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า
จังหวัดนครพนม 48180

21 มกราคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทความทางวิชาการ

จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางคำปิ่น ทีสุกะ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนากำลัง
ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียน
บ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เพื่อให้งานทางวิชาการได้ไปสู่การปฏิบัติในวงกว้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้ศึกษาและนำไป
ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป และขอขอบคุณท่านมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางคำปิ่น ทีสุกะ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

โทร. ๐๘๑๗๔๗๕๐๗๙

ภาคผนวก ค

- แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคณาการศึกษาศูโรงเรียนพระราชทาน
- แบบรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคณาการศึกษาศูโรงเรียนพระราชทาน
- แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS
ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

ชื่อ-สกุล (ผู้รับการนิเทศ).....

วัน เดือน ปี ที่นิเทศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ที่	กิจกรรม / รายการนิเทศ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ			ข้อเสนอแนะ
				ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
ด้านคุณภาพนักเรียน							
1	จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง						
2	นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และคิดคำนวณ						
3	จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ						
4	ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
5	จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมของนักเรียนให้เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด						
6	จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี						
7	ให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะวิธีการป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุข						

ที่	กิจกรรม / รายการนิเทศ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ			ข้อเสนอแนะ
				ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ							
8	ชุมชน สังคม ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดทำหลักสูตร						
9	หลักสูตรของสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
10	ออกแบบจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย						
11	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนารอบด้าน และมีความหลากหลาย ทั้งกิจกรรมรายบุคคล และกิจกรรมกลุ่ม						
12	ออกแบบ จัดทำ และผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร						
13	ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน						
14	สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระบบ ใช้งานสะดวกรวดเร็ว						
ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา							
15	ยึดหลักการบริหารชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างได้						
16	จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน สวยงาม สะอาด และปลอดภัย						

ที่	กิจกรรม / รายการนิเทศ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ			ข้อเสนอแนะ
				ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
17	จัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการถูก สุขลักษณะ มีความมั่นคง แข็งแรง อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ						
18	จัดหา ผลิต ใช้และให้บริการ เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการ บริหารและจัดการตามแผนงาน/ โครงการ และการจัดการเรียนการ สอน						
19	จัดระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่ส่งผลต่อคุณภาพ โดย ผู้เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน						
20	จัดระบบ การจัดเก็บข้อมูล และนำ ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหาร และจัดการ ชั้นเรียน และการ พัฒนาการเรียนการสอน						
ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ							
21	ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลจาก ผลการวิเคราะห์นักเรียน และความ เข้าใจนักเรียนรายบุคคล						
22	กำหนดเป้าหมาย ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตาม มาตรฐาน ตัวชี้วัด จุดเน้นของ หลักสูตร และตาม ความต้องการจำเป็นของนักเรียน						
23	วัดและประเมินผลการเรียน อย่างมีคุณภาพ เน้นการมีส่วนร่วม ของนักเรียน และผู้ปกครอง						

ที่	กิจกรรม / รายการนิเทศ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ			ข้อเสนอแนะ
				ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
24	กระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของตนเอง และใส่ใจใฝ่รู้ อดทนต่อการแสวงหาคำตอบ						
25	จัดกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และปลูกฝังให้นักเรียนยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น						
26	บูรณาการการเรียนรู้วิชาที่สอนกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เพิ่มขึ้นแต่ใช้เวลาอันน้อยลง						
27	จัดการชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนสนใจเรียน เห็นประโยชน์ของการเรียน และตั้งใจเรียน						
28	วัดและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของรายวิชาที่สอน						
29	ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียน และประเมินเมื่อจบบทเรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น						
30	นำข้อมูลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของ รวมทั้งแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน						
31	ตัดสินผลการเรียนของนักเรียนตามระเบียบที่กำหนด ใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง มีเกณฑ์อธิบายระดับผลกำรเรียนชัดเจน						

ที่	กิจกรรม / รายการนิเทศ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ			ข้อเสนอแนะ
				ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
32	วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมิน ของนักเรียน แสดงแนวโน้ม พัฒนาการของนักเรียนเป็นรายคน และรายกลุ่ม						
33	นำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุง แผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น รูปธรรม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียนเพิ่มขึ้น						
34	รายงานผลการเรียนและ ความก้าวหน้าของนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ และรับฟัง ข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง						
ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา							
35	โครงการ/กิจกรรมที่จัดขึ้นมี วัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมาย และจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา						
36	มีส่วนร่วมคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ หรือสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมของ โรงเรียน						
37	ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เพื่อ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน						
38	ดำเนินโครงการ/กิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียน อย่างรอบด้าน						
39	ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ผลงานของโรงเรียนอย่าง หลากหลายช่องทาง และเป็นปัจจุบัน						

จุดเด่น

.....
.....

จุดที่ควรพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ข้อพึงระวัง

โปรดตรวจสอบคุณสมบัติของสถานศึกษาให้ถูกต้องและครบถ้วน

๑. กรณีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาหลายระดับ มีสิทธิส่งเข้ารับการประเมินและคัดเลือกได้เพียงระดับเดียว (ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ หมวด ๒ ข้อ ๑๑)
๒. ตรวจสอบขนาดของสถานศึกษาโดยนับจำนวนนักเรียน ณ วันที่สมัครเข้ารับการประเมินและคัดเลือก (ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ ๑)
๓. สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับที่ส่งเข้ารับการประเมินครบทุกชั้นปีในระดับนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ ๔)
๔. สถานศึกษาต้องไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทานในระดับที่เข้ารับการประเมินหรือหากเคยได้รับต้องได้ก่อนปีการศึกษาที่ส่งเข้ารับการประเมิน ๓ ปี (ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ ๔)

แผนที่การเดินทางไปสถานศึกษา

(เริ่มจากจุดสำคัญของอำเภอ)

รายการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕.....

น้ำหนัก ประจำด้าน	รายการประเมินและตัวชี้วัด	ผลการประเมิน			
		๑	๒	๓	๔
๓	ด้านที่ ๑ คุณภาพนักเรียน ๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (ONET) ของสถานศึกษา มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ๓ ปี ๒. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนภาษาไทย การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ๓. นักเรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๔. นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และประยุกต์ใช้ ๕. นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ๖. นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๗. นักเรียนมีความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงาน หรือการทำงาน ๘. นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน มีความสามารถพิเศษ และมีผลงานเป็นเลิศ				
	๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๑. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ตามที่สถานศึกษากำหนด และมีจิตสำนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ตน ๒. นักเรียนตระหนักและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓. นักเรียนยอมรับเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่น ๔. นักเรียนสามารถทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ๕. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและภูมิปัญญาไทยมีแนวทางนำภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นของตนไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๖. นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ๗. นักเรียนสามารถรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิตได้ ๘. นักเรียนมีความรู้สึกลอดภัย เข้าใจวิธีป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุขทุกชนิด				
รวมคะแนนด้านที่ ๑					

หน้า ประจำด้าน	รายการประเมินและตัวชี้วัด	ผลการประเมิน			
		๑	๒	๓	๔
๒	ด้านที่ ๓ การบริหารและการจัดการศึกษา				
	๓.๑ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ๑. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ๒. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างได้ ๓. ผู้บริหารจัดการศึกษาโดยยึดแผนพัฒนาสถานศึกษาเป็นสำคัญ ๔. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย ๕. ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง				
	๓.๒ การพัฒนาองค์กร ๑. สถานศึกษามีระบบพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ๒. สถานศึกษาพัฒนาระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๓. สถานศึกษาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม เพื่อพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ๔. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมสวยงาม และอาคารสถานที่มีความสะอาด และมีระบบการดูแลความปลอดภัย ๕. สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการถูกสุขลักษณะ มีความมั่นคงแข็งแรง อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ๖. สถานศึกษามีการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่งนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง				
	๓.๓ เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ๑. สถานศึกษาจัดหา ผลิต ใช้ และให้บริการเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการบริหารและจัดการตามแผนงาน/โครงการ ๒. สถานศึกษาจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อการเรียนการสอนและเพื่อการบริหารและจัดการ ตามแผนงาน/โครงการ ๓. สถานศึกษากำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ๔. สถานศึกษามีระบบดูแลบำรุงรักษาเทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา และดำเนินการต่อเนื่อง				
	๓.๔ ระบบการประกันคุณภาพภายใน ๑. สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนโดยรวม ๒. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๓. พ่อแม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการ				
	๓.๕ ระบบข้อมูลและสารสนเทศ ๑. จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานครอบคลุมการใช้งาน ๒. จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเป็นระบบ ทันสมัย ทันต่อการใช้งาน				

แบบประเมินความพึงพอใจ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS
ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ ใช้ในการประเมินระดับคุณภาพความพึงพอใจในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

แบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ
GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน
- ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจ
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูผู้สอน
- นักเรียน
- คณะกรรมการสถานศึกษา
- ผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจ

คำชี้แจง ท่านเห็นว่าการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ระดับการให้คะแนน กำหนด 5 ระดับ ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มาก
- 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง น้อย
- 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

ที่	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านบริหาร						
1	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนงานอย่างเป็นระบบ					
2	โรงเรียนได้มีการบริหารจัดการโดยใช้รูปแบบ GLISS ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3	โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตรงตามนโยบาย และความต้องการของชุมชน					
ด้านปัจจัยนำเข้า						
4	โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS					
5	โรงเรียนสนับสนุนให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพียงพอในการดำเนินงาน					
6	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอในการดำเนินงาน					
7	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
8	ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการทำงาน					
ด้านกระบวนการ						
9	เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน					
10	มีแผนนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน					
11	ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการเรียน					
12	ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
ด้านผลผลิต						
13	นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด					
14	ผู้บริหารและครูมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์					
15	โรงเรียนมีชื่อเสียงและได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ปกครอง					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านความพึงพอใจของ
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3.1 ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียน
พระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 จากปัญหาและอุปสรรคข้างต้น ท่านมีข้อเสนอแนะ วิธีการหรือแนวทางในการแก้ไข
อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องหรือความเที่ยงตรง (Index of Congruence: IOC)
 คุณภาพเครื่องมือในการศึกษาแบบบันทึกการนิเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 สู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ตาราง การวิเคราะห์ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง (IOC)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
22	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
32	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
36	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

แบบนิเทศการพัฒนาคณาภพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.84-0.97 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.996

RELIABILITY

```

/VARIABLES=Student1 Student2 Student3 Student4 Student5 Student6 Student7
Curri1 Curri2 Curri3 Curri4 Curri5 Curri6 Curri7 Manage1 Manage2 Manage3
Manage4 Manage5 Manage6 Learning1 Learning2 Learning3 Learning4 Learning5
Learning6 Learning7 Learning8 Learning9 Learning10 Learning11 Learning12
Learning13 Learning14 School1 School2 School3 School4 School5
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.996	39

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Student1	143.6600	688.841	.847	.996
Student2	143.7400	688.237	.926	.996
Student3	143.6400	685.909	.932	.996
Student4	143.7200	688.736	.922	.996
Student5	143.6800	686.181	.938	.996
Student6	143.7000	687.071	.939	.996
Student7	143.6600	686.188	.948	.996
Curri1	143.7400	688.033	.931	.996
Curri2	143.6200	686.240	.936	.996
Curri3	143.7600	688.023	.923	.996
Curri4	143.7400	688.033	.931	.996
Curri5	143.6200	686.240	.936	.996
Curri6	143.6600	688.841	.847	.996
Curri7	143.7400	688.237	.926	.996
Manage1	143.6600	686.474	.941	.996
Manage2	143.7200	688.736	.922	.996
Manage3	143.7000	686.745	.948	.996
Manage4	143.7000	687.071	.939	.996
Manage5	143.6800	686.344	.970	.996
Manage6	143.7400	688.033	.931	.996
Learning1	143.6400	686.398	.955	.996
Learning2	143.7600	688.023	.923	.996
Learning3	143.7600	689.492	.921	.996
Learning4	143.7000	686.745	.948	.996
Learning5	143.7200	688.736	.922	.996
Learning6	143.6800	686.263	.936	.996
Learning7	143.7200	688.736	.922	.996
Learning8	143.7000	686.745	.948	.996
Learning9	143.7000	687.071	.939	.996

Learning10	143.6800	686.344	.970	.996
Learning11	143.7400	688.033	.931	.996
Learning12	143.7000	686.745	.948	.996
Learning13	143.7000	687.071	.939	.996
Learning14	143.6800	686.344	.970	.996
School1	143.7000	686.745	.948	.996
School2	143.7000	687.071	.939	.996
School3	143.7000	686.745	.948	.996
School4	143.7000	687.071	.939	.996
School5	143.6800	686.344	.970	.996

RELIABILITY

/VARIABLES=Student1 Student2 Student3 Student4 Student5 Student6 Student7

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.977	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Student1	22.7400	17.707	.875	.977
Student2	22.8200	17.742	.942	.972
Student3	22.7200	17.349	.952	.971
Student4	22.8000	18.204	.866	.977
Student5	22.7600	17.656	.910	.974
Student6	22.7800	17.808	.910	.974
Student7	22.7400	17.462	.958	.971

RELIABILITY

/VARIABLES=Curri1 Curri2 Curri3 Curri4 Curri5 Curri6 Curri7

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.973	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Curri1	22.7400	17.176	.917	.968
Curri2	22.6200	16.812	.937	.966
Curri3	22.7600	17.288	.886	.970
Curri4	22.7400	17.176	.917	.968
Curri5	22.6200	16.812	.937	.966
Curri6	22.6600	17.290	.824	.975
Curri7	22.7400	17.258	.901	.969

RELIABILITY

/VARIABLES=Manage1 Manage2 Manage3 Manage4 Manage5 Manage6

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.977	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Manage1	18.8600	11.919	.923	.972
Manage2	18.9200	12.279	.887	.975
Manage3	18.9000	11.969	.928	.971
Manage4	18.9000	12.010	.919	.972
Manage5	18.8800	11.904	.957	.969
Manage6	18.9400	12.098	.919	.972

RELIABILITY

/VARIABLES=Learning1 Learning2 Learning3 Learning4 Learning5 Learning6
Learning7 Learning8 Learning9 Learning10 Learning11 Learning12 Learning13
Learning14

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.991	14

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Learning1	49.0000	80.694	.944	.990
Learning2	49.1200	80.965	.935	.991
Learning3	49.1200	81.496	.931	.991
Learning4	49.0600	80.629	.952	.990
Learning5	49.0800	81.300	.926	.991
Learning6	49.0400	80.488	.937	.991
Learning7	49.0800	81.300	.926	.991
Learning8	49.0600	80.629	.952	.990
Learning9	49.0600	81.119	.913	.991
Learning10	49.0400	80.692	.959	.990
Learning11	49.1000	80.949	.945	.990
Learning12	49.0600	80.629	.952	.990
Learning13	49.0600	81.119	.913	.991
Learning14	49.0400	80.692	.959	.990

RELIABILITY

/VARIABLES=School1 School2 School3 School4 School5

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.977	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
School1	15.1400	8.000	.916	.974
School2	15.1400	7.960	.929	.972
School3	15.1400	8.000	.916	.974
School4	15.1400	7.960	.929	.972
School5	15.1200	7.863	.971	.965

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องหรือความเที่ยงตรง (Index of Congruence: IOC)
 คุณภาพเครื่องมือในการศึกษาแบบประเมินความพึงพอใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 สู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5		
1	โรงเรียนดำเนินงานตามแผนงานอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	โรงเรียนได้มีการบริหารจัดการโดยใช้รูปแบบ GLISS ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตรงตามนโยบายและความต้องการของชุมชน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
4	โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	โรงเรียนสนับสนุนให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
8	ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5		
10	มีแผนนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษา กำหนด	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
14	ผู้บริหารและครูมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	โรงเรียนมีชื่อเสียงและได้รับความเชื่อมั่นจาก ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

แบบประเมินความพึงพอใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทาน โดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.86-0.95 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.989

RELIABILITY

/VARIABLES=Content1 Content2 Content3

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.954	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Content1	7.5800	2.126	.872	.957
Content2	7.6600	2.188	.927	.916
Content3	7.5600	2.088	.913	.925

RELIABILITY

/VARIABLES=Input1 Input2 Input3 Input4 Input5

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.967	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Input1	15.1000	7.684	.883	.963
Input2	15.1800	7.824	.922	.956
Input3	15.1000	7.724	.913	.957
Input4	15.1600	7.974	.887	.962
Input5	15.1400	7.756	.921	.956

Reliability

RELIABILITY

/VARIABLES=Process1 Process2 Process3 Process4

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

RELIABILITY

/VARIABLES=Process1 Process2 Process3 Process4

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.972	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Process1	11.3800	4.444	.936	.960
Process2	11.3600	4.439	.952	.956
Process3	11.4200	4.575	.903	.969
Process4	11.3200	4.467	.923	.964

RELIABILITY

```

/VARIABLES=Outcome1 Outcome2 Outcome3
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.964	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Outcome1	7.5000	1.929	.947	.928
Outcome2	7.5000	2.010	.945	.931
Outcome3	7.4400	2.007	.877	.980

RELIABILITY

```

/VARIABLES=Content1 Content2 Content3 Input1 Input2 Input3
Input4 Input5 Process1 Process2 Process3 Process4 Outcome1
Outcome2 Outcome3
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.989	15

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Content1	52.8800	92.434	.869	.989
Content2	52.9600	92.407	.938	.988
Content3	52.8600	91.715	.932	.988
Input1	52.8800	92.434	.869	.989
Input2	52.9600	92.407	.938	.988
Input3	52.8800	91.904	.942	.988
Input4	52.9400	92.833	.915	.988
Input5	52.9200	92.116	.942	.988
Process1	52.9200	92.320	.926	.988
Process2	52.9000	92.051	.958	.988
Process3	52.9600	92.856	.904	.988
Process4	52.8600	92.041	.945	.988
Outcome1	52.9800	92.877	.893	.989
Outcome2	52.9800	93.244	.904	.988
Outcome3	52.9200	92.116	.942	.988

ภาคผนวก จ
การเผยแพร่ผลงาน

ที่ ศธ 04061.171/16

โรงเรียนบ้านหนองบัว 81 หมู่ 10
ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า
จังหวัดนครพนม ๔๘๑๘๐

23 กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

ตามที่ นางคำปิ่น ทีสุกะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ส่งผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2” ทางโรงเรียนได้รับไว้แล้ว จึงส่งหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวทัศนีย์ บุณนท์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัว

โรงเรียนบ้านหนองบัว

โทร 098-6107199

องค์กรแห่งความสุข องค์กรคุณธรรม

“ยึดหลักธรรมาภิบาล มาตรฐานไฉไล บริการเต็มใจ สร้างเครือข่ายการทำงาน”

ที่ ศธ 04061.064/19

โรงเรียนบ้านเชียงเซา
ตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม
จังหวัดนครพนม ๔๘๑๕๐

25 กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

ตามที่ นางคำปิ่น ทีสุกะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ส่งผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2” ทางโรงเรียนได้รับไว้แล้ว จึงส่งหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางขวัญใจ แก้วลา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเชียงเซา

โรงเรียนบ้านเชียงเซา

โทร 061-6547234

องค์กรแห่งความสุข องค์กรคุณธรรม

“ยึดหลักธรรมาภิบาล มาตรฐานใหม่ บริการเต็มใจ สร้างเครือข่ายการทำงาน”

ที่ ศธ 04061.064/22

โรงเรียนบ้านนาพระโนนห้วยแคน
ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า
จังหวัดนครพนม 48180

16 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

ตามที่ นางคำปิ่น ทีสุกะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ส่งผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2” ทางโรงเรียนได้รับไว้แล้ว จึงส่งหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ โสรินทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาพระโนนห้วยแคน

โรงเรียนบ้านนาพระโนนห้วยแคน

โทร 096-5967394

องค์กรแห่งความสุข องค์กรคุณธรรม

“ยึดหลักธรรมาภิบาล มาตรฐานใหม่ บริการเต็มใจ สร้างเครือข่ายการทำงาน”

ที่ ศธ 04061.097/20

โรงเรียนบ้านนาชุมใหม่นิรมิต
ตำบลนาเดื่อ อำเภอสรีสงคราม
จังหวัดนครพนม 48150

17 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

ตามที่ นางคำปิ่น ทีสุกะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ส่งผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2” ทางโรงเรียนได้รับไว้แล้ว จึงส่งหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางรจนา ศรีนารินทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาชุมใหม่นิรมิต

งานวิชาการ
โรงเรียนบ้านนาชุมใหม่นิรมิต

องค์กรแห่งความสุข องค์กรคุณธรรม

“ยึดหลักธรรมาภิบาล มาตรฐานใหม่ บริการเต็มใจ สร้างเครือข่ายการทำงาน”

ที่ ศธ 04061.054/20

โรงเรียนบ้านดอนแดง
ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน
จังหวัดนครพนม 48120

12 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

ตามที่ นางคำปิ่น ทีสุกะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ส่งผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2” ทางโรงเรียนได้รับไว้แล้ว จึงส่งหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิชัย ผ่านสุวรรณ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนแดง

งานวิชาการ

โทร. 086-2232372

องค์กรแห่งความสุข องค์กรคุณธรรม

“ยึดหลักธรรมาภิบาล มาตรฐานใหม่ บริการเต็มใจ สร้างเครือข่ายการทำงาน”

ที่ ศธ 04061.053/19

โรงเรียนบ้านดอนคู
ตำบลท่าจำปา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครพนม 48120

12 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา

ตามที่ นางคำปิ่น ทีสุกะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ส่งผลงานทางวิชาการ เรื่อง “รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนพระราชทานโดยใช้รูปแบบ GLISS ของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2” ทางโรงเรียนได้รับไว้แล้ว จึงส่งหนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรีแพ ผลบุญ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนคู

งานวิชาการ

โทร. 089-0701582

องค์กรแห่งความสุข องค์กรคุณธรรม

“ยึดหลักธรรมาภิบาล มาตรฐานใหม่ บริการเต็มใจ สร้างเครือข่ายการทำงาน”

สถานศึกษาได้รับรางวัล/ยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

1. รางวัลสถานศึกษาพระราชทาน ระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก รางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ ประจำปีการศึกษา 2563

2. รางวัลสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและ มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพประจำปี 2563 ระดับยอดเยี่ยม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาจาก สพป.นครพนม เขต 2

3. รางวัลเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 และดำเนินการตามจุดเน้น “โรงเรียนไฉไล” ระดับดีเยี่ยม อันดับ 1 จาก สพ.น.นครพนม เขต 2

4. รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ประจำปีการศึกษา 2562 ชนะเลิศเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยม ประเภทประถมศึกษาขนาดกลาง ด้านบริหารจัดการ จากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ชนะเลิศกีฬาเซปักตะกร้อหญิง ระดับประถมศึกษา การแข่งขันกีฬานักเรียน ระดับ
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ณ อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม จากสพ.
นครพนม เขต 2

6. รางวัลคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARD) ประจำปีการศึกษา 2562 รองชนะเลิศ
ระดับเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยม ด้านการบริหารจัดการ ประเภทสถานศึกษานาดกลาง
ด้านบริหารจัดการ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. รางวัล IQA AWARD เป็นสถานศึกษาที่มีระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพ ระดับยอดเยี่ยม ประเภทสถานศึกษา ขนาดเล็ก ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

8. โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนามีผลคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมระดับประเทศ จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

9. รางวัลโครงการ “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย” ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนสุราษสุตาฯสยามบรมราชกุมารี โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานกิจกรรมวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยปี 2560-2562 มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุตา

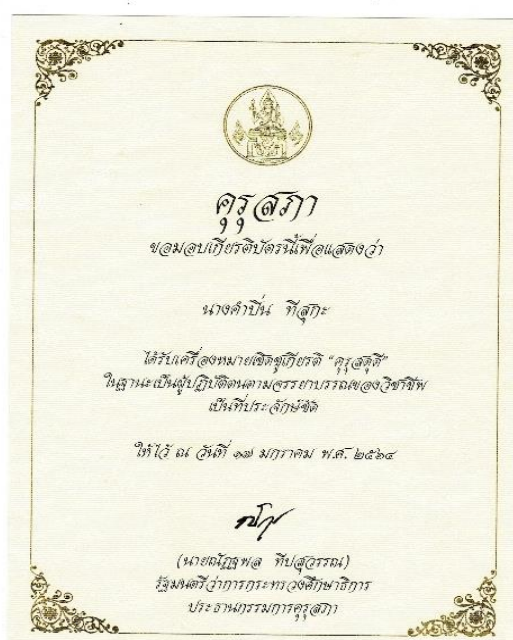
บุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัล/ยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ

ประเภท : ผู้อำนวยการโรงเรียน

1. นางคำปิ่น ทิสุภะ พัฒนาสถานศึกษา จนได้รับรางวัลพระราชทาน โครงการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. รางวัล ครูสุคดี ประเภทวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา จาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) รองชนะเลิศอันดับที่ 2 ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับประถมศึกษาขนาดกลาง ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. นางคำปิ่น ทีสุกะ เป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สถานศึกษาต้นแบบรางวัล IQA AWARD ภายใต้งานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการ และเทคโนโลยีของนักเรียน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประวัติย่อผู้รายงาน

ประวัติย่อผู้รายงาน

ชื่อ - สกุล	นางคำปิ่น ทีสุกะ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 16 เดือนเมษายน พ.ศ. 2513
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	181 หมู่ 13 ต.เหล่าพัฒนา อ.นาหว้า จ.นครพนม 48180
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนทัน อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2530	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนหนองเรือวิทยา อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2534	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยครูเลย
พ.ศ. 2551	ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2535	อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านดงน้อย สปอ.ศรีสงคราม สปจ.นครพนม
พ.ศ. 2539	อาจารย์ 1 โรงเรียนราษฎร์สามัคคี สปอ.นาหว้า สปจ.นครพนม
พ.ศ. 2540	อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านน่าน้อย สปอ.นาหว้า สปจ.นครพนม
พ.ศ. 2545	ครูใหญ่ โรงเรียนบ้านดอนตั่ว (ยาสูบสงเคราะห์) สปอ.บ้านแพง สปจ.นครพนม
พ.ศ. 2546	ครูใหญ่ โรงเรียนบ้านดอนมะจ่าง สปอ.ศรีสงคราม สปจ.นครพนม
พ.ศ. 2547	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนมะจ่าง สปอ.ศรีสงคราม สปจ.นครพนม
พ.ศ. 2553	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2